

AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
FOLKLOR İNSTİTUTU

**AZƏRBAYCAN
TÜRK
ATALAR SÖZLƏRİ**

Tərtib edən
CƏLAL BƏYDİLİ

BAKİ – 2025

AMEA Folklor İnstitutu Elmi Şurasının qərarı ilə
(21 may 2025-ci il tarixli 3 sayılı protokol) nəşr olunur

R e d a k t o r

Hikmət QULİYEV

filologiya elmləri doktoru, dosent

Azərbaycan türk atalar sözləri.

Bakı, “Elm və təhsil” nəşriyyatı, 2025, 352 səh.

Cild-cild kitablardakı mənanı bəzən bir neçə kəlməyə sığdıran, əski çağlardan bəri “yazılmamış müqəddəs kitabın ayələritək qavranan atalar sözləri” ulu babaların müdriklik dəfinəsinin birər hikmət inciləri, fikir cövhərləridir...

Bu nəşrdə elin düşüncə dünyasından qopan, millətin düşüncəsini, zəkasını və ruhunu özündə yaşadan həmin hikmətamiz qəlpələrin – Azərbaycan atalar sözlərinin toplanması və nəşri sahəsində yüz ildən artıq dövr ərzindəki fəaliyyətin başlıca nəticələri əhatə olunur.

www.folklor.az

ISBN 978-9952-601-15-2

© Folklor İnstitutu, 2025

© Cəlal Bəydili, 2025

ÖVLIYA SÖZLƏRİNƏ BƏNZƏR HƏYAT DƏRSLƏRİ

*Bilgə ərən savların alğıl ögüt.
"Divanü Lügatit Türk"dən*

Atalarımızın ən dərin hikmətləri ən sadə tərzdə anladan uludan ulu sözləri ucsuz-bucaqsız bir aləmdir. "Cild-cild kitablar dolusu məna və hikməti özünə sığdırmış" həmin işıq dolu sözlər "bitirən, yetirən, gətirən" el dühasının parlaq ifadəsidir. Dünyanı məhvərindən çıxmağa qoymayan bu həyat düsturlarının hər birində əzəli hikmətin, əbədi həqiqətin narın zərrələri yaşamaqdadır. Gerçəkdən də, "atalar həqiqətsünas kimsələdür. Sözləri həp vaqedür. Qaliba atalar şol kimsələrə derlər ki, sözləri ənbiya və övliya sözlərinə bənzəy; əksər anların sözləri zərb-i məsəl ola".

Milli təfəkkürün bu misilsiz incilərinə əziz bilinib tapınılan əcdadların ruhuna ehtiram əlaməti olaraq da "atalar sözləri" deyilibdir. Oğuzların epik düşüncə aləmində həmin əziz keçmişin – "ol zamanlar"ın müdriklilik ruhunun daşıyıcısı Övliya Qorqut Ata bilinmişdir. Yüzlillərin sınaqlarından çıxmış və daim doğruluğuna inanılmış gerçəkliklərin təcəssümünə çevrilən bir çox hikmətli kəlamların açıqdan-açığa onun adı ilə bağlanması da bu üzdəndir.

Obrazlı təfəkkürün aforizm şəklində ifadəsi olmaq etibarilə atalar sözləri ən dərin həyat həqiqətlərini bədii idrak və təxəyyülün süzgəcindən keçirərək tükənməz bir enerjiylə indiyədək qorumaqdadır. Onlar köhnələrin hər yeni dövrün yeni insanlarına kamil olmağın yolunu göstərən köhnəlməz dərsləridir. "Ulu babaların müdriklilik dəfinəsi"nin birer fikir cövhərləri olan həmin sözlər – el məsəlləri məcazlı düşüncənin qida mənbəyi kimi yenə də zəhinlərə güc-qüvvət verir. Əcdad ruhunun daşıyıcısı bu

sözlərdən duyğu və düşüncələrə daim ətir saçılır. Onlarda ana dilinin xariqüladə ətri var. Milli düşüncə həmişə təpər qazanmaqdan ötrü ulu yadigarı ata sözlərinə üz tutub, qidasını onlardan alıbdir. Atalardan qalma bu öyüdlərin bəzən bircəciyində milli bədii idrak və təxəyyülün sonsuz genişliyini, bütünlükdə milləti millət eləyən dəyərləri duymaq olur. Onların qeyri-adi təsir gücündən bütün böyük söz ustaları, mütəfəkkirlər hər zaman faydalanmışlar. Xalq zəkasıyla yaradılanlara əhəmiyyət verməyənlər, müqəddəsət tanımayanlar belə, ata sözlərinə laqeyd qala bilməmişlər.

Yüksək estetik dəyəri ilə seçilən bu sözlərin özülündə insanı çevrələyən gerçəkliklər üzərindəki doğrudan-doğruya müşahidə və sınaqlar da dayanır. Fəlsəfənin belə, sadə və ilkin başlanğıcı sayılacaq atalar sözlərində ən müxtəlif yönləriylə həyat hadisələrindən, eyni zamanda sonsuz dərəcədə bitməz-tükənməz bir rəngarəngliklə bəhs edilir.

“Qanadlı sözlər”, “ipə-sapa düzülməmiş incilər”, “dilin gülzarı” adı verilən, az sözlə ən geniş mənalar ifadə eləmək qüdrətinə malik bu xalq deyimləri, yeri gəlmişkən, sadəcə dilin gözəlliyinə xidmət eləmir. Bir dili öyrənərkən idiomları, frazeologizmləri ilə yanaşı, o dilin canlıdan canlı pəremik vahidlərini də bilmək gərəkdir. Tanıyanların hər zaman adını sayğı ilə yad etdiyi gözəl insan, dəyərlı elm xadimi, prof. Samət Əlizadə haqlı olaraq deyirdi: “Atalar sözləri bugünkü oxucuya nə verir, hər bir pəremik vahidin ən qiymətli cəhəti nədədir: yığcamlığında mı, nəsihətamiz ruhunda, obrazlılığında, ahəngində mi və ya dərin ictimai-fəlsəfi məzmununda mı? Əlbəttə, bu xüsusiyyətlərin ideal vəhdətində!

Hətta biz atalar sözlərinə su, çörək, udduğumuz havatək o qədər vərmiş etmişik ki, az qala, onları adıləşdirmişik: gündəlik məişət nitqimizdə də, elmi tədqiqatlarda da. Bu, əsl möcüzədir ki, “atasız-anasız”

doğulan hər bir paremik vahid uzun məsafələr, dolambac yollar keçib, əcdadımızın canlı səsinə, nəfəsinə, gah nikbin, gah bədbin əhvali-ruhiyyəsini, təcrübədən çıxmış öyüd-nəsihətini, müzəffər dərrakəsini tarixin qaranlıq girdabından çıxarıb bizə çatdırır. Doğrudan da, atalar sözü bütün sözlərdən uludur, cümlə miqyaslı, traktat siqlətli sözüdür; hər bir atalar sözündə bir kitablıq fikir, məlumat xəzinəsi vardır.

Düzlüyü, sərrastlığı, aydınlığı, emosionallığı, lakonizmi və bədii təsir gücü ilə atalar sözünə bərabər tutulması söz hanı?! Mən illik zülmətin söndürə bilmədiyini bu idrak qığılcımları hər kəsin yaddaşında həmişə günəş qədər hərərətli, su kimi həyatidir.

Xalqın müşahidələrini, təsəvvür və təfəkkür tərzini, canlı məntiqini hifz eləyən atalar sözü sıxılmış yaydır: onun əsl enerjisi, təsir qüvvəsi nitq məqamında, konkret zaman, şərait daxilində bilinir. Bu halda hər bir paremik vahid əyrini doğrayan qılınca, zülməti dağıdan işığa, yaxud dərdlərə şəfa verən məlhəmə çevrilir" (S.Əlizadə. *Müdrikliyin sönməyən işığı // Oğuznamə. Bakı, 1987, s.10–11*).

Atalar sözü dilin əski adət-ənənələrə də güzgü tutan mürəkkəb frazeoloji sistemiylə bütövləşmiş, iç-içə yoğrulmuşdur. Bu tərkiblər milli dil və düşüncənin bir-birinə qarşılıqlı təsiri ilə artıq qəlibləşmiş şəkil almışdır. Folklarla dilin sərhədində dayanan, xalqın milli təfəkkür səviyyəsini anlamaq baxımından heyrətamiz dərəcədə böyük dəyər daşıyan belə tərkiblərdə, bir qayda olaraq, alınmalar az qala yox dərəcəsindədir.

Atalar sözlərinin məcazi mənaya, məzmununa və çoxmənalılığa görə təsnifi deyirlər ki, özlüyündə bu prinsip yanlışdır, çünki haqqında danışılan paremik vahidlər elə məcazi mənə və məzmun üzərində quruludur. Məhz məcazi məzmun üzərində qurulan, daha doğrusu, özlüyündə metaforadan ibarət olan və buna

görə də heç hansı halda hərfi qavranmayan atalar sözləri bütün dövrlərdə milli təfəkkürlə sıx bağlı bir sistem kimi xalq dilinin canlılığını bütün gücüylə göstərir. Bəzi müəlliflər atalar sözünün məzmunu ilə hətta milli xarakter arasındakı münasibətləri müəyyən etməyə çalışmışlar. Həqiqətən bu dərin mənalı canlı nitq heç bir zaman bizi “klassik yazılı ədəbi dildən fərqli olaraq milli dil və təfəkkür əsasında uzaqlaşmağa qoymayıbdır”.

Obrazlılığın xüsusi vasitələrindən olaraq məcazilik böyük qismi təbiətdəki qanunauyğunluqlarla insan təbiətinin qarşılaşdırılması üzərində qurulub, ata sözlərinin mənacə çox aydın və bədii ifadəsini təmin etmişdir.

Gerçəkdən, insan təfəkkürünün ilkin çağlarında dünyanı təsnifat, tutuşdurma yolu ilə anlamağın üsulu kimi bir-birinə əks anlayışlardan – ikili qarşıdurmalardan istifadə olunurdu. Poetik arxitektonikasına görə alliterasiya prinsipi ilə yaradılmış məcazi ruhlu atalar sözlərində də obrazlılığın rəngarəng vasitələrindən biri kimi məhz mənacə əkslik təşkil eləyən anlayışlar, bəlkə bu üzədən bol-bol işlədilir.

Xalqın öz ruhundan qopub ümumi məfkurənin izini daşıyan və milli əhval-ruhiyyəni açıqca meydana qoyan atalar sözləri elin öz içərisində gəzib dolaşan bir ədəbiyyatdır. Eyni zamanda millətin həyat tərzini proqramlaşdırma dili, topluluğun davranış stereotipinin aydın ifadəsi olan bu sözlər üçün cəhanşümul dəyərlər çox səciyyəvidir. O səbəbdən bəlli bir xalqa məxsus atalar sözünün bu və ya digər qarşılığını istənilən başqa xalqda da tapmaq mümkündür.

Ağız ədəbiyyatının ayrılmaz parçası olub müdrək fikir, zəngin hiss, dərin müşahidə və böyük ümumiləşdirmə gücünə malik həyat təcrübəsini ifadə edən bu sadə və aforizimli cümlələr içərisində arxaik cizgiləri aydın görünən, inam və etiqadlardan yaranmış elə nümunələr də vardır ki, onlar mifoloji görüşlər komp-

leksini anlamaq və bərpa etmək işində qaynaq kimi istifadə oluna bilər. Nə qədər simvolik səslənsə belə, Azərbaycan türkləri arasında bəlli əski inanclarla bağlı meydana gələn mifoloji vahidlər “sınaq” adlandığı kimi atalar sözlərinin özü də elə yüzillərin sınağından çıxmış hikmətamiz kəlamlardır.

H.Zeynallı yazırdı ki, “ədəbsiz” namı altındakı atalar sözü mənə etibarilə dərin, kinayəcə qayət kəskin və narın olanlarıdır. “Ədəbsiz”ləri, haqlı olaraq, “ziyalılıq nəzərində “ədəbsiz” sanılır”. Gerçəkliyin bəzən ütüsüz, “yontulmamış” dil və ifadələrlə çatdırıldığı həmin açıq-saçıq nitq vahidləri “mahıyyətəcə neqativliyə qarşı çevrilmiş”, sanki “şəri şər öldürər” prinsipi ilə yaranmışdır.

“Atalar sözü xalqın əqli birliyinin təntənəsi, parlaq təzahürüdür... Atalar sözü timsalında xalq öz zəkasının və dilinin ülvıyyətinə, kəsərinə sığınmışdır; hər kəlam bir növ “tabu”dur; istənilən gümandan, sualdan azaddır; hər fikri, hər etik-əxlaqi tövsiyəsi dərin daxili inamla qəbul olunan pozulmaz qanundur. Çünki xalq əzəl-binadan öz ata sözlərini yazılmamış müqəddəs kitabın ayələritək qavramışdır”.

Azərbaycan türk atalar sözlərinin yazıya alınmış ilkin təcrübələrindən biri “Dədə Qorqud kitabı”ımızda rast gəlinən və Qorqut Ataya isnad verilən pəremik vahidlər sayıla bilər. İki minəcən atalar sözü və zərbi-məsəlin yazıya köçürüldüyü “Oğuznamə”nin, mindən artıq atalar sözü və xalq məsəlinin yer aldığı XVIII əsr abidəsi “Əmsali-türkanə”nin üzə çıxarılması isə bu qənaətə gətirir ki, Azərbaycan türk pəremik vahidlərinin toplanıb yazıya köçürülməsinin, istənilən halda, XV–XVI yüzillikləri adlayıb gələn bir keçmişi var.

Yeni tarixi mərhələdə Azərbaycan atalar sözlərinin toplanılması və ilk nəşri XIX əsrin sonlarında Tiflisdə SMOMPK tərəfindən gerçəkləşdirilmişdir. Həmin vaxt-

larda (1899) Məhəmməd Vəli Qəmərli 750-yə yaxın Azərbaycan türk ata sözü və məsəlini İrəvanda ayrıca kitab halında nəşr etdirmişdi.

Atalar sözünün Hənəfi Zeynallı tərəfindən hazırlanmış 1926-cı il nəşri artıq tematik təsnifatı baxımından maraqlı idi. Həmin il Əbülqasım Hüseynzadənin tərtibində daha bir “Atalar sözü” nəşr olundu (kitab müxtəlif tərtibatlarda sonralar da dəfələrcə işıq üzü gördü).

Təqdim edilən bu kitab “Atalar sözü”nün bizim tərtibimizdə latın qrafikasında 2004-cü ildə dövlət xətti ilə 25 min nüsxədəki ilk nəşri əsasında hazırlanıbdır. Əlifbaya görə düzülüşün əsas götürüldüyü bu nəşrdə də Azərbaycan türk ata sözlərinin daha çox seçilənləri diqqətdə saxlanılmış, üzərində yazılı ədəbiyyatın təsirinin açıq hiss olunduğu nümunələrə mümkün qədər yer verilməmişdir. Örnəklərin bir qisminə arxaizmlər və dialekt özəllikləri qorunmuşdur.

Nəşrə “Dədə Qorqud kitabı”, “Oğuznamə” və “Əmsali-türkanə”dən, həmçinin el deyimlərindən seçmə bəzi nümunələr əlavə olunur ki, bu da indiki danışiq dilində atalar sözlərinin onların tarixi variantlarıyla qarşılaşdırılması zamanı pəremik vahidlərin keçdiyi inkişaf yolu barədə müəyyən təsəvvür yaratmaq üçündür.

Deyirlər bir sinədəftər qoca öz dünyasını dəyişdi, ya bir zəngin kitabxana yanıb kül oldu – fərqi yox. Odur ki, yaşlıların dilindən qiymətli xalq yaradıcılığı nümunələrinin gələcək nəsillərə çatdırılmağı üçün toplanılıb yazıya alınması əslində məfkurədən doğan xeyir əməl sayıla bilər. Zamanında bu yolda vicdanla xidmətlər göstərmiş bütün el ədəbiyyatı bilicilərinin xatirəsini bir daha ehtiramla anırıq.

Cəlal Bəydili (Məmmədov)
filologiya elmləri doktoru

Abad məclis aşığından bəllidir.

* * *

Abadan kənd tüstüsündən bəlli olar.

* * *

Abbas Abbasdan, Abbas da kor Abbasdan.

* * *

Abbasını bəyənməyən beş şahı çıxardar.

* * *

Abdal at mindi, özün bəy sandı.

* * *

Abdal düyündən usanmaz, uşaq oyundan.

* * *

Abı donum parıldar, bağırsağım quruldar.

* * *

Abır istəsən çox demə, sağlıq istəsən çox yemə.

* * *

Abır harda, çörək orda.

* * *

Abır suyudur; töküləndə yığmaq olmur.

* * *

Abır-həya olan yerdə bərəkət də olar.

* * *

Abırlı abırından qorxar, abırsız nədən qorxar?!

* * *

Abırını qorumaq gövhər qazanmaqdan yaxşıdır.

* * *

Ac acı aldı, acdan lələyün oldu.

* * *

Ac acı dalayar, tox toxu yalayar.

* * *

Ac adam özünü oda vurar.

* * *

Ac adamı qurd yeməz.

* * *

Ac ayı oynamaz.

* * *

Ac deyər doymaram, tox deyər acmaram.

* * *

Ac donuz darıdan çıxmaz.

* * *

Ac elə bilər hamı acdır, tox elə bilər hamı toxdur.

* * *

Ac əlinə düşəni yeyər, tox ağzına gələni deyər.

* * *

Ac ilə toxun arası bir tikə çörəkdir.

* * *

Ac it gəlmiş, tox itin yanbızını yalayır.

* * *

Ac it çarıq oğurlar.

* * *

Ac köpək özünü aslana vurar.

* * *

Ac qarında iman olmaz.

* * *

Ac qatıq istəməz, yuxusuz yastıq.

* * *

Ac qılınca çapar.

* * *

Ac qulağım, dinc qulağım.

* * *

Ac qurd sürünün ortasına girər.

* * *

Ac nə yeməz, tox nə deməz?!

* * *

Ac ölməz, gözü qaralar.

* * *

Ac toxun üzünə baxmaqla doymaz.

* * *

Ac toyuq yuxusunda darı görər.

* * *

Aca doqquz yorğan bürüyüblər,
yenə yuxulaya bilməyib.

* * *

Aca nə halal, nə haram?!

* * *

Acam, quyruq acıyam, bağır-öfkə acı deyiləm.

* * *

Acı dindirmə, toxu tərətəmə.

* * *

Acın andı and olmaz.

* * *

Acın gözü çörək təknəsində olar.

* * *

Acın imanı olmaz, toxun amanı.

* * *

Acın qarnı doyar, gözü doymaz.

* * *

Acın qursağında çörək dayanmaz.

* * *

Acın zəhləsi sudan gedər.

* * *

Acından dəyirmanə baxır, kibirliyindən şahid almır.

* * *

Aclə əcəli gələn söyləşər.

* * *

Acılığında eldən yeyər, toxluğunda eldən deyər.

* * *

Acılıq adama oyun öyrədər.

* * *

Acılıq ayıya darayı toxudar.

* * *

Acılıq bir il gedər, minnət min il.

* * *

Acılıq sofuluğu pəzar.

* * *

Acılıq yavanlıq istəmər, yuxu da yastıq.

* * *

Acılıqda darı çörəyi halvadan şirin olar.

* * *

Acılıqdan kimsə ölmər, ölən toxluqdan ölər.

* * *

Acılıqdan quduranı saxlamaq olar,
toxluqdan quduranı saxlamaq olmaz.

* * *

Acı danışan şirin söz eşitmər.

* * *

Acı söz igidin belini bükər.

* * *

Acını dadmayan şirini bilmər.

* * *

Acıq gələr üz saralar, acıq gedər üz qaralar.

* * *

Acıqla iş görən zərərin çəkər.

* * *

Acıqlı başda ağıl olmaz.

* * *

Acıqlı dilənçinin torbası boş qalar.

* * *

Acıqlı qalxan ziyanlı oturur.

* * *

Açaram sandığı, tökərəm pambığı.

* * *

Açıq qaba it dəyər.

* * *

Açıq qapını Allah bağlamaz.

* * *

Ad adamı bəzəməz, adam adı bəzəyər.

* * *

Adı gözəl olanın özü də gözəl olar.

* * *

Adımı an bir çürük qoz ilə.

* * *

Adımı güvəc qoy, amma ocaq üstə qoyma.

* * *

Adımı sənə qoyum, səni yana-yana qoyum.

* * *

Adın nədir? Daşdəmir. Yumşalısan, yumşalı.

* * *

Adın nədir? Heybət. Məni qorxudursan?!

* * *

Adam adamdır olmasa da pulu,

eşşək eşşəkdir olmasa da çulu.

* * *

Adam ağzından söz, qazan altından köz.

* * *

Adam diliynən ilanı yuvasından çıxardar.

* * *

Adam divarın bir üzün yıxanda
o biri üzünə pərdə çəkər.

* * *

Adam hər düşmənindən bir ağıl öyrənər.

* * *

Adam min acını udar bir şirinin xatirinə.

* * *

Adam odur iqrarından dönməyə.

* * *

Adam olana bir söz yetər.

* * *

Adam öz-özünə eləyəni el yığıla eləyəmməz.

* * *

Adam var – adamların naxışdır,
adam da var – dindirməsən yaxşıdır.

* * *

Adam var başına səpəsən güllər,
adam var gözünə çəkəsən millər.

* * *

Adam var gözdən qızar, adam var sözdən qızar.

* * *

Adam yanıla-yanıla öyrənir.

* * *

Adam yıxıldığı yerdən qalxar.

* * *

Adam yorğanına görə qıçın uzadar.

* * *

Adamı dindir, sonra qiymətini ver.

* * *

Adamı qılınc öldürməz, tənəli söz öldürər.

* * *

Adamı söz, kababı köz yandırar.

* * *

Adamın adı çıxınca canı çıxsax yaxşıdır.

* * *

Adamın axır günü gərəx xox olsun.

* * *

Adamın başına nə gəlsə dilindəndir.

* * *

Adamın dəlisi daşax güc elər, öküzün dəlisi – başax.

* * *

Adamın dinməzindən yaramaz koxa tikdilər.

* * *

Adamın düşməni – öz dili.

* * *

Adamın qiymətini adam bilər.

* * *

Adamın öz əli, öz kisəsi.

* * *

Adamın öz yavan çörəyi
özgənin pilovundan yaxşıdır.

* * *

Adamın üzünə baxarlar, halın xəbər alarlar.

* * *

Adamın yerə baxanından qorx,
suyun lal axanından.

* * *

Adamların qorxusundan doğrunu demək olmur,
Allah qorxusundan – yalanı.

* * *

Adamlıq matah deyil ki, gedib bazardan alasan.

* * *

Adəm oğlunun əlindən uçanla qaçan qurtulmaz.

* * *

Adət qanun deyil, amma qanunca hökmü var.

* * *

Adilin qəzəbindən qorxmaq gərək,
zalımın sükutundan.

* * *

Ağ axça qara gün üçündür.

* * *

Ağ atla cahil ağaya qulluq eləmə.

* * *

Ağ baldırla qara baldır çaydan keçəndə bəlli olar.

* * *

Ağ divara hansı rəngi yaxsan tutar.

* * *

Ağ evi görəndə qara evi yaddan çıxartma.

* * *

Ağ evi görəndə qara evi yıxmazlar.

* * *

Ağ ərik, səni də dərərik.

* * *

Ağ gün adamı ağardar, qara gün qaraldar.

* * *

Ağ gün qara günü yaddan çıxardar.

* * *

Ağ ipək hər rəngə boyanır.

* * *

Ağ itin həllaca zərəri var.

* * *

Ağ köpək, qara köpək, ikisi də köpəkdir.

* * *

Ağ qərəni basmaqdan, qərə ağı basır.

* * *

Ağ qoyun, qara qoyun keçid başında bəlli olar.

* * *

Ağ qoyunu görənlər içi dolu yağ sanar.

* * *

Ağ qoyunun qara quzusu da olur.

* * *

Ağ parçaya ləkə tez düşər.

* * *

Ağ üzdə qara xal zinətdir, qara üzdə ağ xal neybət.

* * *

Ağa ağ deyiblər, qaraya qara.

* * *

Ağı gördün, qaranı unuttun?!

* * *

Ağın adı, qaranın dadı.

* * *

Ağa deyir sür dərəyə, sür dərəyə.

* * *

Ağa gətirər navala, xanım tökər çuvala.

* * *

Ağ ilə xanım savaşdı, arada nökərin canı çıxdı.

* * *

Ağa toxdu, nökərə bir çörək çoxdu.

* * *

Ağalıq verimlədir, igidlik vurumla!

* * *

Ağanın malı çıxar, muzdurun canı.

* * *

Ağası güclü olan qul ası olar.

* * *

Ağası güclü olan nökər ucadan danışar.

* * *

Ağası gülüm olanın başına külüm olar.

* * *

Ağaya ağa desən gülməyi gələr,
nökərə nökər desən ağlamağı.

* * *

Ağac acı, can şirin.

* * *

Ağac ağac içində böyüyər.

* * *

Ağac bar gətirdikcə başın aşığı əyər.

* * *

Ağac barıyla gözəldir.

* * *

Ağac başında qora, bilmədim düşdüm tora.

* * *

Ağac böyüdükcə suyu çox aparar.

* * *

Ağac dibindən (kökündən) su içər.

* * *

Ağac əkən çox yaşar.

* * *

Ağac əkənə rəhmət oxunar.

* * *

Ağac əyildi – sındı, igid əyildi – öldü.

* * *

Ağac gəlməmişkən, vay qabırğalarım.

* * *

Ağac kökü üstə bitər.

* * *

Ağac meyvəni dəyəənə qədər böyüdür.

* * *

Ağac nazikliyindən sınsa da,
adam qalnlığından sınar.

* * *

Ağac sınında budaq nəyə gərəkdi?!

* * *

Ağac ucaldıqca kölgə salar.

* * *

Ağac yaş ikən əyilər.

* * *

Ağac yaş ikən əyilməsə, əyilməz.

* * *

Ağac yeyən sına bir də xırmana girməz.

* * *

Ağac yıxılan günü çatdıyar.

* * *

Ağac yıxılanda da öz səmtinə yıxılar.

* * *

Ağaca balta vurdular, dedi sapı özumdəndir.

* * *

Ağaca dedilər, maşallah, nə ucasan,
əyilib kökünə baxdı.

* * *

Ağaca yük olan öz meyvəsidir.

* * *

Ağacı baltalayanda "sapı məndəndir" demiş.

* * *

Ağacı kəsərlər, öz səmtinə yıxılar.

* * *

Ağacı qurd öz içindən yeyər.

* * *

Ağacın qurdu özündən olmasaydı, min yaşardı.

* * *

Ağacın yemişin ye, sonra qabığın soyma.

* * *

Ağacın yumşağını qurd yeyər.

* * *

Ağaclar başın tərpedəndə
söyüd deyər: – mən də, mən də.

* * *

Ağaclı kəndi sel aparmaz.

* * *

Ağçalı adamdan dağlar da qorxar.

* * *

Ağıl ağıldan ötkündür.

* * *

Ağıl başda ikən, evin avadan.

* * *

Ağıl ilə aslan tutular.

* * *

Ağıl ilə dövlət qazanmaq olar,
dövlətlə ağıl qazanmaq olmaz.

* * *

Ağıl kəsməyən işi tutma.

* * *

Ağıl qızıl tacdır – hər başda olmaz.

* * *

Ağıl vəzirdir, könül padişah.

* * *

Ağıl yaşda olmaz, başda olur.

* * *

Ağıla gələn başa gələr.

* * *

Ağılları bazara çıxardıblar,

hər kəs yenə öz ağılın alıb.

* * *

Ağıllı adam düz yaşar.

* * *

Ağıllı adam su kimidir – öz-özünə yol tapar.

* * *

Ağıllı ağıl eləyincə dəli vurdu keçdi.

* * *

Ağıllı arvad ara, ağılsız arvad vara qaçar.

* * *

Ağıllı arvad kamala, ağılsız arvad camala güvənər.

* * *

Ağıllı baş bəlasız olmaz.

* * *

Ağıllı bildiyin söyləməz, dəli söylədiyini bilməz.

* * *

Ağıllı bizi tapmaz, dəli bacadan yağar.

* * *

Ağıllı düşmən nadan dostdan yaxşıdır.

* * *

Ağıllı düşməndən qorxma, dəli dostdan qorx.

* * *

Ağıllı düşünənə qədər dəli çayı keçər.

* * *

Ağıllı evlənənəcən dəlinin oğlu olar.

* * *

Ağıllı gördüyünü, ağılsız eşitdiyini söylər.

* * *

Ağıllı kasıba dəli deyərlər,
dövlətli dəliyə "bəli" deyərlər.

* * *

Ağıllı kişi qışın qeydinə yaydan qalar.

* * *

Ağıllı olan bir dəfə aldanar.

* * *

Ağıllınız Xıdır ağa, barmağın saldı bardağa.

* * *

Ağıllısı hansıdır? Qabaqda gedən dəli.

* * *

Ağıllıya qırx gün dəli desən, dəli olar.

* * *

Ağıllıynan çəkişmək
cahılınan halva yeməkdən yaxşıdır.

* * *

Ağılsız baş əlindən səfil ayaq nələr çəkir.

* * *

Ağılsız başın cəzasını ayaqlar çəkər.

* * *

Ağılsız dostdan ağıllı düşmən yaxşıdır.

* * *

Ağlını eşşək ağlına verərsən, çəkər arpa zəmisinə.

* * *

Ağlınla gör, qəlbinlə eşit.

* * *

Ağır ayaq baş əyər.

* * *

Ağır basmayınca yüngül qalxmaz.

* * *

Ağır daş batman döyər.

* * *

Ağır gedən dağlar aşar.

* * *

Ağır gəl, ağır get.

* * *

Ağır gəldi, yüngül qalxar.

* * *

Ağır qazan gec qaynar.

* * *

Ağır qıza ağıryca qızıl ver.

* * *

Ağır otur, "ağa" desinlər.

* * *

Ağır oturan qonaq üzündən bəllidir.

* * *

Ağır yonqarı yel aparmaz.

* * *

Ağır yükü heyvanın böyüyünə çatarlar.

* * *

Ağır yükün zəhmini qatır bilər.

* * *

Ağırlıq kişinin ləngəridir.

* * *

Ağız açdı, gövhər saçdı.

* * *

Ağız ilə pilov olmaz, yağ ilə dönə gərək.

* * *

Ağız torba deyil ha büzülə.

* * *

Ağız yandıran aş qəşiq tanıyar.

* * *

Ağız yandıran aş mən qəşiqda tanırım.

* * *

Ağız yeməsə, üz utanmaz.

* * *

Ağız yeyər, göz utanar.

* * *

Ağızdan çıxar, başa dəyər.

* * *

Ağızdan-ağıza doğru xəbər yoxdur.

* * *

Ağız əyrini boynu ardından tanıyarlər.

* * *

Ağız yanan suyu da üflər içər.

* * *

Ağızım nə yeyib ki, üzüm nə utana?!

* * *

Ağızım yaradır, sulaya bilmərəm.

* * *

Ağızıma gəm verib, yanından da çilik qoyur.

* * *

Ağızımı bir aş yandırısın aş ola;
başımı bir daş yarsın ki, daş ola.

* * *

Ağızına bax, tikə götür.

* * *

Ağzındaki söz sənindi, eşiyə çıxdı – özgənin.

* * *

Ağzını açınca gözünü aç.

* * *

Ağla, ey gözlərim, ağla!

Nə gələn var, nə gedən.

* * *

Ağla halıma, ağlayım halına.

* * *

Ağladan bir gün də güldürər.

* * *

Ağladan yanına get, güldürən yanına getmə.

* * *

Ağladım başarmadım, güldüm günümü keçirdim.

* * *

Ağladım işim keçmədi, bir az da güldüm.

* * *

Ağladırsa fələk, bir gün güldürər.

* * *

Ağlama ölü üçün, ağlagınən dəli üçün.

* * *

Ağlamağa da damaq çağlıq istər.

* * *

Ağlamağın başarmayan, ölüsün tünbətün salar.

* * *

Ağlamaqla kişi qeyrətsiz olar.

* * *

Ağlamayan uşağa pəpə verməzlər.

* * *

Ağlarsa anam ağlar, qalanı yalan ağlar.

* * *

Ağlayanda elə ağla əzizi ölmüş kimi,
Güləndə elə gül əzizi gəlmiş kimi.

* * *

Ağlayanda imam üçün də ağla, yezid üçün də.

* * *

Ağlayanımız olub kor Şəhrəbanu.

* * *

Ağlayanın bir dərdi var, gülənin min.

* * *

Ağlayışın bilməyən ölüsün murdarlayar.

* * *

Ağrılıdır göz ağrısı, hər kişinin öz ağrısı.

* * *

Ağrımayan baş yastığa gəlməz.

* * *

Ah-vayla çıxar kasıbın canı,
elə deyər: – Allah kərimdir!

* * *

Ahıl öküz cütə getməsə, uşaqlar acından qırılar.

* * *

Ax, mənim kisəm, minnətsiz yesəm.

* * *

Axacaq qan damarda durmaz.

* * *

Axar su gedər, qalmaz.

* * *

Axar su murdarlıq götürməz.

* * *

Axar sular tərsinə dönməz.

* * *

Axır – axır, çıxar paxır.

* * *

Axırkı peşimanlıq fayda verməz.

* * *

Axmaq başın cəfasını ayaqlar çəkər.

* * *

Axmaq it Aya hürər.

* * *

Axmaq özünə düşməndi, özgəyə necə dost olar?!

* * *

Axsaq at yüyrək olar.

* * *

Axsaq eşşəyin kor nalbəndi olar.

* * *

Axsaq qoyuna nə dağ, nə aran?!

* * *

Axşam axıra, sabah naxıra.

* * *

Axşam səbri xeyir olar.

* * *

Axşamdan sonra gələn qonağın yeyəcəyi soğandır.

* * *

Axşamın xeyrindənə sə sabahın şəri.

* * *

Axşamın sirrini dan bilər.

* * *

Axtaran tapar.

* * *

Axtardığını zəhmətin qapısında taparsan.

* * *

Axtarmaq ilə deyil, rast gəlməknəndir.

* * *

Axund özü elər, özgəyə öyüd verər.

* * *

Aqibətin düşünməyə nə zamana dost olmaz.

* * *

Aqil adamın sözü qısa olar.

* * *

Aqilə mənəm demək yaraşmaz.

* * *

Al ilə aslan tutulur.

* * *

Al almaya daş atan çox olar.

* * *

Al qaşovu gir axura – yağırılı mal qucunar.

* * *

Al ver deyiblər, al vermə deməyiblər.

* * *

Alaca köynək qaraca qız dərindən yanırmış.

* * *

Alacağım olsun, ala qarğada olsun.

* * *

Alan aldanmaz, satan aldanar.

* * *

Alacağı bir piltədir, pambığın batmanın soruşur.

* * *

Aldığı bir iynədi, dəmirin batmanın yoxlayır.

* * *

Aldım qoz, satdım qoz, mənə qaldı çaqqaçıq.

* * *

Alıcı quş dimdiyindən bəllənər.

* * *

Alıcı quşun ömrü az olar.

* * *

Alma arvadın dulunu, dalınca gələr qulunu.

* * *

Alma məzlumun ahını, çıxar ahəstə-ahəstə.

* * *

Almadığın heyvanın quyruğundan tutma.

* * *

Almaq aldanmaqdır, vermək hünərdir.

* * *

Almaz atının tərkinə, almaram itimin tərkinə.

* * *

Almazsan, satmazsan, bazarda nə işin var?!

* * *

Ala dağdan qara dağa, qara dağdan ala dağa.

* * *

Ala it çaqqalın dayısıdır.

* * *

Ala it gedər, qara it gələr.

* * *

Ala itin balası qara olar, yanılsa boynu ala olar,
hürəndə anası kimi hürər.

* * *

Ala keçi hər zaman əkiz doğmaz.

* * *

Ala qarğa olmağı bəs deyil, həkimlik də eləyir.

* * *

Ala qarğanın balası özünə xoş gəlir.

* * *

Ala qayada bostan ura olub, kəliyın dərən yoxdur.

* * *

Alça mənim, giləs mənim, tut mənim;
gavalıda da gözüm var.

* * *

Alçaq yer igidi xor göstərər.

* * *

Alçaq yerdə tərəcik özün dağ sanar.

* * *

Alçaq uçan ucaya qonar, uca uçan alçaq qonar.

* * *

Alçaqda yatma – sel aparar,
ucada yatma – yel aparar.

* * *

Aləm aləm ilədir, keçəl qız da xalamla.

* * *

Aləmə it hürər, bizə Mazandaran çaqqalı.

* * *

Aləmə oğruyam, sənə ki doğruyam.

* * *

Allafın işi alaf satmaqdı, istər ata tök, istər eşşəyə.

* * *

Allah açıq ağzı ruzisiz qoymaz.

* * *

Allah beş barmağı bir yaratmayıb.

* * *

Allah bəndə deyil ha, göz oya.

* * *

Allah bilir, amma qul da sezər.

* * *

Allah bir, söz bir.

* * *

Allah bir qapını bağlayanda bir qapını açar.

* * *

Allah bir obada iki itin adını bir eləməsin.

* * *

Allah bu əli o ələ möhtac eləməsin.

* * *

Allah bacadan tökməz; gərək özün çalışasan.

* * *

Allah buynuzsuz qoçun qisasın
buynuzlu qoçda qoymaz.

* * *

Allah dağına baxar qar salar.

* * *

Allah dağına baxar qar verər,
bağına baxar bar verər.

* * *

Allah demiş: səndən hərəkət, məndən bərəkət.

* * *

“Allah” deyən namurad qalmaz.

* * *

Allah dərdi çəkə bilənə verir.

* * *

Allah dəvəyə qanad versəydi, dam-divarı yıxardı.

* * *

Allah düz bəndələrinin pənahıdır.

* * *

Allah elmi diləyənə, malı dilədiyinə verər.

* * *

Allah eşşəyi tanıdı, buynuz vermədi.

* * *

Allah əli hamı əldən ucadır.

* * *

Allah əsilsizə düşürtməsin.

* * *

Allah əyməyəni bəndə əyə bilməz.

* * *

Allah gümüş qapını bağlayanda qızıl qapını açar.

* * *

Allah haqqı nahaqqa verməz.

* * *

Allah heç evi böyüksüz eləməsin.

* * *

Allah heç kəsin çörəyini tabağında tək eləməsin.

* * *

Allah hər nə verər ölçüylə verər.

* * *

Allah ilanın əməlin bilib, ayağın qarnında yaradıb.

* * *

Allah istəyən quzuya qurd dəyməz.

* * *

Allah kasıbın eşşəyini itirdib

sonra tapdırıb sevindirər.

* * *

Allah kor quşun ruzusun yuvasında yetirər.

* * *

Allah qırxılmış quzuya görə yel əsdirər.

* * *

Allah qocalıqla yoxsulluğu bir yerə salmasın.

* * *

Allah qonağının öz qisməti var.

* * *

Allah min dərd verib, min bir də dərman.

* * *

Allah möminə hər şeyi bağışlar.

* * *

Allah namərdə möhtac eləməsin!

* * *

Allah paxıla pay verməz, versə də qarnı doymaz.

* * *

Allah sağ gözü sol gözə möhtac eləməsin.

* * *

Allah saxlayanı qurd yeməz.

* * *

Allah səbirli qulunu sevər.

* * *

Allah uçan quşa alçaq budaq göstərməsin.

* * *

Allah var, rəhmi də var.

* * *

Allah verdikcə bəndə gümana düşər.

* * *

Allah verəndə bacadan da tökər.

* * *

Allah verəndə yox yerdən də verər.

* * *

Allah verəndə peyğəmbər də üstünə bir çəngə atar.

* * *

Allah verər nə verər, paxıl xəyaldan ölər.

* * *

Allah verib pirim koxaya; arvad qısır, qızı boğaz.

* * *

Allah verməyə nə peyğəmbər neyləsin?!

* * *

Allah verməz qara quluna,
o da qalar vuruna-vuruna.

* * *

Allah vuran ağacın səsi çıxmaz.

* * *

Allah yanında nə bir azdır, nə min çox.

* * *

Allah yazanı bəndə pozammaz.

* * *

Allah yetirər, bəndə itirər.

* * *

Allaha da özünü pilov yeyən tanıt.

* * *

Allaha inanmayana bəndələr də inanmaz.

* * *

Allahdan buyruq, ağzıma quyruq.

* * *

Allahdan gizlin deyil, bəndədən nə gizlin.

* * *

Allahdan qorxan heç kimdən qorxmaz.

* * *

Allahdan qorxmayandan qorxmalı.

* * *

Allahdan qorxmaz, bəndədən utanmaz.

* * *

Allahdan nə gəlsə xoşdur.

* * *

Allahı başıvın üstündə gör.

* * *

Allahın acını heç kim doyurammaz.

* * *

Allahın az səbri yüz ildir.

* * *

Allahın barmağı yox ha, adamın gözüün çıxara.

* * *

Allahın bəd nəzərdən xəbəri yoxdur.

* * *

Allahın yarası da var, çarası da.

* * *

Alma budağından gen düşməz.

* * *

Alma mənə, armud mənə,
hər əlimə bir qoz da gərək.

* * *

Almanı at göyə, yerə gəlincə ya qismət.

* * *

Alovdan çıxdıq, yalova düşdük.

* * *

Alt daşı ağır olar.

* * *

Altın həsir, üstün həsir, yat, yetim, tərլəyəsən!

* * *

Altın görmədiyın qabdan su içmə.

* * *

Aman deyənə əl qaldırmazlar.

* * *

Aman istəyənə qılinc qalxmaz.

* * *

Amana gələn boynu qılınc kəsməz.

* * *

Amanat ata, ərəmik gəlinə bel bağlama.

* * *

Ana bala ucundan canını oda yaxar.

* * *

Ana gəlməmiş qız gəlir, toy olmamış xalalar.

* * *

Ana kimi yar olmaz, Bağdad kimi diyar.

* * *

Ana uşağa aş gətirər, analıq yaş.

* * *

Anadan əziz yenə anadır.

* * *

Analı qızın özü böyüyər, anasız qızın sözü.

* * *

Analı quzu – xınalı quzu.

* * *

Anam doğub, bacıma güc düşüb.

* * *

Anam elə çox bilir, kündəni xırda tökür,

atam elə az bilir, ikisini birdən bükür.

* * *

Ananın ərköyün oğlu hambal olar.

* * *

Ananın səbri tükənməz olur.

* * *

Anası çıxan ağacı qızı budaq-budaq gəzər.

* * *

Anasına bax qızını al, qırağına bax bezini al.

* * *

Anasından ayrı düşən quzunu qurd yeyər.

* * *

Anasından qabağa düşən qulunu
(çəpişi) qurd yeyər.

* * *

Anasızın gördüyü iş danlaqsız bitməz.

* * *

Anbar siçanı ac qalmaz.

* * *

Andın iki başı olur.

* * *

Andına inanıram, xoruzun da quyuğu görünür.

* * *

Andıra qalasan, əvəlik, sarımsaqsız da yeyilmirsən.

* * *

Anladıq – yel dəyirmanı, bəs bunun suyu hanı?

* * *

Anlamaza desən qulunam,
deyər: “Gəl, aparım, satım səni”.

* * *

Anlamaza hörmət elərsən, deyər: məndən qorxdı.

* * *

Anlamaza söz qandırınca anlayan anlaqdan çıxar.

* * *

Anlayan özü qanar, anlamayana yüz qandır.

* * *

Anlayana da can qurban, anlamayana da,
dad yarımçıq əlindən.

* * *

Anlayana qul ol, anlamayana ağa da olma.

* * *

Anlayana milçək sazdır,
anlamayana zurna da azdır.

* * *

Anlayanla daş daşı, anlamazla bal yemə.

* * *

Ara sözü ev yıxar.

* * *

Arada ala çatı olmasa, qurd qoyunla otlayar.

* * *

Aralıq atı, kor Fatı.

* * *

Aralıq malı arada yeyilər.

* * *

Araba aşandan sonra yol göstərən çox olar.

* * *

Arabanı at aparmaz, arpa aparar.

* * *

Arabanı sür oduna, odun olar odundu,
olmaz – araba özü odundu.

* * *

Arabaçı atı gözündən qocalar.

* * *

Aranda tutdan oldum, dağda qurutdan.

* * *

Aranın dağı sağ olsun, qarlı da olar, qarsız da.

* * *

Araz axır, gözün baxır.

* * *

Araz, altını da bilirəm, üstünü də.

* * *

Araz aşığındandı, Kür topuğundan.

* * *

Ardınca padşahın da söylərlər.

* * *

Ardınca yüz it hürməyincə qurd qurd sanılmaz.

* * *

Arx həmişə cıncıl gətirməz.

* * *

Arxa su gələncən qurbağanın canı çıxar.

* * *

Arxa su gəlibdi, umud var bir də gələ.

* * *

Arxlar axır çay olur.

* * *

Arxalı köpək qurd basar.

* * *

Arxalıya arxa olma – yamaq sayarlar,

Arxasıza arxa ol – dayaq sayarlar.

* * *

Arxanı kürkə öyrətmə.

* * *

Arxası olmayanı vurmuşlar, vay arxam demiş.

* * *

Arı bal alacağı çiçəyi bilir.

* * *

Arı qəhrin çəkməyən balın qədrini bilməz.

* * *

Arı şirəyə dolanar.

* * *

Arının tikanın gördüm, balından əl çəkdim.

* * *

Arığa batman da yüküdür.

* * *

Arıq it öz kəndinin şiridir.

* * *

Arif adam tərif istəməz.

* * *

Arifə bircə işarə də bəsdir.

* * *

Armud özgənin, eşşək kirəyə.

* * *

Armud ağzıma, sapı Savalana.

* * *

Armudun yaxşısını meşədə ayı yeyər.

* * *

Arpa əkən buğda biçməz.

* * *

Arpa unun yoxdursa, dadlı dilin də yoxdur?!

* * *

Arpa verilməyən at qamçı gücünə yeriməz.

* * *

Arpa yemiş at mənzil kəsər.

* * *

Arpadan, buğdadan əlim üzüldü,
ümidim sənə qaldı, darı xirməni.

* * *

Arpanı töküblər itin qabağına,
sümüyü töküblər atın qabağına.

* * *

Arpaya qatsan at yeməz, sümüyə qatsan it yeməz.

* * *

Arsız nədən arlanır?!

* * *

Arsıza üz versən, astarın istər.

* * *

Arsızın üzünə tüpürüblər, “yağış yağır” demiş.

* * *

Arşın bazara görədir.

* * *

Arşın olmayan yerdə çərək də ölçüdür.

* * *

Artıq aş – ya qarın ağrıdar, ya baş.

* * *

Artıq mal gözmü çıxarır?!

* * *

Artıq tamah daş yarar, daş qayıdar baş yarar.

* * *

Artıq tikə baş yarar.

* * *

Arvad evinə girənin qarısı alçaq olar.

* * *

Arvad iki olanda ev süpürülməmiş qalar.

* * *

Arvad ilə at igidin baxtına.

* * *

Arvad malı alçaq qarı kimidir;
girəndə də başına dəyəcək, çıxanda da.

* * *

Arvad malı başa toxmaq kimi dəyər.

* * *

Arvad tutan yolun axırı yoxuşa qalxar.

* * *

Arvad üzlü kişidən, kişi üzlü arvaddan əlhəzər.

* * *

Arvad var ev yığar, arvad var ev yıxar.

* * *

Arvad var arpa unun aş eylər,
arvad var kəklik ətin daş eylər.

* * *

Arvadı – ahıl gözüylə, atı – cahıl gözüylə.

* * *

Arvadı bəd olanın saqqalı tez ağarar.

* * *

Arvadın deyingəni kişini tez qocaldar.

* * *

Arvadın düzdüyü evi Tanrı yıxmaz.

* * *

Asılsan da, uca budaqdan asıl.

* * *

Aslan ağzından şikar alınmaz.

* * *

Aslan deyə yapışdım, tülkü quyuğu gördüm.

* * *

Aslan qocalanda başına çaqqal-çuqqal toplaşar.

* * *

Aslan qocalanda siçan dəliyi güdər.

* * *

Aslan yatışından da bəllidir.

* * *

Aslanı da heç yalqız qalmasın.

* * *

Aslanın balası aslan olar.

* * *

Aslanın böyüyü-kıçiyi olmaz.

* * *

Aslanın qorxusu qarıncadan olar.

* * *

Aslanın nə erkəyi, nə dişisi?!

* * *

Asta çal – usta çal.

* * *

Asta qaçan namərddir.

* * *

Astanın işi qalmaz, xəstənin işi qalar.

* * *

Astarı üzündən baha gəldi.

* * *

Aş başında qırqovuldur.

* * *

Aşdır – bişər, işdir – düşər.

* * *

Aşı bişirən yağdır, gəlinin üzü ağdır.

* * *

Aşın duruluğu dənin yoxluğundandır.

* * *

Aşından yemədim, tüstüsündən kor oldum.

* * *

Aşpazdan küsən evinə ac gedər.

* * *

Aşpazxanada yeyir, dulusxanada hürür.

* * *

Aşağı, aşağı, kor Mahmuddan da aşağı?!

* * *

Aşağı, aşağı, qatıqlı aşdan da aşağı?!

* * *

Aşığı uduzub, curuna güvənir.

* * *

Aşığı yığarlar oynamaq üçün.

* * *

Aşığı ağladan gülməz.

* * *

Aşığın sözü qurtaranda neynim, neynim çağırar.

* * *

Aşığınkı haydandır, mollanınkı vaydan.

* * *

Aşıq gördüyünü çağırar.

* * *

Aşıq ilən mollanın heç olmaz şad arası.

* * *

Aşıq sözü haqq olar.

* * *

Aşıq sözündən doymaz, lələyün gözündən.

* * *

Aşıq toya yüyürər, molla vaya.

* * *

Aşıq üz görən yerə.

* * *

Aşıqə Bağdad uzaq deyil.

* * *

At almağa cahıl göndər, qız almağa ahıl.

* * *

At almamış noxta davası eləyir.

* * *

At almamış tövlə tikdir.

* * *

At atınan boğuşar, arada eşşəyin qıçı sınar.

* * *

At bəslənirkən, qız istənirkən.

* * *

At boş torba ilə bir dəfə tutular.

* * *

At elin, torba əmanət, bizim daha nəyimiz var?!

* * *

At ələ düşər, meydan ələ düşməz.

* * *

At igidin yoldaşı.

* * *

At ilə arvad igidin iqbalına.

* * *

At ilə yola çıxan eşşəyin vay halına.

* * *

At qatır doğub, nəslə pozulub.

* * *

At meydanında eşşək anqırmaz.

* * *

At mıxını qopardar, bir yerə dəyər, iki özünə.

* * *

At, minənin tanıyar.

* * *

At minənindir, qılınc qurşananın.

* * *

At miniş öyrədən, don – yeriş.

* * *

At oğurlanandan sonra axur nəyə gərək?!

* * *

At olanda meydan olmaz, meydan olanda at.

* * *

At olanda ot olmur, ot olanda at.

* * *

At olmayan yerdə eşşək də atdır.

* * *

At ölər dayı qalar, namərdin nəyi qalar.

* * *

At ölər – meydan qalar, igid ölər – şan qalar.

* * *

At ölübdü, itlərin bayramıdır.

* * *

At saxlayan atdan yüyürək ola gərək.

* * *

At tapıldı, yəhər tapılmadı?!

* * *

At təpiyinə at dözər.

* * *

At yeriməklə yol alar, insan bilməklə.

* * *

At yerinə eşşək bağlamazlar.

* * *

Ata baxarlar, başına torba taxarlar.

* * *

Ata dost kimi bax, düşmən kimi min.

* * *

Ata minəndə özünü, atdan düşəndə atı unutma.

* * *

Ata nal çalındığın görəndə
qurbağa ayaqların uzatdı.

* * *

Atdan düşüb eşşəyə minməzlər.

* * *

Atdan qalanı öküzə verərlər.

* * *

Atdan yıxılana yorğan-döşək,
eşşəkdən yıxılana qazma kürək.

* * *

Atı atası ilə tanıdılar, qatırı anası ilə.

* * *

Atı atın yanına bağlarsan,
həmrəng olmaz, həmxasiyyət olar.

* * *

Atı cahıl gözüylə, qızı ahıl gözüylə.

* * *

Atı itirib, noxtasını axtarır.

* * *

Atı olana nişyə qamçı da verərlər.

* * *

Atı ötürüb, çuluna güvənir.

* * *

Atı satıb eşşək alıb, dumbula-dum, dumbula-dum!

* * *

Atın axmağı yorğa olar, itin axmağı tula.

* * *

Atın gücünə baxıb yük çatarlar.

* * *

Atın izi itin izinə qarışmaz.

* * *

Atın ölümü tәki arpadan olsun.

* * *

Atına baxan ardına baxmaz.

* * *

Atına eşşək demişəm, ya dävənə köşək?!

* * *

Atını bağla dirəyə, sonra Tanrıya tapşır.

* * *

Atlar ölüb, itlərin bayramıdır.

* * *

Atlı ilə piyadanın sövdası tutmaz.

* * *

Atlı qonaq itli qonaqdan yaxşıdır.

* * *

Atlılar atın çapar, dayçalı deyər mən də varam.

* * *

Atlının qaydasıdı piyadaya gülər.

* * *

Atnan qatır savaşdı, arada eşşək öldü.

* * *

Ata, ana taxt yaradar, baxt yaratmaz.

* * *

Ata çörəyi – meydan çörəyi,
oğul çörəyi – zindan çörəyi.

* * *

Ata doğrayıb, oğul yeyibdir.

* * *

Ata malı şam kimi tez qurtarar.

* * *

Ata malına göz dikən oğul ac qalar.

* * *

Ata oğluna bir bağ verdi,
oğul ataya bir salxım qıymadı.

* * *

Ata oğlundan ötrü mülkündən keçdi,
oğul atadan ötrü kürkündən keçmədi.

* * *

Ata oğul savaşdı, əbləh ona inandı.

* * *

Ata olmayan ata qədrini bilməz.

* * *

Atalar sözü – sözlərin gözü.

* * *

Ata sözün tutmayı biyabana atarlar.

* * *

Ata yetirən qız ərlənər, ana yetirən oğul qızlanar.

* * *

Atalar nə əkiblər, oğullar onu biçib.

* * *

Atalar nə gözəl məsəl demişlər;
dünyanı ümid ilə yemişlər.

* * *

Atalar səpən oğullara mirasdır.

* * *

Atalar sözü hikmətdir.

* * *

Atalar sözü Qurana girməz,
amma Quran yanında gedər.

* * *

Atalar sözünə baxan geri qalmaz.

* * *

Atalardan qalmadı: qıyımlının varı-halı aşıb daşar.

* * *

Atam, atam, mən bu işə matam!

* * *

Atam gətirməyib, anam götürməyib.

* * *

Atam ilə atanı deyincə özüm ilə özünü de.

* * *

Atamı öldürmüşəm goruna and içməyə.

* * *

Atan soğan, anan sarımsaq,
hardan oldun gülməşəkər?!

* * *

Atanı-ananı görməsəydim, özünə xan deyərdim.

* * *

Atanın duası, ananın ahı.

* * *

Atasını tanımayan Allahını da tanımaz.

* * *

Atəş deməklə ağız yanmaz.

* * *

Atılan daş geri gəlməz.

* * *

Atıldı mindi eşşəyə,
bayaq da ayağı yerdəydi, indi də.

* * *

Avara itin hörməti olmaz.

* * *

Ay aydın, hesab bəlli.

* * *

Ay aydır, onun da üzündə ləkə var.

* * *

Ay bədir olmayınca əl ilə göstərilməz.

* * *

Ay görmüşün ulduza nə minnəti?!

* * *

Ay həmişə bulud altında qalmaz.

* * *

Ay işığına it hürər.

* * *

Ay mənlə olsun, ulduzun gözünə barmağım.

* * *

Ay var ikən, ulduzlara nə minnət?!.

* * *

Ay-ulduz göyə yaraşır.

* * *

Ayda-ildə bir namaz, onu da şeytan qoymaz.

* * *

Ayda-ildə xoş gəldin, gündə-gündə nöş gəldin.

* * *

Ayı kim gördü? – Kor Mahmud.

* * *

Ayın köhnəsini doğrayıb ulduz edərlər.

* * *

Ayın on beşi qaranlıqsa da, on beşi aydınlıqdır.

* * *

Ay daş atan baxtavar, daşın da bir vaxtı var.

* * *

Ay fələk, batmanı eylədin çərək.

* * *

Ay gedən it, gəl məni tut.

* * *

Ay qaynana, heç gəlin olmamısan?!

* * *

Ay özünü bəyənmiş, qoy səni el bəyənsin.

* * *

Ayağa düşməyən başa çıxmaz.

* * *

Ayağı ilə gələnə ölüm olmaz.

* * *

Ayağına daş toxunsa məndən bilir.

* * *

Ayağından yığılan qalxar, dilindən yığılan yox.

* * *

Ayağını yorğanına görə uzat.

* * *

Ayaqla gedən gələr, başla gedən gəlməz.

* * *

Ayaqla gələn qonağı atla yola salarlar.

* * *

Ayaq-ayaq nərdivana çıxarlar.

* * *

Ayaz oldu, bulud oldu, keçən günlər unuduldu.

* * *

Ayazda yatmayan eşşək töylənin qədrin bilməz.

* * *

Ayətül-kürsü sel qabağı saxlamaz.

* * *

Ayı balasına “ağappağım” deyər,
kirpi balasına – “yumşağım”.

* * *

Ayı bərkə düşəndə balasını ayağının altına alar.

* * *

Ayı qaraçını tanıyar.

* * *

Ayı meşədən küsüb, meşənin xəbəri yox.

* * *

Ayı nədir, oynamaq nədir?!

* * *

Ayı öləndən sonra malı kaftara yetişər.

* * *

Ayının boğazına su çıxanda
balasını ayağının altına alar.

* * *

Ayının dişin görməyən başını qabaq sanar.

* * *

Ayının ələ düşənini oynadarlar.

* * *

Ayının yüz oyunu var, hamısı da bir armud üstə.

* * *

Ayıya dayı deyərlər körpünü keçənəcən.

* * *

Ayıya dayı deyir işinin keçəri üçün.

* * *

Ayıb söyləyənin ayıbını söylərlər.

* * *

Ayıblı ayıbın bilsə, başına palaz örtər.

* * *

Aynanın çatlağı calaq qəbul eləməz.

* * *

Aynaya necə baxsan, özünü elə görərsən.

* * *

Ayran içdik, xataya düşdük.

* * *

Ayrana getməyə utanmır, sərnici dalında gizlədir.

* * *

Ayrana gələn çanağı böyrünə sıxar.

* * *

Ayrandı, budu, yarısı sudu,
içsən də budu, içməsən də budu.

* * *

Az gəzən qoyun quyruq bağlar.

* * *

Az idi arıq-uruq, biri də gəldi dabanı cırıq.

* * *

Az ilən çoxun oyunu olmaz.

* * *

Az olur küsür, çox olur qusur.

* * *

Az sədəqə çox bəlalar aparar.

* * *

Az tamah çox bəla gətirər.

* * *

Az vardı ac adam, biri də düşdü bacadan.

* * *

Az yeyənin azarı da az olar.

* * *

Aza qane ol, çoxu Allahdan istə.

* * *

Aza qane olmayan çoxu tapammaz.

* * *

Azacıq aşım, ağrımaz başım.

* * *

Azca, hara gedirsən? Dedi çoxca yanına.

* * *

Azdan az deyiblər, çoxdan çox.

* * *

Azı bilməyən çoxu heç bilməz.

* * *

Azan quşun ömrü az olar.

* * *

Azğın adam quzğun olar.

* * *

Azar batmanla girər, misqalla çıxar.

* * *

Azar təmizlikdən bezardır.

* * *

Azarla mənimçün, ölüm səninçün.

* * *

Azarladım ölmədim, üzöldüm öldüm.

* * *

Azarlı tələsər, armud vaxtında yetişər.

* * *

Azarlıq olsun, bezarlıq olmasın.

* * *

B

– Baba, bu darlıq çoxmu çəkər?

– Qırx gün, oğul!

– Baba, qırx gün keçdi.

– Alışdıq, oğul, alışdıq.

* * *

Baba vardan ver, olmasa hardan ver.

* * *

Babam mənə kor deyib, gəlib gedəni vur deyib!

* * *

Babamın evi uzaq olsa, öyünməyə nə var?!

* * *

Bablı babın tapmasa, günü ah-vaynan keçər.

* * *

Bağ olmayan yerdə böyürtkən özünü bağ çağırar.

* * *

Bağ salan barın yeyər.

* * *

Bağ vaxtı bağbanın qulağı ağır eşidər.

* * *

Bağa bax üzüm olsun, yeməyə üzün olsun.

* * *

Bağa baxarsan bağ olar, baxmazsan dağ olar.

* * *

Bağda ərik var idi, salam-əleyk var idi,
bağdan ərik qurtardı, salam-əleyk qurtardı.

* * *

Bağrı ver bağbana, yarısın yesə də.

* * *

Bağında gül var ikən – gül üzünə,
bağında gül qurtardı – kül üzünə.

* * *

Bağban paxıl olmasa, bağa divar nə gərək?!

* * *

Bağban tələsər, armud vaxtında yetişər.

* * *

Bağbanın könlü olsa, nə gəlmiş bağda paya?!

* * *

Bağlı bağını qıydı, bağban salxım qıymadı.

* * *

Bağım var, bağım var, – tuman bağı.

* * *

Bağa qınından çıxdı, daha qının bəyənmədi.

* * *

Bağa özün çəkə bilməz, evin dalına alar.

* * *

Bağanı ya öldür, ya dalısı üstə qoy.

* * *

Bahalıqda çörəyin əsirgəyən
ucuzluqda yalnız qalar.

* * *

Bahasına pul vermişəm, gözlər çıxsə də yeyəcək.

* * *

Baxma deyənə, bax dediyinə.

* * *

Baxmaqla öyrənmək olsa, itdən də qəssab olardı.

* * *

Bal tutan barmaq yalar.

* * *

Baqqal daşdan kəsər, siçan baqqaldan,
Tanrı hər ikisindən.

* * *

Bal verən çiçəyi arı tanıyar.

* * *

Bal yedin, bəlaya düşdün.

* * *

Bal yeyibdi, bəlasını çəkir.

* * *

Balını ye, arısını soruşma.

* * *

Bala baldan şirindir.

* * *

Bala quşun ağzı böyük olar.

* * *

Balalı qarğa bal yeməz.

* * *

Balalı qarğaya yem yoxdu.

* * *

Baldızım – çuvaldızım, hərdən gələr, sancar gedər.

* * *

Balığı haçan tutsan təzədir.

* * *

Balığı ya öldürdün, ya sudan qırağa qoydun.

* * *

Balığın dirisi də suda, ölüsü də.

* * *

Balıq balığı udmasa, dəryanı balıq tutar.

* * *

Balıq başdan iylənər.

* * *

Balıq suda ikən sövda (bazarlıq) olmaz.

* * *

Balıq suya çəkər.

* * *

Balıq tora düşəndə ağı başına gələr.

* * *

Balıq tutan suyu bulanıq istər.

* * *

Balta ağacı kəsməzdi, sapı özündən olmasaydı.

* * *

Balta öz sapın kəsməz.

* * *

Baltada varsa, sapında da var.

* * *

Baltanı dibdən vurmazlar.

* * *

Baltanı qızıldan elərsən,
gedər odunun yanına düşər.

* * *

Bar vaxtı bağbana salam verən çox olar.

* * *

Bar verən ağacı kəsməzlər.

* * *

Barlı ağaca daş dəyər.

* * *

Barlı ağacın başına dolanarlar.

* * *

Barsız ağaca daş atmazlar.

* * *

Barıt ilə odun dostluğu olmaz.

* * *

Barmağın hansını kəssən, ağrısı birdir.

* * *

Barmağımın onunu da şam eləyib
gözünə soxsam, deyər: – Görmürəm!

* * *

Barmağının beşini də bal eləyib
ağzına salsan, deyər zəhərləndim.

* * *

Barmaq-barmaq oğurlayan
qarış-qarış (çömçə-çömçə) oğurladar.

* * *

Basdırdığı ölü özündən qabaq gəldi.

* * *

Baş başa bağlı, baş da Allaha bağlı.

* * *

Baş-başa verməyincə, daş yerindən qopmaz.

* * *

Baş kəsənin, yaş kəsənin axırı olmaz.

* * *

Baş namərd əlindədir; nə kəsər, nə bağışlar.

* * *

Baş onun, daş bunun, mənimki görməməkdə.

* * *

Baş sağ olsun, papaq tapılar.

* * *

Başa dil gətirəni, el gətirə bilməz.

* * *

Başa düş, başımı yar.

* * *

Başa gələn dildən gəlir.

* * *

Başacağıın qaçacağı yer – papaqçı dükanı.

* * *

Baş-başa verməyincə daş yerindən qalxmaz.

* * *

Başbilənsiz iş olmaz.

* * *

Başım rahat olar dilim dinc dursa.

* * *

Başımı sındır, məzənnəni sındırma.

* * *

Başımı yarırısan, ətəyimə qoz tökürsən,
baxan desin qoz yarıb.

* * *

Başımı yarmağına görə barı daş olaydı.

* * *

Başın keçəl, gözün kor, sənin bəs haran yaxşı?

* * *

Başını itirən, tel üçün ağlamaz.

* * *

Başını keçəl eləmə; hər keçəlin taleyi bir olmaz.

* * *

Başuva daş da salsan, uca yerdən sal.

* * *

Başladığın işi yarımçıq qoyma.

* * *

Başlı başın saxlasın, mən başımdan bezaram.

* * *

Başqalar əkdilər biz yedik, biz əkək gələnlər yesin.

* * *

Başqasının qaşığıyla qarın doymaz.

* * *

Başmağımı geyə bilərsən, yerişimi yeriyə bilməzsən.

* * *

Başmağından xeyir görən, patavasından çəkər.

* * *

Başmaqçının başmağı olmaz, börkçünün börkü.

* * *

Başmaqçının başmağı yırtıq olar.

* * *

Bayırı kaşı-çini, içərisi toyuq hini.

* * *

Bayquş gündüz görünməz ki, ona bəd nəzər dəyər.

* * *

Bayquş xarabalıq sevər.

* * *

Bayquş xarabalığı gülüstana dəyişməz.

* * *

Bayquşun payını Allah yuvasında yetirər.

* * *

Bayram sümüyü ilə köpək kökəlməz.

* * *

Bayramdan sonra qırx kötük yanır.

* * *

Bayraməlisiz toy olmaz,

Qəmbərsiz düyün.

* * *

Bazar içində it qulağı kəsməzlər.

* * *

Bazar quruldu, hesab duruldu.

* * *

Bazarın bazar, qadam sənə, mərdimazar.

* * *

Bekarlıqdansa – culfalıq.

* * *

Belə bilici olmasaydım, Bağdadda darğa olmazdım.

* * *

Belə matahın var, apar Cəfərabad bazarına.

* * *

Belə otlayansan, hanı yağ-quyruğun?!

* * *

Belə otyeyən idin, nə üçün arıq düşdün?!

* * *

Belə şıllaq atan madyan qulun saxlamaz.

* * *

Belə yatan öküz yük götürməz.

* * *

Böylə qəm, böylə kədər; böylə gələr, böylə gedər.

* * *

Beş barmağın beşi də tən deyil.

* * *

Bez geyərəm, düz gəzərəm.

* * *

Bədcinslik maya istəməz.

* * *

Bədəsil əvvəl vəfa göstərə, sonra cəfa.

* * *

Bədəsildən əsil olmaz, boyunca qızıl qala.

* * *

Bədəsili başa çəkərsən, sürüşər ayağa düşər.

* * *

Bədəsilin başmağını cütlərsən, deyər geridə dur.

* * *

Bədnəzərdən Allahın da xəbəri yoxdur.

* * *

Bədrəng də bir rəngdir.

* * *

Bəhanəçiyə bəhanə əskik olmaz.

* * *

Bəhslə Həccə gedən yorular yolda qalar.

* * *

Bəxşiş bəylərdə olur.

* * *

Bəxşiş var – xalvar ilə, hesab var – dinar ilə.

* * *

Bəxti olmayanın bağına ya daş yağar, ya dolu.

* * *

Bəxti yar olanın yar sarar yarasını.

* * *

Bəxtin yatdı, sən də yat.

* * *

Bəxtsiz quşun yuvası bayquş yuvası yanında olar.

* * *

Bəla bəla gətirər.

* * *

Bəla gələndə “gəlirəm” deməz.

* * *

Bəladan qaçan bəlaya tutular.

* * *

Bələdəcən gəlib çıxıb, deyir mənə yol göstər.

* * *

Bəlkə sən bostanını pozmusan,
mən yemişsiz qalmayacağam ki...

* * *

Bəlkəni əkərsən bitməz.

* * *

Bəndə bəndəyə neylər, Xuda gözdən salmasa.

* * *

Bəndə ilə Tanrı arasına girməzlər.

* * *

Bənnasız hörük hörülməz.

* * *

Bənzəyə-bənzəyə yaz olar, bənzəyə-bənzəyə qış.

* * *

Bərəkət harda var? Böyüklü yerdə.

* * *

Bərəkət ondur, onu da düzlük.

* * *

Bəslə qarğanı, oysun gözünü.

* * *

Bəslə yetimi, yesin ətini?!

* * *

Bəslədik böyütdük dananı, indi tanımır ananı.

* * *

Bəy dediyin nədi, bəyənmədiyin nə?!

* * *

Bəy don geydi, hamı dedi mübarək.
Yoxsul geydi, hamı dedi hardan gətirdin?

* * *

Bəy ilə bəy savaştı, ortada kasıbın başı yarıldı.

* * *

Bəy mənim arxam, mən kimdən qorxam?!

* * *

Bəy oğlu gördüm, tamaha düşdüm.

* * *

Bəy verən atın dişinə baxmazlar.

* * *

Bəydən gəlmiş nökrəm, dinmə dişin tökrəm.

* * *

Bəyin əli cibindən çıxınca yoxsulun canı çıxar.

* * *

Bəylə bostan əkənin tağı çiyində bitər.

* * *

Bəylə Hacca gedən çöllərdə sərgərdan qalır.

* * *

Bəyliyə tələsən tez kasıblar.

* * *

Bəyliyi başarmadın, canın çıxsın belə gəz.

* * *

Bəyaz ipək hər rəngə boyanar.

* * *

Bəyəm bizim pulun sikkəsini Ömər vurub?

* * *

Bəyəm şah atına yabı demişəm?!

* * *

Bəzənmirəm ağadan qorxuram,

bəzənirəm – xanımdan.

* * *

Bıçaq öz dəstəsin kəsməz.

* * *

Bığdan kəsir, saqqala qoyur.

* * *

Bildir gedən bildirçin, hanı sənin bir qılçın?!

* * *

Bildir ölüb boz eşşək, bu il gəlin ağlayaq.

* * *

Bildir yedim bir əncir, indi də qarnım incir.

* * *

Bildirçin Camalabaddan hara gedər;
dəni yanında, suyu yanında.

* * *

Bildirçinin bəyliyi darı sovulanacandır.

* * *

Bildiyindən danış, bilmədiyın səni güdaza verər.

* * *

Bilən az deyər, bilməyən yüz.

* * *

Bilənə bir, bilməyənə min oxu.

* * *

Bilənin də başına dönüm, bilməyənin də,
dad yarımçıq əlindən.

* * *

Bilənlə bilməyən tay olmaz.

* * *

Bilirəm nə yuvanın quşusan!

* * *

Bilmədiyın bildiyindən çoxdu.

* * *

Bilməmək ayıb deyil, soruşmamaq ayıbdır.

* * *

Bilməsən, bir biləndən sor.

* * *

Bilsəydim atımın ölümünü,
qulağı dolusu dəriyə satardım.

* * *

Bilsəydim, dərdim iki olmazdı.

* * *

Biləyi güclü olan birin yıxar, biliyi güclü olan minin.

* * *

Bir ac güləyən olar, bir də yalavac.

* * *

Bir ac qudurğan olar, bir tox.

* * *

Bir acın min haramıdan qorxusu yox.

* * *

Bir adama qırx gün dəli desən, dəli olar.

* * *

Bir ağaca çıxanda hamı budaqları silkələmə.

* * *

Bir ağacda gül də bitər, tikan da.

* * *

Bir ağacın kölgəsində min qoyun-quzu yatar.

* * *

Bir ağıllı baş min başı saxlar.

* * *

Bir almağın bir də verməyi var.

* * *

Bir arxa ki su gəldi, güman var bir də gələ.

* * *

Bir ata yeddi oğulu dolandırdı,
yeddi oğul bir atanı dolandırmadı.

* * *

Bir ayaq sən gəl, iki ayaq mən gəlim.

* * *

Bir bacası olan siçan tez tutular.

* * *

Bir barmaq baldan ötrü tuluğu yırtma.

* * *

Bir binamazdan ötrü məscidi bağlamazlar.

* * *

Bir biləndən qorx, bir də bilməzdən.

* * *

Bir birədən ötəri yorğanı yandırmazlar.

* * *

Bir budağa çıxıb, min budaq silkələmə.

* * *

Bir buğda əkməsən, min buğda biçməzsən.

* * *

Bir çırağın işığına yüz-yüz adam oturur.

* * *

Bir çıraq ki haqdan yana, yağı neylər, yağı neylər?!

* * *

Bir çörək özün ye, birin də Allah yolunda ver.

* * *

Bir çulum (əbam) var ataram, harda gəldi yataram.

* * *

Bir çuval qızıl borcun olsun,
bir çuval buğda borcun olmasın.

* * *

Bir dadan peşman, bir dadmayan.

* * *

Bir dadanandan qorx, bir qudurandan.

* * *

Bir dağ yıxılmasa, bir dərə dolmaz.

* * *

Bir dağarcıq dəni var, boş dəyirman axtarır.

* * *

Bir dana bir naxırın adın batırır.

* * *

Bir darlığın bir bolluğu, bir bolluğun bir darlığı.

* * *

Bir daş altda, bir daş üstdə.

* * *

Bir daş qopanda daha yerini tutmaz.

* * *

Bir daşla divar olmaz.

* * *

Bir daşla iki quş vurmaq olmaz.

* * *

Bir də gəlin ollam, oturduğum-durduğum billəm.

* * *

Bir də qatırçının qatırını hürkütmə.

* * *

Bir dəfə aldanmışda qəbahət aldadanın,
iki dəfə aldanmışda qəbahət aldananın.

* * *

Bir dəfə yeməklə qarın doymaz.

* * *

Bir dəli quyuya bir daş saldı,
yüz ağıllı onu çıxara bilmədi.

* * *

Bir dəlidən yeddi məhləyə zərər dəyər.

* * *

Bir dərdlinin dərmanın o dərdə düşəndən al.

* * *

Bir dirhəm min eybi örtər.

* * *

Bir doğru ki yalana oxşadı, onu söyləmə.

* * *

Bir əldə iki qarpız tutmaq olmaz.

* * *

Bir əli ki kəsə bilmirsən, öp gözüyə qoy.

* * *

Bir ət ki girdi qazana, oldu yeməli.

* * *

Bir gecəlik mətləbin doqquz ay mabədi var.

* * *

Bir gecənin qonağı min gecənin ayqağıdır.

* * *

Bir gələn bir də gələr, səbr eylə.

* * *

Bir gəlişin bir gedişi də var.

* * *

Bir gördün namərdi, bir də görsən, namərdсэн.

* * *

Bir görən yoldaş, iki görən qardaş.

* * *

Bir göz iki gözün gördüyün görməz.

* * *

Bir gül ilə bahar olmaz.

* * *

Bir gül üçün min tikana dözməli.

* * *

Bir gün duz yediyin yerə qırx gün salam ver.

* * *

Bir halalı min haram sayə bilməyibdilər.

* * *

Bir həsirdi, bir Məmmədnəsir.

* * *

Bir igid qırx ildə meydana gələr.

* * *

Bir igid yoxsul ola, ona əl-ayaq gülər.

* * *

Bir igidin payı iki igidi ac qoyar.

* * *

Bir ilin oğrusu min ilin qazısından çox bilər.

* * *

Bir iş başlamayınca qurtarmaz.

* * *

Bir işi başlayanda axırın fikir eylər.

* * *

Bir işi bitirməyincə bir işə başlama.

* * *

Bir it hürmək ilə karvan qayıtmaz.

* * *

Bir kəndin ki koxası mürdüş ola,
heç olar ki, orda xeyir iş ola?!

* * *

Bir kora bir dəyənək.

* * *

Bir könlü tikəmmirsən, yıxıb viran eləmər.

* * *

Bir köçmək – yüz talanmaq.

* * *

Bir köpəkdən qorun, bir də napakdan.

* * *

Bir küllükdə iki xoruz banlamaz.

* * *

Bir qarın qatıqdan ötrü tuluğu yırtma...

* * *

Bir qatarda iki dəvə k kr m z.

* * *

Bir qatı nazik, bir qatı yoğun,
qat yarımı hardan tapım?!

* * *

Bir qazanda iki k ll  qaynamaz.

* * *

Bir qız bir oğlanındır.

* * *

Bir qoyundan iki dəri çıxmaz.

* * *

Bir qoz  c n daş atılmaz.

* * *

Bir qulağın dar eylə, bir qulağın darvaza.

* * *

Bir qulğuna min qırğına səbəbdir.

* * *

Bir meşəyə od düşə, quru da yanar, yaş da.

* * *

Bir mıx bir nalı, bir nal bir atı,
bir at bir igidi, bir igid bir eli saxlar.

* * *

Bir müştəri  c n d kan a ılmaz.

* * *

Bir naxırın adını bir ala dana batırar.

* * *

Bir obada iki itin adı bir olmasın.

* * *

Bir olsun, pir olsun.

* * *

Bir səbirsizlik yüz düşmən qazandırar.

* * *

Bir sözün min bir budağı var.

* * *

Bir sözünü beş batman balla yemək olmur.

* * *

Bir su ki girdi qaba, oldu içməli.

* * *

Bir su ki məni axıdır, mənim üçün dəryadır.

* * *

Bir şəhərə getdin gördün hamı kor,
sən də əlini qoy gözünün üstünə.

* * *

Bir tabaq kütüm ola, biri də sənə yoxdu.

* * *

Bir talada iki axsaq ceyran olmaz.

* * *

Bir təpə yıxılar, bir dərə dolar.

* * *

Bir tikəni bilməyən min tikəni də bilməz.

* * *

Bir tikənin qırx il haqqı var.

* * *

Bir tikəylə dağ aşmaq olar.

* * *

Bir torba dəni var, beş dəyirmanə üyütməyə gedir.

* * *

Bir ürəkdə iki sevgi olmaz.

* * *

Bir var Koroğlu, bir də var kor kişinin oğlu.

* * *

Bir vermə, bir də dilər, yatmağa yer də dilər.

* * *

Bir vuran min vur deyəndən yaxşıdır.

* * *

Bir vurmaqla ağac yıxılmaz.

* * *

Bir yaxşıdan ötəri ha gəzməsən, yüz el gəz!

* * *

Bir yandan bağlayan bir yandan açar.

* * *

Bir yerdə otur ki, durmayasan.

* * *

Bir yerdən yaralıyam, yüz yerdən qanım axır.

* * *

Bircə günün bəyliyi də bəylikdir.

* * *

Birə də ho de, minə də ho de!

* * *

Birə dəyməz, mini bəyənməz.

* * *

Biri acından şalvarın satırdı,
dedilər nisyə verərsənmi?

* * *

Biri bilməyən mini də bilməz.

* * *

Biri itməyincə biri bitməz.

* * *

Biri körpü tapmır keçə, biri su tapmır içə.

* * *

Biri minə bağlıdır, mini də birə.

* * *

Biri od olanda biri su olsun gərək.

* * *

Biri ölməsə, biri dirilməz.

* * *

Biri palçığa batıb, biri də yanında yatıb.

* * *

Biri vardı gecədən, biri də düşdü bacadan.

* * *

Biri yeyər, biri baxar – qiyamət onda qopar.

* * *

Biri yıxıldı, biri dikəldi.

* * *

Birin yandırıb, birin qandırma.

* * *

Birin ye, birin yemə, birin de, birin demə.

* * *

Birinci yol lovğalanan ikincisində yıxılar.

* * *

Birindən soruşdular:

– qatır niyə səsin çıxarmır?

Dedi: atasın yadına salmaq istəmir!

* * *

Birini evə qoyan yox idi,

soruşdu: çuxamı hardan asım?

* * *

Birini gör – fikir elə, birini gör – şükür elə.

* * *

Birlik harada, dirilik orada.

* * *

Birlik olmayan yerdə dirilik olmaz.

* * *

Birənin qanın aldın – canın aldın.

* * *

Bismillah deməklə donuz bostandan çıxmaz.

* * *

Bismillahsız işə şeytan qarışar.

* * *

Bişincən gözləyən düşüncən də gözləyər.

* * *

Bitə acıq eləyib köynəyi yandırmazlar.

* * *

Bitli əlin qoynuna apardı, ac gümana düşdü.

* * *

Bitmiş işdən gül iysi gələr.

* * *

Biyara get, bekar qalma.

* * *

Biz bu saqqalı dəyirməndə ağartmışıq.

* * *

Biz gəldik gəlini görməyə,
gəlin də gedib təzək dərməyə.

* * *

Biz oğru olduq, gecə ay aydın.

* * *

Biz ondan yoğurt umuruq, o bizdən ayran istəyir.

* * *

Biz yalvardıq daza, daz da özün qoydu naza.

* * *

Bizə çatdı, dəyirman yatdı.

* * *

Bizə də bir gün doğar.

* * *

Bizə gələn bizə oxşar.

* * *

Bizə yetişən keçəlin saçı dabanından oldu.

* * *

Bizim eşşək əvvəldən quyruqsuz idi.

* * *

Boğaz yediyin istəmərəz, göz gördüyün istər.

* * *

Boğuşan köpəyin yarası əskik olmaz.

* * *

Borc alan, salam da var.

* * *

Borc almaq başlayan yerdə dostluq pozular.

* * *

Borc dolu gələr, dolu gedər.

* * *

Borc gülə-gülə gedər, ağlaya-ağlaya gələr.

* * *

Borc igidi əridər.

* * *

Borc ilə alınan köynək adamı təmiz saxlamaz.

* * *

Borc ki oldu yüz, gir içində üz.

* * *

Borc verməklə tükənər, yol getməklə.

* * *

Borcdan qorxan qapısını gen açmaz.

* * *

Borcla alınan eşşək su yolunda ölər.

* * *

Borcla alınan su dəyirman dolandırmaz.

* * *

Borclu borclunun sağlığın istər.

* * *

Borclu ölməz, bənizi solar saralar.

* * *

Borcludan bir güvəc al, vur yerə sinsın.

* * *

Borclunun duaçısı alacaqlıdır.

* * *

Borcun ki mini aşdı, hər axşam paxlava ye.

* * *

Borcunu verən dövlətlənər.

* * *

Bostana dadanan eşşəyin
qulağı-quyruğu olmaz.

* * *

Bostañının bostan vaxtı qulağı ağır eşidər.

* * *

Bostañının sovqatı əyri dimdik xiyar olar.

* * *

Boş anbar, boş dağarcıq, ha ölç, ha ölç – doldur!

* * *

Boş araba çox səs salar.

* * *

Boş çanağı dolu çanağa vurmazlar.

* * *

Boş çuval bucaqda qalar.

* * *

Boş damardan qan çıxmaz.

* * *

Boş durunca düşmanına daş daşı.

* * *

Boş eşşək yeyin gedər.

* * *

Boş qabını vur dolu qabımı sındır;
bu zülmü kim götürər.

* * *

Boş süfrəyə nə bismillah?!

* * *

Boş sünbülün başı yuxarı olar.

* * *

Boş torbayla at tutulmaz.

* * *

Boş tutan bərk kəsər.

* * *

Boyaq haram götürməz.

* * *

Boyaqçıya dedilər hansı rəngi sevirsən,
dedi qızıl-gümüş rəngini.

* * *

Boyun olsun, boyunduruq qapılar.

* * *

Boyunduruqdan qaçan öküzü kəsərlər.

* * *

Boz eşşək yorğa gedər.

* * *

Boz tula gedir, boynu yoluq tula gəlir.

* * *

Böhtana düşən odsuz yanar.

* * *

Börkçünün borkü olmaz, kürkçünün kürkü.

* * *

Börkü isti-soyuqdan ötrü başa qoymazlar.

* * *

Böyük ağacın kölgəsi də böyük olar.

* * *

Böyük başın böyük də dərdi olur.

* * *

Böyük böyüklüyün bilməsə,
kiçik də kiçikliyin bilməz.

* * *

Böyük dağların dumanı böyük olur.

* * *

Böyük danışanı kiçik götürər.

* * *

Böyük quşun qisməti ayağına gələr.

* * *

Böyük loxma çeynə, böyük söz danışma.

* * *

Böyük olanın qursağı gen gərək.

* * *

Böyük tikə boğaz yırtar.

* * *

Böyük tökəni kiçik yığar.

* * *

Böyüklərdə zor olar, yalan olmaz.

* * *

Böyüksüz evdə xeyir-bərəkət olmaz.

* * *

Böyüyə ağ olanın gözlərinə ağ gələr.

* * *

Böyüyünü tanımayan qibləsini də tanımaz.

* * *

Böyüyün üzünə ağ olan əppək tapmaz.

* * *

Böyüyün üzünə ağ olanı torpaq götürməz.

* * *

Bu "amma" da bir "umma" da var.

* * *

Bu arx bu suyu götürməz.

* * *

Bu arxa bir su gəlib, ümid var bir də gələ.

* * *

Bu arşına bez verməzlər.

* * *

Bu at bu qulunu saxlamaz.

* * *

Bu cırım, bu cındırım, mən durum necə sındırım?!

* * *

Bu darı o aclığa çatmaz.

* * *

Bu daş, bu tərəzi.

* * *

Bu dərəyə baxanda bu arşın azdır.

* * *

Bu dünya bir dəyirman; üyüdər bir gün bizi.

* * *

Bu elti elə bilər o elti dünyanı yedi.

* * *

Bu evin çırağının işığı o evə düşməz.

* * *

Bu gün mənə isə, sabah da sənədir.

* * *

Bu gün sən deyirsən, sabah sənə deyirlər.

* * *

Bu günün işini sabaha qoyma.

* * *

Bu günün bir sabahı var.

* * *

Bu günün çörək qazan,
onu da Nurcahan yesin,
dindirəndə yalan desin.

* * *

Bu hələ kamilləri, gör nədir cahilləri.

* * *

Bu qayçı belə kəssə, nə bıç qoyar, nə saqqal.

* * *

Bu qırğına xan dözməz.

* * *

Bu qışdan belə çıxdıq, kömürün üzü qara olsun.

* * *

Bu məscidə bu namaz da çoxdur.

* * *

Bu necə bostançıdır; dəymişi qoyar, kalın dərər?!

* * *

Bu ölü bu şivənə dəyməz.

* * *

Bu yatış sənirləndi, bu duruş mənimləndi,
ikimizdən bir gomuş balası törər.

* * *

Bugünkü bağır-öfkə sabahkı yağlı tikədən irəlidir.

* * *

Bugünkü söz sabahkı sözün körpüsüdür.

* * *

Builki sərçə bildirki sərçəyə civ-civ öyrədir.

* * *

Bucaqdan getsə də, ocaqdan getməz.

* * *

Bud əti yemir ki, ombaya yaxındı.

* * *

Buğda çörəyin yoxsa da, bir şirin buğda dilin olsun.

* * *

Buğda olmayan yerdə darını gözə tərərlər.

* * *

Buğdadan, arpadan əlim üzüldü,
umudum sənə qaldı, ay darı xırmanı!

* * *

Buğdasını sütül yeyən xırmanda ac qalar.

* * *

Buxarı əyri oldu neylər, tüstüsü düz çıxsın.

* * *

Bulaq başından bulanar.

* * *

Bulaq gərək yerindən bulaq ola.

* * *

Bulaq öz gözünü kor istəmz.

* * *

Bulamac dəliyə qaldı.

* * *

Bulanmasa, durulmaz.

* * *

Bulaşılı səhəngdən bulanıq su tökülər.

* * *

Burda dilənir, orda zəkət verir.

* * *

Burda mənəm, Bağdadda kor xəlifə.

* * *

Burda oturma, his olarsan, orda oturma, pis olarsan.

* * *

Burnu fırtıqlı quzu buynuzu burma qoç olar.

* * *

Burnunun yeliylə xırman sovurur.

* * *

Burun-qulaq başın sadağasıdır.

* * *

Buynuzsuz qoçun qisası buynuzlu qoçda qalmaz.

* * *

Buz nazik yerindən sınar.

* * *

Büdrəməyən yıxılmaz.

* * *

Bülbül budağına qarğalar qonmuş.

* * *

Bülbül qızıl qəfəsdə ah çəkmiş "vətən" demiş.

* * *

Bülbül öz günüyçün ağlayır.

* * *

Bülbül viranədən ötməz, bayquş viranədən getməz.

* * *

Bülbülə gül demişlər, fəryad ilə ağlamış.

* * *

Bülbülümüzdə yox həvəs, qarğamızda da ki səs.

* * *

Bülbülün çəkdiyi dil bəlasıdır.

* * *

Cahılıqda bəzənmədim, hayıf mənə,
qocalıqda bəzənmişəm, ayıb mənə.

* * *

Cahil axırda tula quyruğu xınalar.

* * *

Cahil dirilərin ölüsüdür.

* * *

Cahil ilə bal yemə, ahil ilə daş daşı.

* * *

Cahildə söz əylənməz.

* * *

Camadarın şahlığı hamamçılıqdır.

* * *

Camaldan göyçək olan kamaldan da göyçək gərək.

* * *

Came nə qədər böyük ola, imam yenə bildiyin oxur.

* * *

Camış ilə gəzən dananı qurd yeyər.

* * *

Camışın balasının quyruğu ağ olar.

* * *

Can candan ayırır.

* * *

Can de, can eşit.

* * *

Can sağlığı dövlətdir; demə, babam, yoxsulam.

* * *

Can verəndə boz sərçəyə ver,
qaranquş gəldi-gedərdi.

* * *

Can verməyən canana yetməz.

* * *

Can versən qardaşa ver – min il keçə yad olmaz.

* * *

Can yanmasa gözdən yaş çıxmaz.

* * *

Cana gələn mala gəlsin.

* * *

Candı çəkər, qandı qaynar.

* * *

Canı acışan eşşək atdan yeyin gedər.

* * *

Canı canan yolunda deyən çox olar, qıyan az.

* * *

Canım qurban, yaxşı qonaq!

Gəl uçaq bir də qonaq.

* * *

Canımı da alsan, gülə-gülə al.

* * *

Canında olmayana candar ağacı neyləsin?!

* * *

Canını yaxşı saxla qəfil əcəldən.

* * *

Cananı sevən canından keçər.

* * *

Canavar tək qalanda başına çaqqallar yığışar.

* * *

Canavarın üzü ağ olsa, kəndə gündüz gələr.

* * *

Cavahir cında içində olar.

* * *

Cavahirin qiyməti var,
amma atalar sözünün qiyməti yox.

* * *

Cavan baş bir çanaq qandı.

* * *

Cavanlıqda daş daşı, qocalıqda ye aşı.

* * *

Cavanlıqda qocalığa güc saxla.

* * *

Ceyran qovan çiçəyə batar, donuz qovan palçığa.

* * *

Ceyranın qaçmağın gördüm, ətindən zəhləm getdi.

* * *

Cəfasını çəkən səfasını görər.

* * *

Cəhd çarıq yırtar, iş odur haqqa vara.

* * *

Cəhd elə dost qazan, düşmən ocaq başında.

* * *

Cəhənnəmə gedən gələr, müştərinin gedəni gəlməz.

* * *

Cəhənnəmə gedən yoldaşını çox istər.

* * *

Cəngəl də özünü bağ sanar.

* * *

Cərgədən qalan keçəl olar.

* * *

Cib qıasmaqla pul çoxalmaz.

* * *

Cidanı çuvalda gizlətmək olmaz.

* * *

Cidanı oğurlayan yerin eləyər.

* * *

Cinə börk tikər, şeytana papiş.

* * *

Cinə dəmir göstərdilər.

* * *

Cins cinsə əsər eləməz.

* * *

Cins xoruz yumurtada banlayar.

* * *

Cins madyan balanı döşündə saxlar.

* * *

Comərd deyib maldan elərlər,
igid deyib candan elərlər.

* * *

Cuhud qan görübdü!

* * *

Culfa kəfənsiz ölər.

* * *

Cücə ağgünlü olsaydı, toyuq əmcəkli olardı.

* * *

Cücə nənəsindən süd görməyib.

* * *

Cücəni çalağandan sonra sanarlar.

* * *

Cücəni payızda sayarlar.

* * *

Cücəyə bəylik verdilər, anasını eşşəyə mindirdi.

* * *

Cütçü yağış istər, yolçu quraqlıq.

* * *

Cütə gedən öküz gözündən tanınar.

* * *

Çabalamaq çarıq yırtar.

* * *

Çağırılan yerə ərınmə, çağrılmayan yerdə görünmə.

* * *

Çağırılmamış qonaq süpürülməmiş yerdə oturur.

* * *

Çağırram – eldən ayıb, çağırmanam – it itdi.

* * *

Çağırıldığı yerə ar eləmə,
çağırılmadığın yeri dar eləmə.

* * *

Çax-çax edən nalçadır, iş bitirən axçadır.

* * *

Çaqqal var gödən yırtır, qurdun adı bədnamdı.

* * *

Çaqqalın yuxusuna toyuq gələr.

* * *

Çala-çala çalağan olar.

* * *

Çalağan göydə dolanar, cücənin ürəyi bulanar.

* * *

Çalış ki, dostun olsun, düşmən ocaq başında.

* * *

Çamura daş atma – üzünə sıçrar.

* * *

Çanax aşdan isti olar.

* * *

Çanaxda balın olsun, Yəməndən arı gələr.

* * *

Çarqınçı ol, insafı əldən vermə.

* * *

Çarəsiz dərdə Loğman da acizdir.

* * *

Çarığını əsirgəməyən patavasın da qoyar üstünə.

* * *

Çarıqlını mən bəyənmişəm,
çəkməli də mənə bəyənmişəm.

* * *

Çarşab-corab içində hamı arvad gözəl olar.

* * *

Çarvadara yol göstərməzlər.

* * *

Çay quşu çay daşı ilə vurular.

* * *

Çay min olar, çeşmə bir.

* * *

Çaya çatmamış çarığını çıxarma.

* * *

Çayın daşı, çölün quşu.

* * *

Çayırotu deyir: Yeddi il hacıləyləyin yuvasında
oldum, az qala qurumuşdum.

* * *

Çeynənən saqqız tez çürür.

* * *

Çəkmə, çəkə bilməzsən, bərkdir fələyin yayı!

* * *

Çəkmə, çəkmə bu dərdi, çəkən bilər bu dərdi.

* * *

Çəkmə namərd minnətin, get qürbətdə dolan göz.

* * *

Çəltik xatirinə suluf lar da su içir.

* * *

Çəngi ölüsü dəf-dumbulla basdırılar.

* * *

Çənginin qazandığı ənliyə-kirşana gedər.

* * *

Çəngiyə çəngi desən, sənə tumanın geydirər.

* * *

Çərçi qızı muncuğa aşıq olar.

* * *

Çərçinin xırda-xırda andı
yığılıb eşşəyinə qənim olar.

* * *

Çəkişməsən bərkişməzsən.

* * *

Çıxacaq qan damarda durmaz.

* * *

Çıxan ay doğuşundan bəllidir.

* * *

Çıxan can geri dönməz.

* * *

Çıxmayan cana umud çoxdur.

* * *

Çıncı balacadı, odu böyük.

* * *

Çıraq keçənə yaxın çox işıq verər.

* * *

Çıraq öz dibinə işıq salmaz.

* * *

Çıraq sönəndə dibinə işıq salar.

* * *

Çibin qana yığılar.

* * *

Çillədən qotur çıxıb.

* * *

Çirkaba daş atma; üstünə sıçrar.

* * *

Çirki çirk aparar, hayıf oynaş paltarı.

* * *

Çirkin bəzəncə toy keçər.

* * *

Çirkin üzün gizlədər, göyçək budaqlar gəzər.

* * *

Çirkinim, gözlə, gedim gözəl axtarım,
tapmadım gözəlimsən ki, gözəlim.

* * *

Çirkinlik Allahdan, üz yumamağın nədən?!

* * *

Çirkinliyi az deyil, çapqınlıq da eləyir.

* * *

Çiy ətdən nənə də bezardır, bala da.

* * *

Çiy süd əməndən eyilik gözləmə.

* * *

Çoban çox olanda qoyunu qurd yeyər.

* * *

Çoban köpəyi kimi nə yeyər, nə yedirər.

* * *

Çobanı özündən olanın qoyunu dişi doğar.

* * *

Çobanın könlü olsa, təkədən pendir tutar.

* * *

Çobanın meyli olsa, təkədən süd sağər.

* * *

Çobanın oynadıanı ələ düşməz.

* * *

Çobanın sovqatı dağ yarpızıdır.

* * *

Çobanın yağı çox olanda çarığına sürter.

* * *

Çox ağaclar kökündən doğranıbdı.

* * *

Çox aş ya qarın ağrıdar, ya baş.

* * *

Çox aşna tutan aşnasız qalar.

* * *

Çox bilən çox çəkər.

* * *

Çox bilən quş dimdiyindən tələyə düşər.

* * *

Çox bilən tülkü quyruğundan asılar.

* * *

Çox bilib az danışmaq igidin ləngəridir.

* * *

Çox çalışan çarıq yırtar, iş odu haqqa vara.

* * *

Çox danışan çox yanılar.

* * *

Çox doğru var, yalan ondan yaxşıdı.

* * *

Çox əyilsən basılırsan, çox dikəlsən asılırsan.

* * *

Çox görəni çox istər, az görənin yadına da düşməz.

* * *

Çox gülən çox da ağlar.

* * *

Çox gülmə, kəsərini itirərsən.

* * *

Çox hürən it tutmaz.

* * *

Çox istəyən azdan da olur.

* * *

Çox işləyən eşşəyin palanı yırtıq olar.

* * *

Çox kötöklər üstündə çox şivlər doğranıbdı.

* * *

Çox mal haramsız olmaz, çox söz yalansız.

* * *

Çox öyünmə, tat qızı, pendirindən qıl çıxır.

* * *

Çox yaşayan çox bilməz, çox yer gəzən çox bilər.

* * *

Çox yemək adamı az yeməkdən də qoyar.

* * *

Çoxluğa daş atılmaz.

* * *

Çolaq kuru görəndə öz halına şükür elər.

* * *

Çor deyənə can desəm, ya Rəb, nəyim əskilər?!

* * *

Çöl iti gəldi, öy itini qovdu.

* * *

Çölün aləmi yandırır, için özünü.

* * *

Çölmək daşa toxunsa, vay çölməyin halına.

* * *

Çölmək dıgırlanar, qapağın tapar.

* * *

Çölməkdə ət qurtardı, çuğundur baş qaldırdı.

* * *

Çölməyə verə-verə çıxar qazan bahası.

* * *

Çömçə aşdan isti oldu.

* * *

Çömçə hesabına baxılsa, ayın qırx beşidir.

* * *

Çömçə quyruğuna yapışan, yağlı yerindən yeyər.

* * *

Çömçənin qədri aş daşanda bilinər.

* * *

Çömçəylə içdin doymadın, yalamaqla doyacaqsan?

* * *

Çöməlməmiş hürə bilmir.

* * *

Çörək açanı qılinc açmaz.

* * *

Çörək basan, ayağa düşər.

* * *

Çörəyi at dəryaya, balıq bilməz, Xalıq bilər.

* * *

Çörəyi bol olanın tüstüsü düz çıxar.

* * *

Çörəyi çörəkçiyə, bir çörək də üstəlik.

* * *

Çörəyi torpaqdan al, özgənin ağzından yox.

* * *

Çörəyin başı bismillah, ayağı əlhəmdülillah.

* * *

Çörəyini tək yeyən yükünü özü çəkər.

* * *

Çör-çöplə yanan ocağın istisi olmaz.

* * *

Çubuğu vaxtkən əyməsən, böyüyəndə əyilməz.

* * *

Çuvala girməyən canım dağarcığa girib.

* * *

Çuvallar doldu, dağarcıqlar dolmaz.

* * *

Çünki oldun dəyirmançı, çağır gəlsin dən, Koroğlu.

* * *

Çürük ağac suvarmaqla göy olmaz.

* * *

Çürük qoza qabığı neyləsin?!

* * *

Çürük paxlanın kor alıcısı olur.

* * *

Çürük taxta mıx götürməz.

* * *

Çürüyə dayaq olma, üstünə yıxılar.

* * *

Çürüyün zora nə tabı?!

* * *

Çürüntü aşı qarın doyurmaz.

* * *

Dabbağ bəyəndiyi dərinə yerdən yerə vurar.

* * *

Dadanan dayanmaz.

* * *

Dadanandansan, qudurandan?

* * *

Dadananla qudurana saxlamaq olmaz.

* * *

Dadanıbsan dolmaya, o da ola, olmaya.

* * *

Dadlı söz – can arzusu, dadsız söz – baş ağrısı.

* * *

Dadmamısan qaz ətinə, nə bilirsən ləzzətini?

* * *

Dadsız aşı duz neyləsin, ağsız başa söz neyləsin?!

* * *

Dağ ağrı çəkdi, nə doğdu? – siçan.

* * *

Dağ başına qış gələr, igid başına iş.

* * *

Dağ başında xırman qurma, sovurarsan, yel aparar.

* * *

Dağ başından duman əskik olmaz.

* * *

Dağ bizim, ceyran bizim, ovçu burda nə gəzir?

* * *

Dağ dağa qovuşmaz, adam adama qovuşar.

* * *

Dağ gərək yıxıla, dərə ola.

* * *

Dağ iti gəldi, bağ itin qovaladı.

* * *

Dağ quşu dağa yaraşar, bağ quşu – bağa!

* * *

Dağa desən oğrudur, başın aşağı əyər.

* * *

Dağa duman gələndə sürü arxacda gərək.

* * *

Dağda öküz uçdu, düzdə eşşək anqırdı,
dedilər ay eşşək, niyə anqırırsan?
dedi belimdə aparacaqlar, ona görə.

* * *

Dağına baxar qar verər, bağına baxar bar verər.

* * *

Dağlar qarıynan, torpaq varıynan.

* * *

Dağlar nə qədər uca ola, yenə üstündən yol aşar.

* * *

Dağarcıq çörəyilə dolanan, dövlət başına ip salmaz.

* * *

Dağarcıq çuvaldan böyük oldu?!

* * *

Daldan atan topuqdan vurur.

* * *

Daldan atılan daş topuğa dəyər.

* * *

Damdan dama gəzən köpəyin beli sınar.

* * *

Dama-dama göl olar, dada-dada heç.

* * *

Damar-damar, daşı dələr.

* * *

Damcı inadıyla daş dələr.

* * *

Damara baxarlar, qan alarlar.

* * *

Damazlığını yeyən tamarzı qalar.

* * *

Dana böyüyər, amma çulu böyüməz.

* * *

Dana oynar, mıxını bərkidər.

* * *

Danışıq dananı qurda verər.

* * *

Danışıklı söz dağlar aşar.

* * *

Danışmaq qızıl olsa, danışmamaq gümüşdür.

* * *

Darayı, səni geyər hər ayı!

* * *

Darğa əmim, daha nə qəmim!

* * *

Darğanın qapısı açıq olanda köpəyin yuxusu gələr.

* * *

Darıya girən donuz payanı özünə qəbul elər.

* * *

Darvaza qapısı bağlanar, xalqın ağzı bağlanmaz.

* * *

Daş atan bəlli, baş tutan bəlli.

* * *

Daş daşa, dırnaq daşa, siz savaşa, biz tamaşa.

* * *

Daş daşa söykənər – divar olar.

* * *

Daş düşdüyü yerdə ağır olar.

* * *

Daş kəsənə toxunsa, vay kəsənin halına,
kəsən daşa toxunsa, vay kəsənin halına!

* * *

Daş qayaya rast gəlib.

* * *

Daş üstə biçin bitməz.

* * *

Daşa mıxı çaxanda biri mıxa dəyər, üçü özünə.

* * *

Daşın böyüyü dostdan gələr.

* * *

Daşınma su ilə dəyirman dönməz.

* * *

Daşürəkli düşmənin bağrın yarar yumşaqılıq.

* * *

Dava darlıqdan çıxar.

* * *

Davayla yas qarımaz.

* * *

Dava üçün bir qazı, isbat üçün min şahid.

* * *

Davaçın xan olsa, Allah dadına yetsin.

* * *

Davada ağac ortadakına dəyər.

* * *

Davalı söz baş yarar, doğru söz daş.

* * *

Davalı yerdə ot bitməz.

* * *

Davanın çeşnisi cidaldır.

* * *

Davasını bilməyənə şahid olma.

* * *

Dayanan su tez iyiyər.

* * *

Dayçanı bir vurarsan, iki sıçrar.

* * *

Dayı görməyib, elə bilir Şahqulu da bir dayıdır.

* * *

Dayı ilə dağ dolan, əmiylə bağ dolanma.

* * *

Dayımın oğlu məni istəmirsə,
bəs alagöz inək niyə mənə elə baxır?!

* * *

Dedi: Nuru evdə?

Dedilər: Qızı da evdə.

Dedi: Onda oldu nur ələn nur.

* * *

Dedik bir ağız ağla, demədik elləri başımıza yığ.

* * *

Dedilər: Əzrayıl uşaq paylayır,
dedi: Özününkü özünün olsun,
mənimkinə dəyməsin.

* * *

Dedilər: molla, aş aparırlar, dedi: mənə nə?

Dedilər: sizə aparırlar, dedi: sənə nə?!

* * *

Dedim xacəyəm, dedi neçə oğlun var.

* * *

Dedin – inandım, and içdin – inanmadım.

* * *

Dediyindən dönsən, el dönər səndən,
dediyini tutsan, el tutar səndən.

* * *

Demədiyın sözün ağasısan, dediyın sözün qulu.

* * *

Deməginən səy babamı, ta deməyim bəy babanı.

* * *

Deyəcəyini fikir elə, sonra söylə.

* * *

Deyən Xalıq deyil, dedirən Xalıqdı.

* * *

Deyirəm – eldən ayıb, demənəm – yandı canım.

* * *

Deyirsən İsfahanda hoppanmışam,
di burda da hoppan.

* * *

Deşikli muncuq yerdə qalmaz.

* * *

Dədə damını yıxdıq qar tökməyin dərdindən.

* * *

Dədələrin özü olsə də, sözü ölməyib.

* * *

Dədəm bicdir, kündəni sayır,
ciyim bicdir, kündədən kəsir.

* * *

Dədəm mənə kor dedi, hər gələnə vur dedi.

* * *

Dədəm öldü ya vəlvələdən, ya zəlzələdən.

* * *

Dədəm üçün yer saldım, gəldi qalaycı yatdı.

* * *

Dədəsi öldü, dedi: vaxtı çatıbdı,
dəvəsi öldü, dedi: belim sındı.

* * *

Dədəsindən nə gül dərdim, balasından gülab çəkim?!

* * *

Dədəsini görməyən şahlıq iddia elər.

* * *

Dəhnəliyə salam verdinmi,
əlivi çəkəndə barmağımı say.

* * *

Dəli dəlidən xoşlanar, molla ölüdən.

* * *

Dəli dəlini görəndə çomağın belinə qısar.

* * *

Dəli dəliyə qoşular, dəyəmək göydən yağar.

* * *

Dəli dostun olunca ağıllı düşmənin olsun.

* * *

Dəli dövrən sürür, ağıllı vaxt gözlər.

* * *

Dəli ilə dövlətli – ikisi də bildiyin elər.

* * *

Dəli inək balasını çıxınayar.

* * *

Dəli qız bir naxış bilər.

* * *

Dəli qız dəli gəlin olar, dəli gəlin dəli qarı.

* * *

Dəli qız dayısından yaşınar.

* * *

Dəli qız deyər: anasız olaydım,
bədəsil gəlin deyər: qaynanasız.

* * *

Dəli öküz gücün bilməz.

* * *

Dəli utanmaz, yiyəsi utanar.

* * *

Dəlicə qızdan dəlicə gəlin olar.

* * *

Dəlidən doğru xəbər.

* * *

Dəlilər dünyanı əkdilər, ağıllı indi cüt qoşur.

* * *

Dəlini apardılar toya,
dedi: bura bizim evdən yaxşıdı!

* * *

Dəlini zəncirlə yox, tədbirlə tutarlar.

* * *

Dəlinin başında qoz ağacı bitməz.

* * *

Dəlinin nə toyu olsun, nə yası.

* * *

Dəlinin yadına daş salma.

* * *

Dəliyə daş atma, öz başın yarılar.

* * *

Dəliyə gündə bayramdır.

* * *

Dəliyə yel ver, əlinə bel ver.

* * *

Dəliyə yüz öyrət, bildiyin elər.

* * *

Dəllək dəlləyin başın müftə qırzar.

* * *

Dəlləkliyi bizim başımızda öyrənir.

* * *

Dəm eniş olar, dəm yoxuş.

* * *

Dəmir döyülə-döyülə polad olur.

* * *

Dəmir qapının taxta qarıya işi düşər.

* * *

Dəmirçinin ömrü taq-taqla,
leyləyin ömrü vaq-vaqla keçər.

* * *

Dəmiri isti-isti döyərlər.

* * *

Dəmiri kürədən dəmir çıxardar.

* * *

Dəmiri nəm çürüdər, igidi qəm.

* * *

Dəmirsiniz, missiniz, hamınız bir cinssiniz.

* * *

Dəmli hara gedər? – Dəm ardınca.
– Qəmli hara gedər? Qəm ardınca.

* * *

Dəmyənin bir Allahı var, sulunun iki.

* * *

Dəni ellərdən, suyu göllərdən.

* * *

Dəni məndən yeyir, başqa yerdə yumurtlayır.

* * *

Dərd adama sələn girər, misqalnan çıxar.

* * *

Dərd adamı dingildədən.

* * *

Dərd ağladar, eşq söylədar.

* * *

Dərd bir olsa ağlamağa nə vardı.

* * *

Dərd bir olsa, dağ bir olsa, çara var;
nə edəsən yüz yaraya, yüz dağa.

* * *

Dərd çəkənə görədir.

* * *

Dərd dağı əridir.

* * *

Dərd dərd üstündən gələr.

* * *

Dərd dərdə bənzəməz.

* * *

Dərd gedər, yeri boş qalmaz.

* * *

Dərd getməz, dəyişər.

* * *

Dərd var – gələr keçər, dərd var – dələr keçər.

* * *

Dərd verən dərmanın da verər.

* * *

Dərd yaxşı tanıdığı qapıları döyər.

* * *

Dərdi böləndə azalar, şənliyi böləndə çoxalar.

* * *

Dərdi çəkən bilər.

* * *

Dərdi dağa verdilər götürmədi, ancaq insan götürdü.

* * *

Dərdin qoy dərdim üstə, onu da mən çəkərəm.

* * *

Dərdini dərd bilənə söylə.

* * *

Dərdini gizlədən dərmanın tapmaz.

* * *

Dərdini vaxtında ağla.

* * *

Dərdli deyingən olar.

* * *

Dərdli söylədiyən dəli söyləməz.

* * *

Dərdlini dindirmə, özü dillənər.

* * *

Dərə yiyəsiz olanda tülkü bəylik elər.

* * *

Dərgahın qapısı açıq olanda köpəyin yuxusu gələr.

* * *

Dərin çay səssiz axar.

* * *

Dərin sular bulanmaz.

* * *

Dərmana inanma, dərmansız da qalma.

* * *

Dərs o dərdsi, qatıq-çörək əldən çıxdı.

* * *

Dərviş yabısı hər evin yolunu tanıyar.

* * *

Dərvişin fikri nə isə, zikri də odur.

* * *

Dərvişlikdən xəbəri yox, gecə-gündüz təkyə axtarır.

* * *

Dəryada sicim ola, çəkməyə gücüm ola.

* * *

Dəryaya bir daş at, ya bir qaya sal.

* * *

Dəryaya daş atmaqla su bulanmaz.

* * *

Dərzin az oldu, xırmanı böyük aç.

* * *

Dərzi öz yırtığını yamamaz.

* * *

Dərzi yaxası cırıq olar, başmaqçı ayağı yalın.

* * *

Dərziyə köç dedilər, iynəsini sancdı yaxasına.

* * *

Dəvə ağır gedər, çox gedər.

* * *

Dəvə bir xəyal elər, sarvan min.

* * *

Dəvə böyük – ot yeyər, şahin kiçik – ət yeyər.

* * *

Dəvə böyüyər, çulu böyüməz.

* * *

Dəvə buynuz axtarırdı, qulaqdan da oldu.

* * *

Dəvə durdu, dam uçuldu.

* * *

Dəvə gördünmü? Köşəyin də görmədim.

* * *

Dəvə gözün yumar girər pambığa,
deyər məni heç kim görmür.

* * *

Dəvə nə qədər ölü ola, dərisi bir eşşəyə yüküdür.

* * *

Dəvə nə qədər uzağa getsə, qatarını gözlər.

* * *

Dəvə oynayan günü qar yağar.

* * *

Dəvə öldü, eşşəyə zülüm oldu.

* * *

Dəvə ölsə, dərisi bir yüküdür,
toyuq ölsə, dərisi bir çəngə tüküdür.

* * *

Dəvə öz ayrısın bilməz.

* * *

Dəvə satan bir il dövlətli olar, dəvə alan bir il kasıb.

* * *

Dəvə tanımasa, ovsarı tanıyar.

* * *

Dəvə yaxını otlayıb uzağı gözlər.

* * *

Dəvəcə boyun olunca düyməcə ağlın olsun.

* * *

Dəvəçi gedər, əfəçi qalar.

* * *

Dəvəçiyə dost olanın darvazası gen gərək.

* * *

Dəvədən bir tük qoparsan, yenə qənimətdir.

* * *

Dəvədən böyük fil var.

* * *

Dəvədən soruşdular, niyə boynun əyridir,
dedi ki, haram düzdür?!

* * *

Dəvəni andılar – ya suya, ya oduna!

* * *

Dəvəni dağdan uçurdan bir çəngə otdur.

* * *

Dəvəni eşşəyin quyruğuna bağlamazlar.

* * *

Dəvəni satan köşək ala bilməz, köşəyi satan eşşək.

* * *

Dəvənin ayağı altda qalan qarışqa əzilməz.

* * *

Dəvənin azanı Ağcaqabula gedər.

* * *

Dəvənin dizini bağla, sonra Allaha tapşır.

* * *

Dəvənin yemədiyi ot ya başını ağrıdar, ya qılçını.

* * *

Dəvəyə dedilər: Eniş sevirsən, yoxuşu?

Dedi: Lənət hər üçünə.

* * *

Dəvəyə dedilər: Xan çağırır.

Dedi: Ya Sarvana qoza, ya Naxçıvana duza,
ya da İrəvana bezə göndərəcək!

* * *

Dəvəyə qanqal lazım olsa,
boynunu yüz yerdən uzadar.

* * *

Dəvəquşu yükə gələndə qanadların göstərər.

* * *

Dəvəquşuna dedilər: qaç, dedi quşam,
dedilər: uç, dedi dəvəyəm.

* * *

Dəvətsiz gələn döşəksiz oturur.

* * *

Dəvətsiz gələn qonağı köpək qarşılar.

* * *

Dəyəmək dəlinin, süpürgə gəlinin.

* * *

Dəyəmək yeyənlə sayan bir deyil.

* * *

Dəyirman öz işin işdər, çax-çax baş ağrılar.

* * *

Dəyirməna dən tökməsən, daş dönər daşı sürtər.

* * *

Dəyirməna gedəndən sonra ulaq verən çox olar.

* * *

Dəyirməna su hardan axdığı öyrən.

* * *

Dəyirmançı qızını ərə verdi, arvadını da üstəlik.

* * *

Dəyirmançıdan acıq eləyən çuvalın boş aparar.

* * *

Dəyirmançının şahidi kömbəçi olar.

* * *

Dəyirmançıya oğurluq eyib deyil, başqa eyib axtar.

* * *

Dəyirmənda dən yox,
şahad üstə başını niyə yarırsan!

* * *

Dəyirmənda doğulan siçan
göy gurultusundan qorxmaz.

* * *

Dəyirmanın alt daşı ağırdı – dayanar,
haray-həşiri üst daşı salar.

* * *

Dəyirmanın yaraşığı torba-çuvaldı.

* * *

Dəyirmi dünyada düzlük axtarma.

* * *

Dəymə mənə, dəyməyim sənə.

* * *

Dil həmişə ağrıyan dişin üstə gələr.

* * *

Dil ki var, ətdəndi; hara döndərsən dönər.

* * *

Dil sümüksüzdü, amma sümüyü sındırar.

* * *

Dil ürəkdən su içər.

* * *

Dil var ki, bal gətirər, dil var bəla gətirər.

* * *

Dil yanılar, doğrusun deyər.

* * *

Dil yarası – il yarası.

* * *

Dildən gələn əldən gəlsə, hər fuğara padşah olar.

* * *

Dildir – nə qoruğu var, nə qaytağı.

* * *

Dili bal, işi bəla.

* * *

Dili dost, qəlbi qara, mən belə dostu neylim?

* * *

Dilim-dilim olasan, dilim.

* * *

Dilin zəkəti xeyir söyləməkdə.

* * *

Dilini saxlayan başını saxlar.

* * *

Dilənçi bir olsa, balnan bəslərlər.

* * *

Dilənçi bir olsa, dirilməyə nə var.

* * *

Dilənçi salam almaz.

* * *

Dilənçilik çörəyi dadan iş görə bilməz.

* * *

Dilənçinin torbası dolmaz.

* * *

Dilənçinin yığdığını it aparır.

* * *

Dilənçiyə xiyar verdilər, əyridir deyib almadı.

* * *

Dini dinara satan molla
dindən də olar, dinardan da.

* * *

Dinindən çıxdın, elindən çıxma.

* * *

Dinini dünyaya satma.

* * *

Dinsizin ağzını imansız yumar.

* * *

Dirisinə yaxın düşmür, ölüsün övliya qılır.

* * *

Diş çirki qarın doyurmaz.

* * *

Diş qurdalamaqla qarın doymaz.

* * *

Diş nə qədər şirin ola, ağrıtanda çıxarıb tullarlar.

* * *

Diş verən dişlik də verər.

* * *

Diş yox ikən dodaq vardı.

* * *

Dişdən artmaz, işdən artar.

* * *

Dişi düşük boz öküz qoşulub cöngələrə.

* * *

Dişnən, dırnaqnan yığıb ağıznan yemək gərək.

* * *

Dişsiz ağız – daşsız dəyirman.

* * *

Divanxana qapısı girəndə darvazadı,
çıxanda iynə gözü.

* * *

Divarı nəm yıxar, insanı qəm.

* * *

Divarın bir üzün yıx, bir üzün saxla.

* * *

Divarın dalısı da qürbətdir.

* * *

Divarın əyrisi özülündən başlar.

* * *

Diz ağrısın can çəkər.

* * *

Dığ-dığ qardaşı qardaşdan ayırar.

* * *

Dıncır ələk, dıncır sac, əlim xamır, qarnım ac.

* * *

Dodurğa at öz yiyəsin təpiklər.

* * *

Doğru büdrəyər, amma yıxılmaz.

* * *

Doğru danışanı doqquz kənddən qovarlar.

* * *

Doğru deyənin başı keçəl olar.

* * *

Doğru divar yıxılmaz.

* * *

Doğru elə bilər hamı doğrudur,
oğru elə bilər hamı oğrudur.

* * *

Doğru itə vurarsan, oğru it özün bildirər.

* * *

Doğru ol, asan yol ilə get.

* * *

Doğru söyləyənin ayağı üzəngidə gərək.

* * *

Doğru söz acı olar.

* * *

Doğru söz dəmir dələr.

* * *

Doğru söz kin duruldar.

* * *

Doğru sözdən xətər gəlməz.

* * *

Doğru sözə nə and?!

* * *

Doğru yolda yıxılan tez qalxar.

* * *

Doğru yolla gedən yorulmaz.

* * *

Doğruluqla dost qapısının dolan gəl; öz evindir.

* * *

Doğruya zaval yoxdur, çəkəsən hər divana.

* * *

Doqquz döşəkli baba axır quru yerdə can verər.

* * *

Doqquzunda nə isə doxsanında da odur.

* * *

Dolaşan (gəzən) qurd ac qalmaz.

* * *

Dolunu yeyib boşa təpik atmazlar.

* * *

Don kimindi – geyənin, at kimindi – minənin.

* * *

Donuz balası xorultunu anasından öyrənər.

* * *

Donuz xort-xortunu böyüyündən öyrənər.

* * *

Donuzu tükünə sığalla.

* * *

Dost atan daş baş yarmaz.

* * *

Dost-aşna çox olar, düşərgə bir.

* * *

Dost başa baxar, düşmən ayağa.

* * *

Dost daşı bərk incidər.

* * *

Dost dosta tən gərək, tən olmasa gen gərək.

* * *

Dost dostun sağlığın istər.

* * *

Dost gəlişi bayram olar.

* * *

Dost ilə ye-iç, alış-veriş eləmə.

* * *

Dost ilə bazar dostluğu pozar.

* * *

Dost məni ansın bir çürük qozla.

* * *

Dost məni yad eləsin bir gülöyşə nar ilə.

* * *

Dost min isə azdır, düşmən bir isə çoxdur.

* * *

Dost sirrini dost bilər.

* * *

Dost üçün ağlayan gözün yaşı qəlbə axar.

* * *

Dost var ağıla-başa gələr, dost var yağlı aşa gələr.

* * *

Dost vuran daş bərk incidər.

* * *

Dost yaman gündə tanınar.

* * *

Dost yolunda boran da olar, qar da.

* * *

Dosta borc pul vermə, hər ikisi əldən gedər.

* * *

Dostluq üç almadır: gah ikisi səndə biri məndə,
gah ikisi məndə biri səndə.

* * *

Dostluqla tutub düşmənliklə yıxma.

* * *

Dostu çox olanın gücü çox olar.

* * *

Dostu dar gündə sınırlar.

* * *

Dostu qurd olanın eli yurd olar.

* * *

Dostun atdığı daş baş yarmaz.

* * *

Dostunu ağladan özü gülməz.

* * *

Dostunu de mənə, deyim sən kimsən.

* * *

Doşab almışam, bal çıxıb.

* * *

Dovğa doqqazacan, qatıqlı aş darvazaycan.

* * *

Dovğada dilim yandı, südlü aşdan da tövbə.

* * *

Dovşana qaç deyir, tazıya tut.

* * *

Dovşanın gümanı ayaqlarına gələr.

* * *

Dölü düz olanın yolu da düz olar.

* * *

Dövlət can odudur.

* * *

Dövlət duzlu su kimidir; içdikcə də susadar.

* * *

Dövlətdə – dəvə, övladda – nəvə.

* * *

Dövlətli kasıb olsa, qırx il iyi getməz.

* * *

Dövlətlinin əlini bıçaq kəsər,
kasıb köynəyini parçalar.

* * *

Dövlətliyə bəli, kasıba dəli deyərlər.

* * *

Dövlətliyə saxsı lazım olanda
kasıb öz kuzəsin sındırar.

* * *

Dövranı sürən sürsün, hər kəsin macalı var.

* * *

Döyən, söyən ərim yox, yel aparən yunum var.

* * *

Döymə ağac qapımı, döyməyim dəmir qapını.

* * *

Döymə kimsənin qapısın, döyməsinlər qapını.

* * *

Duanı biz elədik, qar yağdı Qaradağa.

* * *

Dul arvad gecə yarısı peşman olar.

* * *

Dul arvad yetim saxlar, naxırçıya minnət qoyar.

* * *

Dul arvadın boğçası qoltuğunda olar.

* * *

Dul arvadın divarı alçaq olar.

* * *

Duman alçaqdan qalxar, ucanı gözlər.

* * *

Dumbul görər oynar, mehrab görər ağlar.

* * *

Duz-çörək – düz çörək.

* * *

Duzu yeyib duzlağı batırma.

* * *

Dünən öləni dünən basdırdılar.

* * *

Dünən yumurtadan çıxıb, bu gün qabığın bəyənmiş.

* * *

Dünənki məzənnəyə yoldaşım da hazırdır.

* * *

Dünya bala dönsə də, ala qarğa öz yeməyin bilər.

* * *

Dünya bir pəncərədir; hər gələn baxar gedər.

* * *

Dünya deyilən bir bağıdır; gələn ağac əkər gedər.

* * *

“Dünya mənim” deyənin dünən gəldik yasından.

* * *

Dünya nərdivandır; biri çıxar, biri düşər.

* * *

Dünya varına güvənilməz.

* * *

Dünya yalan dünyadı.

* * *

Dünyada bir pislük qalar, bir yaxşılıq.

* * *

Dünyada hər an mərdə arxalan.

* * *

Dünyadı; hancarı tutarsan keçər.

* * *

Dünyanı qismətnən yeyərlər.

* * *

Dünyanın işini hər nə cür tutarsan, öylə gedər.

* * *

Dünyanın quyruğu uzundu.

* * *

Dünyanın malı dünyada qalar.

* * *

Dünyanınkı gör-götürdür.

* * *

Düşə bilməyəcəyin yerə çıxma.

* * *

Düşmən çox olanda qaçmaq da mərdlikdir.

* * *

Düşmən düşməndi, nə yaxşısı, nə yamanı?!

* * *

Düşmən səni daş ilə, sən düşməni aş ilə.

* * *

Düşmən tikəsindənsə dostun şilləsi.

* * *

Düşmən yaxandan tutanda it ətəyindən tutar.

* * *

Düşmən zəif olsa da, ehtiyatı əldən buraxma.

* * *

Düşmənə də qarında dost kimi bax.

* * *

Düşmənə quyu qazınca dosta ev tikərəm.

* * *

Düşməni dost elə, dostu düşmən eləmə.

* * *

Düşmənin dostunu sən də düşmən bil.

* * *

Düşmənin gəlişi də tələdir, gülüşü də.

* * *

Düşmənlə evin oğlu tez böyüyər.

* * *

Düz ağacı yandırmazlar.

* * *

Düz danışanın papağı yırtıq olar.

* * *

Düz söz daşdan keçər.

* * *

Düz sözə boynum qıldan nazikdir.

* * *

Düz yerdə yeriyə bilməz, yoxuşda şıllaq atar.

* * *

Düz yol gedən yorulmaz.

* * *

Düzdə qalmaz kimsə əgər düz ola.

* * *

Düzlük adamı düzdə qoymaz.

* * *

Düzəlibdi hər yarağım, qalıbdı saqqal darağım.

* * *

Ehtiyac adamı oğru eləyər.

* * *

Ehtiyat igidin yaraşığıdır.

* * *

Ehtiyatlı oğulun anası ağlamaz.

* * *

El ağzı – çuval ağzı.

* * *

El ağzı faldır.

* * *

El ağzında bir sözün yüz rəngi var.

* * *

El ağzıyla quş tutulmaz.

* * *

El aşıqsız yaşayar, aşıq elsiz yaşamaz.

* * *

El atan daş dağdan aşar.

* * *

El atan daş uzaq gedər.

* * *

El atan daşa güc düşməz.

* * *

El atan daşı qalxızmaq olmaz.

* * *

El bir olsa, dağ oynadar yerindən.

* * *

El çalan zurnanın səsi uzaqlardan gələr.

* * *

El dağlara dayanıb, çıraqlı indi oyanıb.

* * *

El dediyi mübarək olar.

* * *

El dəlisin çölə atmaz.

* * *

El dəli olsa mollaya gedər, molla dəli olsa hara gedər?!

* * *

El el üstə sığışar, ev ev üstə sığışmaz.

* * *

El eybin sənə söyləyən sənin də eybini elə söylər.

* * *

El gözü aydın görər.

* * *

El gözü tərəzidir.

* * *

El gözündən düşən boy atmaz.

* * *

El gücü – sel gücü.

* * *

El hümmətlə, quş qanadla!

* * *

El igidiylə tanınar.

* * *

El içində – öl içində.

* * *

El içində ol, el içində öl.

* * *

El ilə gələn qara gün toy-bayramdır.

* * *

El ilə gələn bəla xoş gəlib, səfa gəlib.

* * *

El keçdiyi körpüdən sən də keç.

* * *

El köçər, adət köçmər.

* * *

El köçər, yurdu qalar.

* * *

El qalxdı, sən də qalx.

* * *

El qarğayan ağac bar vermər.

* * *

El malına göz dikən gözdən olar.

* * *

El oğlu yumurtaya qulp qoyar.

* * *

El öz dälisini yaxşı tanıyar.

* * *

El sevməyənin ağacı quruyar.

* * *

El sözünə uyan qarısını tez boşar.

* * *

El tikəni aləm yıxa bilmər.

* * *

El üçün ağlayan iki gözündən olar.

* * *

El üçün quyu qazma, əvvəl özün düşərsən.

* * *

El üzünə namaz qılanın arxası Allahadı.

* * *

El yandıran şamı söndürmək olmaz.

* * *

El yaylağa dayandı, cırtıdan indi oyandı.

* * *

El yıǵılsa, zərbi kərən sındırar.

* * *

El yıxanı heç kəs tikə bilməz.

* * *

El yolu – bərəkət yoludur.

* * *

El yumruǵun görməyən
öz yumruǵun batman sanar.

* * *

Eldən əl alan daǵ oynadar, dil alan yıǵnaq...

* * *

Elə kor deyən özü badamgözlüdür?!

* * *

Elin aǵzına baxan ac qalar.

* * *

Elin dilindən qurtarmaq olmaz.

* * *

Elin mərdi olsa, dərdi də olmaz.

* * *

Elin səsi – haqq səsidir.

* * *

Elin sözü əvvəl-axır düz olur.

* * *

Elini hürküt, axsaǵından yapış.

* * *

Ellər köçər, daǵlar qalar.

* * *

Ellərə gülən canım indi olub el gülüncü.

* * *

Elsiz gülən üzün gülməz ürəyi.

* * *

Elçi çox olar, qismət bir.

* * *

Elçisi gülüm olanın başına külüm olar.

* * *

Elçiyə zaval yoxdur, çəksələr min divana.

* * *

Elə çalmağın belə də oynamağı olar.

* * *

Elə don geymək gərək ki, yamağı evdə tapıla.

* * *

Elə elə ki, şorçu bir də bazara gəlsin.

* * *

Elə eləmə ki, körpü qala çayın o tayında.

* * *

Elə gül ki, biz də gülək.

* * *

Elə hürəyən itdən belə zingildəyən tula olar.

* * *

Elə köç, köçünə dana-buzov qatışmasın.

* * *

Elə ocaq qala, eşəncin yanmasın.

* * *

Elə yeməyin belə də qusmağı var.

* * *

Elə yerdə ev tikməmişəm, yıxılında vay deyim.

* * *

Elə zılxın belə qazanı olar.

* * *

Elmin mərtəbəsi ucadır.

* * *

Elmli qazıya şahid lazım deyil.

* * *

Elti əyrisi, balta əyrisi.

* * *

Enişdən yenə də yoxuş yaxşıdır.

* * *

Erkək aslan şirdir, dişi aslan şir deyil?!

* * *

Erkək atın yəhəri yırtıq olar.

* * *

Erkək eşşək, yanı qoduqlu?!

* * *

Erkək eşşək yanında qoduq gəzdirməz.

* * *

Erkək itin qarnı tox gərək.

* * *

Erkək quşun yuvası olmaz.

* * *

Ermənidən bəy olmaz.

* * *

Erməninin qocalanı donuza gedər.

* * *

Erməninin qocalanı köpəyə,
müsəlmanın qocalanı ipəyə dönər.

* * *

Ertəyə qalan bələdan qorxma.

* * *

Eşşək anqıranda itin başı ağrıyar.

* * *

Eşşək batdağa bir dəfə batar.

* * *

Eşşək eşşəyə uzunqulaq deyər.

* * *

Eşşək eşşəyi borc qaşır.

* * *

Eşşək hələ o eşşəkdi, palanı dəyişsə də.

* * *

Eşşək qazanar, at yeyər.

* * *

Eşşək qocalmaqla tövləbaşı olmaz.

* * *

Eşşək nə bilər ki, zəfəran nədir?!

* * *

Eşşək olasan, çulun məxmər?!

* * *

Eşşək olasan, tükün bu narınlığında!

* * *

Eşşək satan köşək alammaz.

* * *

Eşşək tapılanda yük vuran çox olar.

* * *

Eşşək tozda ağnayanda həvəsi gələr.

* * *

Eşşək üstə qəmə bağlayana gülərlər.

* * *

Eşşəkdən adınalığ umur.

* * *

Eşşəkdən soruşublar: niyə bərk qaçırsan?

Deyibdi: bizdən soruş.

* * *

Eşşəklə getdilər, qatırla döndülər.

* * *

Eşşəyə anqırdığı xoş gələr.

* * *

Eşşəyə dedilər: mərifətini göstər,
yıxıldı külə ağnadı.

* * *

Eşşəyə dedilər naz eylə, şıllağa qalxdı.

* * *

Eşşəyə gücü çatmaz, palanı toqqaclayar.

* * *

Eşşəyə qantarğa keçirməklə at olmaz.

* * *

Eşşəyə qızıl çatmaqla qiyməti artmaz.

* * *

Eşşəyə minmək bir ayıb, eşşəkdən düşmək iki ayıb.

* * *

Eşşəyi minərlər ata çatınca.

* * *

Eşşəyi satdım, "hoş" deməkdən qurtuldum.

* * *

Eşşəyi yüklədikcə tünd gedər.

* * *

Eşşəyim bozdur, dəyirmanə getməyir.

* * *

Eşşəyim, ölmə, yaz gələr yonca bitər.

* * *

Eşşəyimiz ölüb, başı qızıldan.

* * *

Eşşəyin anqırtısı özünə xoş gələr.

* * *

Eşşəyin arpası artıq düşəndə yiyəsinə şıllaq atar.

* * *

Eşşəyin canı yananda atdan yeyin qaçar.

* * *

Eşşəyin hesabı başqa, eşşəkçininki başqa.

* * *

Eşşəyin qulağını kəsməklə köhlən olmaz.

* * *

Eşşəyin quyruğu kimi nə uzanır, nə qısılır.

* * *

Eşşəyin yükü yüngül olanda oynamağı gələr.

* * *

Ev alma, qonşu al.

* * *

Ev ayranı acı olur.

* * *

Ev danasından öküz olmaz.

* * *

Ev kimindir? Oturanın!
Söz kimindir? – Götürənin.

* * *

Ev qalıbdı əyriyə, həm yeyə, həm səyriyə.

* * *

Ev oğrusun tutmaq olmaz.

* * *

Ev oğrusuna it hürməz.

* * *

Ev sözsüz olmaz, dəyirman tozsuz.

* * *

Ev təzə, divar təzə, ələyim, səni hara asım?

* * *

Ev yıxanın evi yıxılır.

* * *

Evdəki hesab bazarda çıxmaz.

* * *

Ev-eşiyin istəməyən el-obasını sevməz.

* * *

Evi odlanan mən, əli kösövlü sən.

* * *

Evimə gəldi qonaq, vay dədəm vay,
olaydı yumurta, bişirəydim qayğanaq,
vay tava dərdi, yağ da yoxdu!

* * *

Evin bərəkəti ocağındadır.

* * *

Evin yaraşığı uşaqdır, süfrənin yaraşığı – qonaq.

* * *

Evində tapılmaz bir çürük darı,
keçər oturar hamıdan yuxarı.

* * *

Evində yatıb yuxuda həzrət Süleymanı görür.

* * *

Evlinin bir evi var, evsizin min.

* * *

Ey abdal, ey dərviş! Axçayla bitər hər iş.

* * *

Eybi kim deyər – eybəcər.

* * *

Eyib eyləmə eybəcərin eybinə,
eyib edərsən öz eybinə, eybi yox.

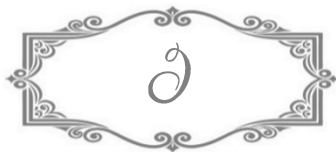
* * *

Eyibsiz dost arayan dostsuz qalar.

* * *

Eyməçiyə doşab göstərməzlər.

* * *

Əbəçi də yük boşaldar, dəvəçi də...

* * *

Əbləh çəkişgən olar.

* * *

Əbləh ilə yüyürən yolda qalar.

* * *

Əbləh odur dünya üçün qəm yeyə,
Tanrı bilir kim qazana, kim yeyə.

* * *

Əcəl gəldi cahana, baş ağrısı bahana.

* * *

Əcəl gülləsi polad sandıqda da adamı tapar.

* * *

Ədəbi kimdən öyrəndin? – Ədəbsizdən.

* * *

Əfçi arvadı kefdə olar.

* * *

Əfçi kişinin arvadı qatıq kimi üyüşər.

* * *

Əgər itin sahibi varsa, qurdun da Allahı var.

* * *

Əgər varındı, aləm yarındı,
əgər yoxundu – elnən aran toxundu.

* * *

Əkdüyün noxud, biçdiyün noxud, bazara çıxıb ləbləbi.

* * *

Əkən biçər, əkməyən nə biçər?!

* * *

Əkən biçər, qonan köçər.

* * *

Əkəndə əkməyən xırmanda ağlar.

* * *

Əkəndə yox, biçəndə yox, yeyəndə ortaq qardaş.

* * *

Əkiblər biz yemişik, əkirik ki, yeyələr!

* * *

Əkinçi ol, biçinçi olma.

* * *

Əkinçi yağış istər, yolçu quraqlıq.

* * *

Əkinin göy ikən yeyən xərmən vaxtı ac qalar.

* * *

Əkmə namərd zəmisin, nə bitər, nə dən bağlar.

* * *

Əkməyib peşman olma, ək sonra de peşmanam.

* * *

Əqli kəm canana bax, küsübdü mən dəlidən.

* * *

Əqrəb etməz əqrəbaya əqrəbanın etdiyin.

* * *

Əqrəbi elə gördüm, ilana pənah apardım.

* * *

Əqrəbin zəhəri özünü öldürməz.

* * *

Əl ağızdan çox görüb.

* * *

Əl ağızı yaxşı tanır.

* * *

Əl beş barmaqdı, hərəsi bir boyda.

* * *

Əl əli yuyar, əl dönər üzü yuyar.

* * *

Əl iş görər, göz qorxar.

* * *

Əl quzusundan sürüyə qoç olmaz.

* * *

Əl məndən, ətək səndən.

* * *

Əl mərd olar, göz namərd.

* * *

Əl mizan, göz tərəzi.

* * *

Əl uzadanda biləkdən yapışmazlar.

* * *

Əl uzadılan yerə ayaq uzadılmaz.

* * *

Əl üstə çox əllər var.

* * *

Əldən gedən ələ gəlməz.

* * *

Əldən qalan əlli il qalar.

* * *

Əli boşa "ağa uyur" deyərlər,
əli doluya "ağa, buyur" deyərlər.

* * *

Əli ayrinin dili düz olmaz.

* * *

Əli kösöylü sən, otu yanan mən!

* * *

Əli yanan ağzına təpər.

* * *

Əliaçığa Allah özü yetirər.

* * *

Əliəyri hey düzlükdən danışar.

* * *

Əlim çatmayan armud, babamın xeyratına.

* * *

Əlin çatmayan aş qarın ağrıdar, ya baş.

* * *

Əlin rəhmi könlün rəhmi iləndi.

* * *

Əlindən iş gəlməyən uzun danışan olar.

* * *

Əlini qatdın harama, kəşkülü doldur qalama.

* * *

Əlini qısa eylə, dilin uzun olsun.

* * *

Ələdin-ələdin, kəpəyinə nə qatdın?

* * *

Ələkçinin qıl verəni yanında olar.

* * *

Ələyi ələni, xəlbiri göydə fırlanır.

* * *

Ələyim var, sacım var, qonşuya nə borcum var.

* * *

Ələşəni küləşənə vurur, küləşəni ələşənə.

* * *

Əli aşından da olduq, Vəli aşından da.

* * *

Əlinin papağını Vəlinin başına,

Vəlinin papağını Əlinin başına.

* * *

Əlisi alınsın, Vəlisi alınsın, yurdunda kimi qalsın.

* * *

Əlisi dəli, Vəlisi dəli, qırğın qırmışın hamısı dəli.

* * *

Əlli ildi yolçuluq eləyirəm,
cümə axşamını mənə görsədir.

* * *

Əlli illik eşşəyinə dəyirmanın yolun öyrədir.

* * *

Əlli ilin ulağı dəyirmanın yolun tanımır.

* * *

Əlli yaşında dana, indi düşüb meydana.

* * *

Əmanətə xəyanət olmaz.

* * *

Əməl azmasa, qada yeriməz.

* * *

Ən böyük zalım – məzlumun özüdü.

* * *

Ən yaxın yol bildiyin yoldur.

* * *

Əppək ələkdən keçər, insan ciləkdən.

* * *

Əppəyi əppəkçiyə ver, birini də artıq.

* * *

Ər atanı el atar, ər tutanı el tutar.

* * *

Ər çörəyi ər boğazında qalmaz.

* * *

Ər çörəyi ər yanında borc olar.

* * *

Ər eldəndi, oğul beldən, qardaşa canım qurban.

* * *

Ər evi – ədəb evi.

* * *

Ər olan çörəyini daşdan çıxardar.

* * *

Ərə gedəndə böyük qız olur,
evdə oturanda kiçik qız.

* * *

Ərə getmək gələndə böyük bacı olur,
ev süpürmək gələndə kiçik bacı.

* * *

Əri döymüş arvadı it də tutdu bir yandan.

* * *

Ərlə arvadın torpağı bir yerdən götürülüb.

* * *

Ərli də sızıldasın, ərsiz də?!

* * *

Ər-arvadın savaşı, yaz gününün yağışı.

* * *

Ərdəbil bir şəhərdi, hər kəsən öz vəkili.

* * *

Ərdəbilli göyçəksə, bizim qız da zirəkdi.

* * *

Ərəb qırx il sonra babasının qanını almış.

* * *

Ərəb öldü, qan düşdü.

* * *

Ərəfə günü yalan deyənin,
bayram günü üzü qara olar.

* * *

Ərənlər üçəcən deyiblər.

* * *

Ərik ağacından saz olmaz, gəl zurnadan xəbər al.

* * *

Ərik bağıın yoxdu ki, biləsən sığırcın necə quşdu.

* * *

Əringəndən yenə axsaq yaxşıdır.

* * *

Əringənin qazancını it yeyər, yaxasını bit.

* * *

Əriştə bəylər aşı, quymaq onun yoldaşı.

* * *

Əsil al, çirkin olsun, bədəsil gözəl alma.

* * *

Əsil almaq çətindi, saxlamaq asan,
bədəsil almaq asandı, saxlamaq çətin.

* * *

Əsil bilən bilmədiyin biləndir.

* * *

Əsil deyər anlamadım, bədəsil deyər görmədim.

* * *

Əsil ilə daş daşı, bədəsillə yemə aşı.

* * *

Əsil ilə evlən, həsirdə yat.

* * *

Əsil olan əsilliyin itirməz.

* * *

Əsilsiz söz sahibinə üz qarası gətirər.

* * *

Əsilsizdən kərəm gəlməz.

* * *

Əsilsizi dalına alsan da birdi, yerə qoysan da.

* * *

Əsli bəd olana qamçı neyləsin?!

* * *

Əsli yabı olan bədöy at olmaz.

* * *

Əslin danan (itirən) haramzadadır.

* * *

Əslində olan dırnağında bildirəcək.

* * *

Əslində olan nəslində olar.

* * *

Əski düşmən dost olmaz, əski dost düşmən olmaz.

* * *

Əski pambıq bez olmaz, əski düşmən düz olmaz.

* * *

Əski süpürgəni dama atarlar.

* * *

Əskisi olmayan yengisi nə olacaq?!

* * *

Əsli olmasaydı, Kərəm dağlara düşməzdi.

* * *

Ət əppək üstə gərək.

* * *

Ət ilə dırnaq arasına girən iyiyib çıxar.

* * *

Ət yeyən quş dimdiyindən bilinər.

* * *

Ət yeyəni qəssab tanıyır.

* * *

Ətə baxma, dona baxma, içindəki cana bax.

* * *

Ətə pul verməz, küftənin böyüyündən yapışar.

* * *

Ətin üstü açıqdı, pişiyin ədəbinə nə gəldi?

* * *

Ətin yaxşısını qəssab axıra saxlar.

* * *

Ətək öpməklə ağız aşınmaz.

* * *

Əvəzin Bədəl adında oğlu sağ olsun.

* * *

Əvvəl bəyənmirdi, indi ləlik düşüb.

* * *

Əvvəl danışan bilsə ki,
sonrakı nə danışacaq, heç danışmaz.

* * *

Əvvəl dəvəni ovsarla, sonra haqqa ismarla.

* * *

Əvvəl düşün, sonra danış.

* * *

Əvvəl evin içi, sonra çölü.

* * *

Əvvəl quyu qaz, sonra minarəni oğurla.

* * *

Əvvəl namaz, sonra niyaz.

* * *

Əvvəl salam, sonra kəlam.

* * *

Əvvəl usta, sonra iş.

* * *

Əvvəl yoldaş, ondan yol.

* * *

Əyilən baş kəsilməz.

* * *

Əyilən boynu qılınc kəsməz.

* * *

Əyilən boynu vurmazlar.

* * *

Əyin geydiyini istəməz, qarın yediyini istər.

* * *

Əyri adamın kölgəsi də əyri olar.

* * *

Əyri ağac düz olmaz, rəndə vursan yüz yerdən.

* * *

Əyri dil baş yarar.

* * *

Əyri düzü bəyənmir, bu da bizi bəyənmir.

* * *

Əyri xurcun yükü başa vurmaz.

* * *

Əyri ox mənzil almaz.

* * *

Əyri oturaq, düz danışaq.

* * *

Əyri yolla gedən, mənzil başına yetməz.

* * *

Əyrini tox, doğrunu ac görmədim.

* * *

Əyrinin sözüylə doğrunu qınamazlar.

* * *

Əyriyə əyri gərək, doğruya doğru.

* * *

Əyyub səbri də bir səbir deyil.

* * *

Əzəl arxı tullan, sonra bərəkallah de.

* * *

Əzəl məscidin içi, sonra eşiyi.

* * *

Əzəldən gülməyən sonda da gülməz.

* * *

Əzəlin gəlincə axırın gəlsin.

* * *

Əzgildən badam, nadandan adam?!

* * *

Əzgildən kamın alıb, indi qoza yeriklər.

* * *

Əzizim əzizdi, tərbiyəsi ondan da əzizdi.

* * *

Əzrayıl gələndə soruşmaz, neçə oğlun, qızın var?

* * *

Əzrayıla nə deyim, onu da buyuran var.

* * *

Fağırın düşkününü, al geyinər qış günü.

* * *

Fala inanma, falsız da qalma.

* * *

Falçı falçıya fənd vurmaz.

* * *

Fatma qarı, Sarabdakı yurduvu görmüşəm.

* * *

Fələk bağlar, fələk açar.

* * *

Fələk güclü, mən gücsüz.

* * *

Fələk yıxmayanı kələk yıxar.

* * *

Fələyin belə-belə işləri çox;
aslanı ac gəzdirər, tülkünü tox.

* * *

Fələyin bir çuval qızılı var,
hər gün birinin çiyindədir.

* * *

Fələyin qaydasıdır; dağı çəkər dağ üstdən.

* * *

Fənd fəndi kəsər, Allah hər ikisin.

* * *

Fərhad ölüb, külüngünün səsi gəlmir.

* * *

Fərsiz qoyunu qurd yeyər.

* * *

Fərsiz oğul atasının gözün çıxartdı ki,
adına Koroğlu desinlər,
amma kor kişinin oğlu dedilər.

* * *

Fikri Hələbdə qatır satır.

* * *

Filin bir fikri var, filbanın min.

* * *

Filanın ağırdır, bu daş, bu tərəzi.

* * *

Fitə uyanın evi yıxılar.

* * *

Fit-fitnən gələn köpəyin qoyuna faydası olmaz.

* * *

Fuğaranın gözü tox olar.

* * *

Gah nala döyür, gah mıxa.

* * *

Gamışa qoşulan dananı qurd yeyər.

* * *

Gavur çörəyi yeyən gavur qılıncı çalar.

* * *

Gec elə, güc elə.

* * *

Gec gələn güc gələr.

* * *

Gec gələn qonaq öz kisəsindən yeyər.

* * *

Gec-gec gəldin, xoş gəldin,
tez-tez gəldin, nöş gəldin.

* * *

Gec kəsər, karlı kəsər məzlumun ahı səni!

* * *

Gecə dırnaq kəsən, gündüz nağıl deyən,
həlbət gora gələrsən!

* * *

Gecənin xeyrindən gündüzün şəri yaxşıdır.

* * *

Gedən bağdan gedər, bağbandan nə gedər.

* * *

Gedən gün geri gəlməz...

* * *

Gedər aclıq, gələr bolluq, bizə qalar kömbə yanığı.

* * *

Gedər bağlar qarası, qalar üzlər qarası.

* * *

Gedər bostan urası, qalar üzün qarası.

* * *

Gedər bu aclıq, gələr ucuzluq,
amma səndə qaldı kömbə yanıği.

* * *

Gen qaz, dərin qaz, özün düşərsən.

* * *

Gəndən-genə döyüş asan görünər.

* * *

Get, çanağım, gəl çanağım, ortalıqda sın çanağım.

* * *

Get özünə dost qazan, düşmən ocaq başındadı.

* * *

Getdim dərdli yanına, o, məndən narın ağladı.

* * *

Getmə gözümdən, gedərəm özümdən.

* * *

Getməsin o yaman ki, yerinə yaxşı gəlməz.

* * *

Geyişməyən yerdən qan çıxarma.

* * *

Gədədan bəy olmaz.

* * *

Gədəyə borclu olma – ya toyda istər, ya bayramda.

* * *

Gəldi əcəl, verməz macal.

* * *

Gələcəyin var, görəcəyin də var.

* * *

Gələn adam qismətinə gələr.

* * *

Gələn gedənin dədəsinə rəhmət oxudur.

* * *

Gələndə yel gətiri, el gətiri, sel gətiri,
gedəndə yel aparı, el aparı, sel aparı.

* * *

Gələnə yoldaş, gedənə qardaş.

* * *

Gəlmisən ayran içməyə, gəlməmisən ara açmağa.

* * *

Gəlmişdi kabab iyinə, gördü eşşək dağlayırlar.

* * *

Gəlin atlandı, gör kimə düşdü.

* * *

Gəlin bəzənənəcən toy sovuşdu.

* * *

Gəlin məndən yaşınır, səsi dağlar aşırır.

* * *

Gəlin ocağa, bərəkət bucağa.

* * *

Gəlin oldun, dilini çək.

* * *

Gəlin oynaya bilmədi, dedi: otaq əyridir.

* * *

Gəlini evdən qoruyarsan, oğru olar.

* * *

Gəmidə oturub gəmiçiylə dava eləmə.

* * *

Gəmisini batıran çarığını axtarmaz.

* * *

Gənəşəkli don gen olar.

* * *

Gərəkmez saxla ki, bir gün gərəyin olar.

* * *

Gərəyi əkiblər, quluncan göyərüb.

* * *

Gəzdi İrani, Turanı, cənnət gördü buranı.

* * *

Gəzən ayağa daş dəyər.

* * *

Gəzən ev olsaydı, oturanın bağı çatlardı.

* * *

Gəzən şələ bağlamaz.

* * *

Gəzəyən gəlinlə güləyən qızdan
çarşı-bazardakı lotu yaxşıdır.

* * *

Gəzməyə qərib ölkə, ölməyə vətən yaxşı.

* * *

Gilas bağı olsa, bilərsən sığırcın necə quşdur.

* * *

Gizli düşmən ilan kimidir; sürünə-sürünə gələr.

* * *

Gizlin kələ gələn aşkar doğar.

* * *

Gordan biz gəlik, cəhənnəmdən sən xəbər verirsən.

* * *

Goru var idi ki, giley-güzar kəfəni də olsun?!

* * *

Gödək atıldı vurdu uzunun başına;
uzun dedi: əcəb yadıma saldın.

* * *

Gödək öküzə kovxa dedikcə quyruğun dik qaldırar.

* * *

Gönü suya vermə, verdin də heyfsilənmə.

* * *

Gördü – hənək, görmədi – gerçək.

* * *

Gördüyünü qoyub eşitdiyinə inanma.

* * *

Görən gözə kül üfurmə.

* * *

Görən gözə yasaq olmaz.

* * *

Görənin gözün töküncə, götürənin əlin kəs.

* * *

Görməmiş gördü, gülə-gülə öldü.

* * *

Görməmiş gördü gümüş, oldu qudurmuş.

* * *

Görməmişə at versən, çapıb-çapıb öldürər.

* * *

Görməmişin oğlu oldu, çəkdi göbəyin qopartdı.

* * *

Görükən kənd bələdçi istəməz.

* * *

Görülmüş işdən gül iyi gələr.

* * *

Göy ağlamayınca yer gülməz.

* * *

Göydən nə yağdı ki, yer onu qəbul eləmədi?!

* * *

Göycə muncuq kimdədi, mənim gözüm ondadı.

* * *

Göyçək sözün dalı tükənməz.

* * *

Göz gördü, könül sevdi;
mənim nə günahım var?!

* * *

Göz gördüyündən qorxar.

* * *

Göz görməkdən doymaz, adam bilməkdən.

* * *

Göz görməsə, könül sevməz.

* * *

Göz görməsə, üz utanmaz.

* * *

Göz qənimin tanıyar.

* * *

Göz namərddir; qorxudar.

* * *

Göz nədən qorxar? Gördüyündən.

* * *

Göz yaşı da borcdandı.

* * *

Gözdə olmayan könüldə də olmaz.

* * *

Gözdən uzaq olan könüldən də uzaq olar.

* * *

Gözə gəlməyən gəlinin salamı savaşıdır.

* * *

Gözlərin aydın olsun, pişiyimiz oğlan doğub!

* * *

Gözsüz quşun yuvasını Allah özü tikər.

* * *

Gözü ancaq torpaq doyurar.

* * *

Gözü dəndə olan quşun ayağı tələdən qurtulmaz.

* * *

Gözü tox olanın könlü də tox olar.

* * *

Gözün alışmadığı işə girişmə.

* * *

Gözünün yaşına baxaq, ya əlinin daşına?!

* * *

Gözəl aşu tez bişər.

* * *

Gözəl baxmaq göz qaydasıdır.

* * *

Gözəl bürünər, çirkin görünər.

* * *

Gözəl göz üçün, ağıllı könül üçün.

* * *

Gözəl kamallı gərək.

* * *

Gözəl nazlı gərək.

* * *

Gözəl gözəl deyil, könül sevən gözəldir.

* * *

Gözəl sevməyə tövbə olmaz.

* * *

Gözələ göz dəyər, qəlbə söz.

* * *

Gözələyə çox göyçəkdi, vurdu çiçək çıxartdı.

* * *

Gözəllik qarın doyurmaz.

* * *

Gözəllik ondur, doqquzu dondur.

* * *

Gözəllik vardan olar, olmasa, hardan olar.

* * *

Gözləmədiyim daş, yardı baş.

* * *

Guşə daşı yerdə qalmaz.

* * *

Güc birlikdədir.

* * *

Güc gələndə qanun qaçar.

* * *

Gücü çatana donuz güddürür.

* * *

Gücü eşşəyə çatmır, qoduğun qıçın qırır.

* * *

Gücünə bax, şələni bağla.

* * *

Gül istəyən tikanın da istəmək gərək.

* * *

Gülün qədrin bülbül bilər, nə bilər hər divanə?!

* * *

Gül tikansız olmaz.

* * *

Gülünə bax, qönçəsini dər.

* * *

Gülmə gülünc olana, özün gülünc olarsan.

* * *

Gülmə qonşuna, gələr başına.

* * *

Gülmək gülmək gətirər, ağlamaq – ağlamaq.

* * *

Gülüş itən yerə kədər qonar.

* * *

Gün çıxar, aləm görər.

* * *

Gün doğuşundan bəllidir.

* * *

Gün görməyən günü gördü,
durdu çıraq yandırdı.

* * *

Gün keçər ömür gedər;
dəli sevinər ki, bayram gəlir.

* * *

Gün o gün deyil, Allah o Allahdır.

* * *

Gündə-gündə, bir gün səndə, bir gün məndə.

* * *

Gündüz çıraq yandıran axşam qaranlıqda qalar.

* * *

Günü xoş keçənə Tanrı da xoş baxar.

* * *

Günah öləndə olar, öldürəndə yox.

* * *

Günbəz görür, elə bilir içində imamzada var.

* * *

Günü gündən günü əsirgər.

* * *

Günü gününün ölümün istər.

* * *

Güvəc daşa toxunsa – vay güvəcin halına,
Daş güvəcə toxunsa – vay güvəcin halına.

* * *

Güvəc görməyən qazan görəndə xorlar.

* * *

Güvəcə verə-verə çıxır qazan bahası.

* * *

Güvəci ya sındır, ya dağdan yuvarlat.

* * *

Güvəndiyim alçacıq dağlar, sizə də qar yağarmış?!

* * *

Güvənmə vara, düşərsən dara.

* * *

Hacca gedən gəldi, saca gedən gəlmədi.

* * *

Hacı saydıgımızın xaçı qoltuğundan çıxdı.

* * *

Hacılar Məkkəyə getdi, qapıları açıq qoyun.

Hacılar Məkkədən gəldi, qapıları bağlayın.

* * *

Hacət dedik, höcət demədik.

* * *

Hadı getdi, hudu gəldi.

* * *

Haqdan keçmək olmaz.

* * *

Haqq başı ağır olar – hardasa gəlib çıxar.

* * *

Haqq batil olmaz.

* * *

Haqq daşı ağır olar.

* * *

Haqq doğrunun yarısıdır.

* * *

Haqq əli bekar qalmaz;

gec kəsər, karlı kəsər.

* * *

Haqq gəlsin, nahaq gəlməsin.

* * *

Haqq haqqa yardımçıdır.

* * *

Haqq haqqı kəssə, Allah hər ikisini kəsər.

* * *

Haqq iş gündən aydın olar.

* * *

Haqq işin nahaqqından qorxuram.

* * *

Haqq nazilər, üzülməz.

* * *

Haqq söz acı olar.

* * *

Haqq söz danışanın papağı yırtıq olar.

* * *

Haqq sözdən gül iyi gələr.

* * *

Haqq sözlə axan sular durular.

* * *

Haqq yandıran şamı söndürmək olmaz.

* * *

Haqq yeyənin adın qoyarlar Haqverdi.

* * *

Haqq yıxılan mərd ölər.

* * *

Haqq yiyəsinə yad olmaz.

* * *

Haqqı tanıyan, xana baş əyməz.

* * *

Haqqın əli olsun, batilin yaxası.

* * *

Haqqın verdiyinə şükür eləmək nemət artırır.

* * *

Haqlı var haqsız çıxar, haqsız var haqlı çıxar.

* * *

Haqq-hesab dinar-dinar, bəxşeyiş tükən-tükən.

* * *

Halın bilmədiyın atın dalına keçmə.

* * *

Halal döylət qırx il gedər.

* * *

Halal incələr, ancaq üzülməz.

* * *

Halal mal heç yerə getməz.

* * *

Halalın azı haramın çoxundan dözümlü olur.

* * *

Halalzada barışdırdı, haramzada qarışdırdı.

* * *

Halva-halva deməklə ağız şirin olmaz;
yağnan balı gərək olsun.

* * *

Halvaçı qızı – daha şirin.

* * *

Hamam-hamam içində,
xəlbir saman içində,
dəvə dəlləklik elər,
köhnə hamam içində.

* * *

Hamam suyuyun xətir-göyül görür.

* * *

Hamı bilir, dağda kəklik gözəldir.

* * *

Hamı deyir, mədrəbazın gözü çıxsın;
bilmirəm mədrəbaz kimdir.

* * *

Hamı dinəndə can oldu, mən dinəndə qan oldu.

* * *

Hamını ley vurdu, bizim kimi tükü dağılan olmadı.

* * *

Hamını yarın dərdi öldürür, bunu da qarın dərdi.

* * *

Hamının ağı bir olsa, keçiyə çoban tapılmaz.

* * *

Hamıya adət oldu, bizə bidət?!

* * *

Hancarı eləyim ki, gözüm oğru gözünə oxşamasın?

* * *

Hansı əllə vermişən, o əllə də alarsan.

* * *

Hara ağrısı can ordadı.

* * *

Haralısan? – Hələ evlənməmişəm.

* * *

Harda aşdır, orda başdır.

* * *

Harda gördün hamı kor, sən də ol kor.

* * *

Hardan incəlsə, ordan üzülər.

* * *

Haram gəldi halalı da apardı.

* * *

Haram gələn harama gedər.

* * *

Haram mal ağıza şirin gələr.

* * *

Haram mal bərəkət tutmaz.

* * *

Harama ağzuvı bulaşdırdın,
kəşkülünü doldur götür.

* * *

Haramın bərəkəti olmaz.

* * *

Haramla qoyulan təməl tez yıxılar.

* * *

Haramzadanın gözü yaşlı olar.

* * *

Hatəmlik vardan olar, var olmasa hardan olar?

* * *

Havar sənin evində,
davar sənin evində,
daş vurursan toz qopur,
nə var sənin evində?

* * *

Hayqırmaq gücə baxar.

* * *

Hayla gələn huyla gedər.

* * *

Hazır yeməyə dağlar dayanmaz.

* * *

Heç bilmir harda bişib, deyir: mənə də bir çömçə!

* * *

Heç igid kürəkdən yara götürməz.

* * *

Heç igid yalnız olmasın.

* * *

Heç igidi yoxsul olmasın.

* * *

Heç kəs öz ayrına turş deməz.

* * *

Heç kəs öz eybin bilməz.

* * *

Heç kəsin adı vayqanlı olmasın.

* * *

Heç kəsin çırağı sabahacan yanmaz.

* * *

Heç kəsin çırağı sönməsin.

* * *

Heç kəsin çörəyi heç kəsin qarnında qalmaz.

* * *

Heç Tarı bəndəsinin yarası göz qabağında olmasın.

* * *

Heç toy görməmişən, bacasından da baxmamısan?

* * *

Heç yatanın dalısınca oyaq olmasın.

* * *

Hesab bilmirsən, yoxsa yanın çubuq görməyib?

* * *

Hesab var dinar ilə, bağış var xalvar ilə.

* * *

Hey deyirdi malım var, bir demədi ölüm var.

* * *

Heyvanı budundan dağlarlar, insanı ürəyindən.

* * *

Həbəçi çox olanda uşaq tərsə gələr.

* * *

Həccdən gələn mən,
Məkkədən xəbər verən sən?!

* * *

Hələ, bala, ilansan, böyüsən şahmar olarsan.

* * *

Həllacın acığı ağ itdən gələr.

* * *

Həm dayımgilə gedirəm,
həm daylağımı öyrədirəm.

* * *

Həm ziyarət, həm ticarət.

* * *

Həm helədi, həm kələdi, həm kərtənkələdi.

* * *

Həmcinsin tanımayan ayağa düşər.

* * *

Həmən aşdı, həmən kasa.

* * *

Həmin daş, həmin dibək.

* * *

Həmid xəstə, Həsən xəstə, Nadirqulu can üstə.

* * *

Həmişə gülən ağız ayrıq qalar.

* * *

Həmişə sel kötük gətirməz.

* * *

Həmişə şaban idi, bir gün də ramazan olsun.

* * *

Həmişə yol bostan kənarından düşməz.

* * *

Həmşəridən kəndxuda hansı vilayətdə var?!

* * *

Hənək, hənək, axırı dəyəmək.

* * *

Hər adam özü üçün fikir elər.

* * *

Hər ağac meyvəsiylə tanınar.

* * *

Hər ağıl bir olsa, keçiyə çoban tapılmaz.

* * *

Hər ağlar gözlüyə aşıq deməzlər.

* * *

Hər aşığın bir dövranı olar.

* * *

Hər atılan daşın dalınca getməzlər.

* * *

Hər damcı qüvvətdir bir daşqın selə.

* * *

Hər daş baş yarmaz.

* * *

Hər dərдин bir dərmanı var, tapanı gərək.

* * *

Hər dərədə bir at öldürüb baytar olub.

* * *

Hər enişin bir yoxuşu, hər yoxuşun bir enişi.

* * *

Hər evin öz qıbləsi var.

* * *

Hər gecənin bir gündüzü var.

* * *

Hər gəlhagəlin bir gethagedi var.

* * *

Hər gözəlin bir eybi olar.

* * *

Hər gün gələn hərgiz olı, bir gün gələn nərgiz olı.

* * *

Hər gün ömürdən bir kərpic düşər.

* * *

Hər heyvanın balası yanınca gedər,
eşşəyin balası qabaqda.

* * *

Hər hikmətin başı imandır.

* * *

Hər hürənə daş atsan, daş üstə daş qalmaz.

* * *

Hər xoruz öz çöplüyündə eşələnər.

* * *

Hər igidə don geydirsən bəy olmaz.

* * *

Hər iş adama bir ağıl öyrədir.

* * *

Hər iş öz ustadı əlində asandır.

* * *

Hər keçən dəvəyə karvan deməzlər,
hər dəvə çəkənə sarvan deməzlər.

* * *

Hər kələk adam hər dölək iti aldadammaz.

* * *

Hər kənddən bir dəli, Kələxanıdan qabağuya gələn.

* * *

Hər kəs hayda, huyda, keçəl qız da toyda.

* * *

Hər kəs ocağın odun özünə sarı eşər.

* * *

Hər kəs öz arşını ilə ölçər.

* * *

Hər kəs öz evinin qibləsin bilir.

* * *

Hər kəs öz evinin nökdir.

* * *

Hər kəs öz əkdiyini biçər.

* * *

Hər kəs öz ölüsünü oxşar.

* * *

Hər kəsin bir dərdi var, dəyirmançının da su dərdi.

* * *

Hər kəsin bir dərdi var; heç kəsə deməz, ağlar.

* * *

Hər kəsin könlündə bir sultan gəzər.

* * *

Hər kəsin qarğası özünə bir qırğıdır.

* * *

Hər kəsin ölüsü öz bacasına gələr.

* * *

Hər kəsin tüstüsü öz bacasından düz çıxar.

* * *

Hər kim yeddi babasını tanıya, behiştlikdir.

* * *

Hər kişi gücünə görə yük götürər.

* * *

Hər kişinin arşınuna görə bez verməzlər.

* * *

Hər köyün soğan doğraması başqadır.

* * *

Hər qaranlığın bir aydınlığı var.

* * *

Hər qoluna bəlgə dolayan Koroğlu olmaz.

* * *

Hər quşa öz yuvası istidir.

* * *

Hər quşun öz dəni var.

* * *

Hər meyvənin kalı dəysə, insanın kalı dəyməz.

* * *

Hər nə doğrarsan aşına, o da çıxar qaşığına.

* * *

Hər nə doğrasan çanağına, o da çıxar qabağına.

* * *

Hər oxuyan Molla Nəsrəddin olmaz.

* * *

Hər oxuyan Molla Pənah olmaz,

hər qatırçı – Murad.

* * *

Hər öküzü bir çomaqnan sürməzlər.

* * *

Hər saatın bir hökmü var.

* * *

Hər saqqaldan bir tük çəksən, kosaya da bir saqqal olar.

* * *

Hər səbrin axırı var.

* * *

Hər sözün bir pərsəngi (yeri) var.

* * *

Hər su keçid verməz.

* * *

Hər sürüdən qurdun öz payı olar.

* * *

Hər şey nazikliyindən sınar, insan yoğunluğundan.

* * *

Hər şey öz əslinə çəkər.

* * *

Hər şey öz vaxtında bitər.

* * *

Hər şey vaxta baxar, vaxt heç şeyə baxmaz.

* * *

Hər şeyə nəzər dəyər, ağıldan başqa.

* * *

Hər şeyi vaxtında əksən, dürr bitər.

* * *

Hər şeyin erkəyi keçər, sözün – dişisi.

* * *

Hər şeyin təzəsi, dostun köhnəsi.

* * *

Hər uzanan ələ halva verməzlər.

* * *

Hər yana yaxın, paşa qapısından uzaq.

* * *

Hər yerin dovşanını o yerin tazısı tutar.

* * *

Hər zalımın bir günü var.

* * *

Hər ziyanlıq adama bir ağıl öyrədir.

* * *

Hərə bir barmaq batırar hənasına dəllək Muradın.

* * *

Hərə bir sap versə, çılpağa köynək olar.

* * *

Hərə öz başının milçəyini qoruyur.

* * *

Hərbədən qorxma; it qorxusundan hürür.

* * *

Hərəkət səndən, bərəkət Allahdan.

* * *

Həsiri oğurlayıb məscidə salır.

* * *

Həya imandandır.

* * *

Həya imanın nurudur.

* * *

Həya üzdə bir qətrə sudur.

* * *

Həyalı qızarar, həyasız ağarar.

* * *

Həyası olmayanın imanı da olmaz.

* * *

Həyasız atlını atdan salar.

* * *

Həyasıza salam ver, keç!

* * *

Həyasızda insaf olmaz, insafsızda – həya.

* * *

Həyasızın üzünə tüpürdülər, dedi yaz yağışıdır.

* * *

Hikmət sahibinə hər yarpaq bir kitabdır.

* * *

Hikmətdən sual yoxdur.

* * *

Hirs gələndə göz qızarar, hirs gedəndə – üz.

* * *

Hirs ilə qalxan ziyan ilə oturur.

* * *

Hiylə ilə tikilən ev bahana ilə yıxılır.

* * *

Hiyləgər dil xəncərdən qorxuludur.

* * *

Hoha var dağa mindirər, hoha var dağdan endirər.

* * *

Holavar görmüşdüm, beləsini görməmişdim.

* * *

Hökm qalibindir.

* * *

Hökmün qılıncı kəskin olur.

* * *

Hünər təndə deyil, candadır.

* * *

Hürə bilməz, itləri başa salar.

* * *

Hürəyən it qapmaz.

* * *

Hürmək itə qalar, karvan öz yolun gedər.

* * *

Hürüşün bilməyən it önünə qurd gətirər.

* * *

Xain adam qorxaq olar.

* * *

Xain xoflu olar, kor ürkəyən.

* * *

Xala evinə dadanan ər evinə duruş gətirməz.

* * *

Xalam bildi – aləm bildi.

* * *

Xalçalı gəl, xalçalı get.

* * *

Xalını xovuna sığallarlar.

* * *

Xalx qız verib quda qazandı,
biz qız verib qada qazandıq.

* * *

Xalxın ağı gözündə olar.

* * *

Xalqa it hürəndə bizə çaqqal ulayar.

* * *

Xalqa söykənən dağa söykənər.

* * *

Xalqın ağızını bağlamaq olmaz.

* * *

Xamın gözü böyük olar.

* * *

Xan bağısladı, nökər bağıslamadı.

* * *

Xan qulluğuna gedən atlı gedər, piyada qayıdar.

* * *

Xan mənə köpək oğlu dedi.

* * *

Xan öpüb, xanım olub.

* * *

Xana yaradı, bəgə yaradı,
keçəl Xonday, sənə yaramadı?

* * *

Xanım sındıran qabın səsi çıxmaz.

* * *

Xanım-xanım dedilər, axçacığım yedilər,
elə axçam qurtardı, çırtot xanım dedilər.

* * *

Xasiyyətin bilmədiyin atın quyruğun əlləmə.

* * *

Xata xata üstündən gəlməsə, bə bir xataya nə var?!

* * *

Xata insandan baş verər.

* * *

Xəta məndən, əta səndən.

* * *

Xeyir içində şərım olunca, şər içində xeyrim olsun.

* * *

Xeyir istə qonşuna, xeyir çıxsın qarşına.

* * *

Xeyirsöyləmərə dedilər: xeyir söylə,
gəlləm sənə don gətirrəm.

Dedi: getdin bəlkə gəlmədin.

* * *

Xeyrat halvasından qarın doymaz.

* * *

Xeyri olsaydı, adın qoyardılar Xeyrəli.

* * *

Xeyməgaha girən gərək ağlasın.

* * *

Xəbərçi köpək oğludur,
ona qulaq asan əbləh köpək oğludur.

* * *

Xəbəri al dayçalıdan.

* * *

Xəmir suyu çox götürər.

* * *

Xəmir yeyənin fağırı olmaz.

* * *

Xəncər yarası sağalar, dil yarası sağalmaz.

* * *

Xəpənək atın öskürəyi o biri kənddən eşidilər.

* * *

Xəsisdən alınan yumurtanın sarısı olmaz.

* * *

Xəstə tələsər, armud vaxtında yetişər.

* * *

Xəstə yatan ölməz, əcəli yetən ölər.

* * *

Xəstənin işi qalar, astanın işi qalmaz.

* * *

Xəstəyəm nar istərəm, gül üzlü yar istərəm.

* * *

Xətir üçün xəstə yatmaq olmaz.

* * *

Xırçıya qarpız bağışlamazlar.

* * *

Xırman yellə sovuşar, düyün ellə.

* * *

Xırmanın tozu bərəkətli olar.

* * *

Xışı kötüyə dayanıb.

* * *

Xiyara verən pulu suya ver iç,
çeynəməyin də saa qazanc qalsın.

* * *

Xoruz banlamasa, sabah açılmaz?!

* * *

Xoruz bir kərə bəzənər.

* * *

Xoruz çox olan yerin danı tez atar.

* * *

Xoruz ölmüş, gözü çöplükdə qalmış.

* * *

Xoruz öz küllüyündə banlar.

* * *

Xoruzun quyruğu da yüküdür.

* * *

Xoruzun quyruğu görükür.

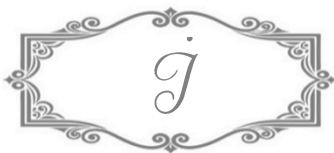
* * *

Xoruzun quyruğuna inanım, tülkünün andına?

* * *

Xoş sözlə ilan yuvasından çıxar.

* * *

İbadətdən səxavət irəlidir.

* * *

İçdim üzüm suyunu, tökdüm üzüm suyunu.

* * *

İçərim özümü yandırır, çölüm özgəni.

* * *

İddiası tərlan, özü yapalaq.

* * *

İgid basdığıın kəsməz.

* * *

İgid igidə xor baxmaz.

* * *

İgid qovğasız olmaz.

* * *

İgid ləqəbilə tanınar.

* * *

İgid min yaşar, fürsət bir düşər.

* * *

İgid odur atdan düşüb atlana,
igid odur hər əzaba qatlana.

* * *

İgid oğul cavan eylər atanı.

* * *

İgid oğul dayısına çəkər.

* * *

İgid ölər, adı qalar, müxənnəsin nəyi qalar?!

* * *

İgid yarasına igid qatlanar.

* * *

İgid yarasız ölməz.

* * *

İgidin adı çıxınca canı çıxar.

* * *

İgidin başı qalda gərək.

* * *

İgidin fərsizi məqam gözlər.

* * *

İgidin igiddən nəyi artıqdır? – Ehtiyatı!

* * *

İgidlik biləklə deyil, ürəklədir.

* * *

İki arvadlı ev zibilli olar.

* * *

İki arvadlı gecə şamsız qalar.

* * *

İki arvadlı kişinin ağzının dadı olmaz.

* * *

İki atlı ağam vay, birini xan bağışlayacaqdı,
birini də lobyə satın alacaqdı.

* * *

İki bülbül bir budaqda oxumaz.

* * *

İki daşı çaxaram, tamaşaya baxaram.

* * *

İki dəvə əlləşəndə otluq xarab olar.

* * *

İki düşün, bir danış.

* * *

İki eşşək bir axurdan arpa yeməz.

* * *

İki evin urvasından bir fətir olar.

* * *

İki əlin səsi var, bir əlin nəsi var.

* * *

İki it bir aslana dov gələr.

* * *

İki itin arasına para sümük atmazlar.

* * *

İki kəsək bir daşa əvəz olmaz.

* * *

İki kişi danışanda üçüncüsü sən olma.

* * *

İki könül bir ola, kimin ona sözü var.

* * *

İki qarıda gəzən köpək ac qalar.

* * *

İki qardaş savaşıb, axmaq buna inanıb.

* * *

İki qılınc bir qına sığmaz.

* * *

İki qibləyə namaz qılınmaz.

* * *

İki qoçun başı bir qazanda qaynamaz.

* * *

İki şəltə, bir yastıq, onu da eşşəyə satdıq.

* * *

İki şonqar dalaşanda bir qarğaya cürm düşər.

* * *

İki verməzsən, bir ala bilməzsən.

* * *

İki yabalaşandan birinin yabası sınımalıdır.

* * *

İki yana baxan çaş qalar.

* * *

İki yumruq bir başa gücdür.

* * *

İki yüz eşşək öldürməyincə baytal olmazsan.

* * *

İkisinə üç lənət, hərəsinə beş lənət.

* * *

İl ötər, ay dolanar, şənbə düşər novruza.

* * *

İl var bir günə dəyməz, gün var min aya dəyəz.

* * *

İlin axır çərşənbəsi kimiyyə düşər, kimiyyə yox.

* * *

İlan ağzından qurtuldu, qurbağa ağzına düşdü.

* * *

İlan balasını da çalar.

* * *

İlan çalan (vuran) yatar, ac yatmaz.

* * *

İlan çıxdığı bacanı yaxşı tanır.

* * *

İlan əvvəl ovsun oxuyanı öldürər.

* * *

İlan hər yerə əyri gedər, öz yuvasına düz.

* * *

İlan ilan yeməyincə əjdaha olmaz.

* * *

İlan qabıgın dəyişər, xasiyyətin dəyişməz.

* * *

İlan öz əyrisin bilməz,
deyər: dəvənin boynu əyridir.

* * *

İlan ulduz görməzsə ölməz.

* * *

İlan vuran ala çatıdan qorxar.

* * *

İlana ağunu verən kərtənkələdir.

* * *

İlana balası qənim olar.

* * *

İlanı başından əzmək gərək.

* * *

İlanı özgə əliynən tutmaq gərək.

* * *

İlanı Seyid Əhməd əliylə tutur.

* * *

İlanı sən tut, mən gözünə darı salım.

* * *

İlanı yaralı buraxmazlar.

* * *

İlanı yuvasında öldür.

* * *

İlanın ağına da nəhlət, qarasına da.

* * *

İlanın balası anasına qənim olar.

* * *

İlanın başı ağrıtanda yolun ortasında yatar.

* * *

İlanın başın düşmənin əliynən əz.

* * *

İlanın qənimi balasıdır.

* * *

İlanın quyuğun basmasan, səni sancmaz.

* * *

İlanın zəhləsi yarbuzdan gedər,
o da bitər burnunun dibində.

* * *

İlxıcının qazancı havayı minməkdir.

* * *

İlikli sümük ağır olar.

* * *

İlqarı olmayanın imanı da olmaz.

* * *

İmam tək-tək tapılar, tin başı Şümürdür.

* * *

İman əzizdir.

* * *

İmandan qonşu payı olmaz.

* * *

İmanını satıb əppəyinə yavanlıq eləyib.

* * *

İmtahan yerdədir, göydə deyil.

* * *

İncələn yerdən üzülər.

* * *

İndiyəcən yeddi kəfən çürüdüb.

* * *

İnək buzovun ayağını basmaz.

* * *

İnək göz eləməsə, kələ sıçramaz.

* * *

İnək kimi süd verməyən, öküz kimi kotan sürər.

* * *

İnək sağa bilməyənə həyəət əyridir.

* * *

İnək su içər – süd olar, ilan su içər – zəhər.

* * *

İnək südünə görə mələr.

* * *

İnəyə südünə görə baxarlar.

* * *

İnsaf dinin yarısıdır.

* * *

İnsafsız dostdan düşmənin insaflısı yaxşıdır.

* * *

İnsan çiy süd əmibdi.

* * *

İnsan xain olmasa, heyvan damğanı neylər?

* * *

İnsan söyləşə-söyləşə, heyvan iyələşə-iyələşə.

* * *

İnsanın axır günü xeyir olsun.

* * *

İnsanın bir əvvəli, bir axırı.

* * *

İnsanın əti yeyilməz,
dərisi geyilməz,
ancaq şirin dili gərək!

* * *

İnsaninkı gətirməyəndə, xaşıl yeyəndə də dişi sınar.

* * *

İpək köhnələndə eşşəyə palan olar.

* * *

İpək necə xar olub, eşşəyə çidar olub!

* * *

İpək parça nəm götürməz.

* * *

İpək yumşaq olduğundan qılınc kəsməz.

* * *

İpində varsa, cəhrəsində də var,
onu ayırən çəpəldə də var.

* * *

İraqdan tiryək gəlincə ilan vuran ölər.

* * *

İrəli çıxan öküzün qaşqasına döyərlər.

* * *

İrəli getdim sıyrığa, dala qaldım quyruğa.

* * *

İrfan sahibini əziz edər.

* * *

İsa üçün Musanı qınamazlar.

* * *

İsirmədik istisinə, kor olduq tüstüsünə.

* * *

İslanmışın yağışdan nə qorxusu?!

* * *

İsmarıcnan hac qəbul olmaz.

* * *

İsraf haramdır.

* * *

İstədin qaş qondarasan, vurdun gözün çıxartdın.

* * *

İstədiyim idi yar, yetirdi pərvərdigar.

* * *

İstədiyən söyləyən istəmədiyən eşidər.

* * *

İstədiyini unut, gördüyünü demə.

* * *

İstək gözdə olar.

* * *

İstəksiz ova gedən tazıdan xeyir gəlməz.

* * *

İstəmək bir ayıb, verməmək iki ayıb.

* * *

İstəmirəm heyvasını, narını,
qoy desinlər şahbudağın barı var.

* * *

İstərəm dosta varam, əlim boş, üzüm qara...

* * *

İstəyənin bir üzü qara, verməyənin iki üzü.

* * *

İstəyirsən bal-çörək, al əlinə bel-kürək.

* * *

İstəyirsən dinc olasan – dinc otur.

* * *

İsti aşa soyuq su qatmazlar.

* * *

İş adamın cövhəridir.

* * *

İş əldən, söz dildən,
oğul bəldən gəlməsə nə faydası.

* * *

İş gedər sahibin tapar.

* * *

İş tərsinə gələndə xaşıl da diş sındırar.

* * *

İşdən artmaz, dişdən artar.

* * *

İşə bax, ala qarğa şux tərənə bəyənmiş.

* * *

İşə xor baxma, boynuva torba taxar.

* * *

İş-gücümüz bucaqda, şəngülümüz qucaqda.

* * *

İşin xətrəsi üçün moltanıya dayı deyərlər.

* * *

İşlək dəmir pas tutmaz.

* * *

İşləməyin dərdindən yeməyə həsrət canım.

* * *

İşləməyən dişləməz.

* * *

İşləyən inci taxar, işləməyən yandan baxar.

* * *

İşdəsiz yuxusuna beş arşın bez girər.

* * *

İşiq gələn yeri tıxamazlar.

* * *

İşiq olan yerdə yaraşiq olar.

* * *

İt acından oğurluq elər.

* * *

İt adına üyüdüb özü yeyir.

* * *

İt axsasa da, sümsünməyindən əl çəkməz.

* * *

İt ağzı dəyməklə doqqaz murdar olmaz.

* * *

İt araba (divar) kölgəsində yatar,
elə bilər öz kölgəsidir.

* * *

İt ardına düşən, leş üstünə çıxar.

* * *

İt arıqlığını qurda bildirməz.

* * *

İt aya hürər, başına qal gətirər.

* * *

İt bilir dağarcıqda nə var,
çoban da bilir itə nə verəcək.

* * *

İt bir olar, yoxsa bir sürü?!

* * *

İt bir yara ilə ölməz.

* * *

İt də getdi, ip də getdi.

* * *

İt də öz qapısında bir ağadır.

* * *

İt də yuxa yeyər, dürməyini bilsə.

* * *

İt dəmirçi dükanından nə aparar?!.

* * *

İt dəvəyə hürər, dəvənin xəbəri olmaz.

* * *

İt əl çəkdi, motal əl çəkmədi.

* * *

İt əlindən sümük gəmirmək olmur.

* * *

İt əti olsun, şişdə olsun.

* * *

İt getdi, qurd gəldi.

* * *

İt getdi, örkən apardı.

* * *

İt hardan aldı iki kütü, birini yesin,
birini də başının altına qoysun.

* * *

İt hürə-hürə qocalar.

* * *

İt hürər cərçi gələr, elə billəm elçi gələr.

* * *

İt hürər, karvan keçər.

* * *

İt hürsə, anası kimi hürər.

* * *

İt it ilən savaşar, çaya gedəndə bir gedər.

* * *

İt iti qapar, yolçunun işi avanda düşər.

* * *

İt itin ayağını basdamaz.

* * *

İt itin dayısı, haya gələr hamısı.

* * *

İt itin dişindən qorxar.

* * *

İt itin ətin yeməyib, hampa hampanın ətin yeyib.

* * *

İt itin quyruğunun dibin iyləməsə, gücün bilməz.

* * *

İt itlə savaşıanda bir ayağın dalda tutar.

* * *

İt itlə savaşıanda qurda girəvə düşər.

* * *

İt itliyindən əl çəkər, sümsünməyindən əl çəkməz.

* * *

İt it ilə boğuşdu, qurdun işi rast düşdü.

* * *

İt kəlləsini xonçaya qoyarsan, sürüşüb düşər.

* * *

İt qəssab dükanından ət apardı, ayağın kəsdi.

* * *

İt qışı çıxardar, amma dərisi nə çəkər.

* * *

İt qorxduğu tərəfə hürər.

* * *

İt qorxusundan oğurluğa getməz.

* * *

İt quduranda yiyəsini də qapar.

* * *

İt qulağı əppək eşitdi.

* * *

İt, qulağını kəsəndən qorxar.

* * *

İt qursağı sarı yağ götürməz.

* * *

İt motaldan əl çəkdi, motal itdən əl çəkmədi.

* * *

İt olsun, komasında hürsün.

* * *

İt özü nədir ki, yunu nə ola?!

* * *

İt özüdür, qurdu mana göstərir.

* * *

İt özündən təmizini bilməz.

* * *

İt saxsısına daş dəyməz.

* * *

İt sallaqxanadan sümük apardı, ayağın kəsdi.

* * *

İt sözünü quyruğuyla deyər.

* * *

İt sümsünər doyar, adam sümsünər doymaz.

* * *

İt sümüyü söyünə-söyünə udar,
tamaşadır xirtdəyinə ilişəndə.

* * *

İt ulaya-ulaya yuvasına qurd gətirər.

* * *

İt yediyin qusar.

* * *

İtdən çox çarıq aparın yox, yenə ayaqları yalındır.

* * *

İtdən qurtardıq, qurda rast gəldik!

* * *

İtdən törəyən it olar.

* * *

İtdən utanmasan, sahibindən utan.

* * *

İtə bax, yediyi kütüyə bax.

* * *

İtə bax, indi də Aya hürür.

* * *

İtə çörək atarlar yiyəsi xatirinə.

* * *

İtə çörək verməzsən, acından hürər.

* * *

İtə dedilər gündə neçə kərə döyülürsən?
dedi: mərdimazara rast gəlməknəndi.

* * *

İtə umudlu ol, ağacını yerə qoyma.

* * *

İtə umudlu olduq, hürmədi evimizi yıxdı.

* * *

İti dalıma almışam qurd qorxusundan.

* * *

İti itlə boğdularlar.

* * *

İti ləj düşən evin bərəkəti kəsilər.

* * *

İti öldürənə sürütdürərlər.

* * *

İti yuduqca mındar olar.

* * *

İtimiz it olsaydı, özgənin dovşanı
bizim samanlıqda balalamazdı.

* * *

İtin acığı quyruğundan bilinər,
atın acığı qulağından.

* * *

İtin axsağı ovdan qalmaz.

* * *

İtin artığını aslan yeməz.

* * *

İtin ayağın basarsan, səni qapar.

* * *

İtin çoxluğundan sümük gəmirmək olmur.

* * *

İtin dirisi nədir ki, ölüsü nə ola?

* * *

İtin əbləhi qonaqdan da pay umar.

* * *

İtin hürməyi dilənçini qaytarmaz.

* * *

İtin qabağından qalanı aslan yeməz.

* * *

İtin qulağını küçükkən kəsərlər.

* * *

İtin ölümü gələndə çobanın dəyəneyinə sürtünər.

* * *

İtin yağ yeməyi adamı yandırmaz,
quyruğunu şax tutmağı yandırır.

* * *

İtin yanından bəy kimi, bəyin yanından it kimi keç.

* * *

İtini haya öyrətmə, qonşunu paya.

* * *

İtlə yatan bitlə qalxar.

* * *

İtlə dost ol, çomağını yerə qoyma.

* * *

İtlə yoldaş oldun, daşı əldən buraxma.

* * *

İtən baltanın sapı qızıl olar.

* * *

İtik itiyi tapdırar.

* * *

İtiyi itən soraq elər.

* * *

İydə varsa, cəhrədə də var,
onu əyirən qarıda da var.

* * *

İynə batırana çuvaldız batırarlar.

* * *

İynə verin, sap verin, şaqqulu yamaq yamayır.

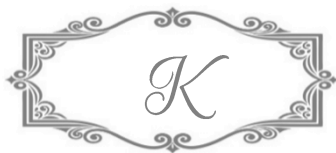
* * *

İynənin işini çuvaldız görməz.

* * *

İynənin kiçik ucunu
özünə batır, böyük ucunu özgəyə.

* * *

Kabab qanlı, igid canlı.

* * *

Kababı köz öldürər, igidi söz.

* * *

Kamal ata kürkü deyil irs ilə övlada keçə.

* * *

Kamil insan kəlamından bəllidir.

* * *

Kamil kamili tanıır.

* * *

Kar dedi: səs gəlir,
kor dedi: gəlirlər,
çolaq dedi: durun qaçaq.

* * *

Kar eşitdiyın, kor tutduğun buraxmaz.

* * *

Kar eşitməz – yaraşdırar,
kor görməz – quraşdırar.

* * *

Kar iki dəfə gülər.

* * *

Kar iti qurd aparar.

* * *

Kar könlündəkini anlar.

* * *

Kar özünə sərf eləyəni eşidər.

* * *

Kar üçün iki dəfə azan verilməz.

* * *

Karın başına balta vurdular,
dedi: bu nə taqqatuqdu.

* * *

Karvan köçdü, amma karvansaray yerindədir.

* * *

Kasıb at tapanda ot tapmaz, ot tapanda – at.

* * *

Kasıb çıxarın bilsə, gündəliyə mahud geyər.

* * *

Kasıb çıraq yandırar, dövlətlinin pulun sayar.

* * *

Kasıb geyəndə “hardandı” – deyərlər,
varlı geyəndə – “mübarək”.

* * *

Kasıb itinin adın gümüş qoyar.

* * *

Kasıb oğurluğa çıxdı,
Ay da bir yandan çıxdı.

* * *

Kasıb öləndə molla xəstə olar.

* * *

Kasıba bazarın tulası da hürər.

* * *

Kasıbı dəvə üstə böv sancar.

* * *

Kasıbın bir oğlu oldu, o da boynu əyri.

* * *

Kasıbın danası dövlətlinin tayasına baxar.

* * *

Kasıbın divarı alçaq olar.

* * *

Kasıbın əlində qoğal gülməli görsənir.

* * *

Kasıbın günü – itin günü.

* * *

Kasıbın malı başının altında gərək.

* * *

Kasıbın sacı çörəyi qurtaranda qızar.

* * *

Kasıbın səxası şeytandandır.

* * *

Kasıbın sözü – yulğunun közü.

* * *

Kasıbın toyunda gecə qısa olar.

* * *

Keçəl baxar güzgüyə, adın qoyar özgəyə.

* * *

Keçəl başından qorxar, kor gözündən.

* * *

Keçəl, başını yudunmu?

– Yudum da, daradım da.

* * *

Keçəl dərman bilsə, öz başına elər.

* * *

Keçəl düzün desə də, başına qapaz dəyər.

* * *

Keçəl gileyləndi ki, daraq bahalanıb.

* * *

Keçəl halva yeyər, puluna minnət.

* * *

Keçəl iki daraqlı, kor iki sürmədanlı.

* * *

Keçəl qız bəzəninçə toy əldən getdi.

* * *

Keçəl qız daraq bəyənməz.

* * *

Keçəl qızım saçlı deyib ağlar.

* * *

Keçəl qızın nəyi var – dəmirdən bir darağı.

* * *

Keçəl ölür sarma saçlı olur,
kor ölür badam gözlü olur.

* * *

Keçəli börkünün yanından tanıyrlar.

* * *

Keçəlimə baxma, baxtıma bax.

* * *

Keçəlin adını qoyarlar Zülfəli.

* * *

Keçəlin börkü düşənə qədərdir.

* * *

Keçəlin dərdi başı, bir qazan ayran aşısı.

* * *

Keçəlin keçəlliyilə nə işin var,
işinin keçərliyilə ol.

* * *

Keçəlin qazandığı başının qartmağına gedər.

* * *

Keçəlin tükdən acığı gələr.

* * *

Keçi can hayında, qəssab da piy axtarır.

* * *

Keçi ha yanda, qaya ha yanda?!

* * *

Keçi öldü, qoturu da kəsildi.

* * *

Keçi suyu bağıra-bağıra keçər.

* * *

Keçi sürünün qabağında gəlsə də,

“qoyun gəldi” deyirlər.

* * *

Keçini keçi ayağından asarlar, qoyunu qoyun.

* * *

Keçini soyub-soyub quyruğunda qoyursan.

* * *

Keçinin əcəli (öləcəyi) gələndə

çobanın çomağına sürtünər.

* * *

Keçinin qoturu (gedər) bulağın gözündən su içər.

* * *

Keçinin qoturu suyun təmizin bəyənmez.

* * *

Keçən günə gün çatmaz, calasan günü günə.

* * *

Keçən xırmanları sovrurma.

* * *

Keçən keçdi, gələn günün xeyir olsun.

* * *

Keçən keçdi, vay gələcək dərdinə.

* * *

Keçənə güzəşt deyərlər.

* * *

Keçər bu dövrən, sənə də qalmaz.

* * *

Keçmə namərd körpüsündən,
qoy aparsın sel səni.

Yatma tülkü kölgəsində,
qoy yesin aslan səni.

* * *

Keşişliyini danırsan, erməniliyini ki dana bilməzsən.

* * *

Kəbə yıxmaq bir evdir, könül yıxmaq yüz qandır.

* * *

Kəfən havayı olanda adam özün öldürməz.

* * *

Kəklik başın qara quylar,
quyruğundan xəbəri olmaz.

* * *

Kələ kələlər neylədi ki, kərtənkələlər neyləsin?

* * *

Kələk ilə gələn küləklə gedər.

* * *

Kəndə molla gəlib, hər kim ölür ölsün.

* * *

Kəndə təzə dəllək gəlib, kəkili yandan qoyur.

* * *

Kəndxudalığa hesaba gedən evinə borclu gələr.

* * *

Kəndi köpəksiz gördü, əli ağacsız girdi.

* * *

Kərbəlayı Kazım, sənə demək nə lazım?

* * *

Kərki olub öz tərəfinə yonma,
mişar ol iki tərəfə yon.

* * *

Kərməni dadır alır.

* * *

Kəsək atana daş atarlar.

* * *

Kəsək atanın cavabı daşdır.

* * *

Kəsək oturub daş üçün gün ağlayır.

* * *

Kəsənin üzün tikən ağardar.

* * *

Kəsilən başın teli üçün ağlamazlar.

* * *

Kəsilsin iki əl ki, bir başı saxlamaya.

* * *

Kəsəyəm dəyər dəyirmanın yaraşığı dağardı.

* * *

Kiçik daş da baş yarar.

* * *

Kiçik olmayan yerdə böyük də olmaz.

* * *

Kiçikdən xəta, böyükdən əta.

* * *

Kim eşşək olar, biz ona palan olarıq.

* * *

Kim əkdi, kim becərdi, kim dedi bağ mənimdi.

* * *

Kimin arabasında gedirsən, onun da mahnısın oxu.

* * *

Kiminin başında tac, kiminin boynunda xərac.

* * *

Kiminin ələyi olar, kiminin sacı.

* * *

Kiminin əvvəli, kiminin axırı.

* * *

Kimiyə bir eşşək, kimiyə min köşək.

* * *

Kimiyə lov, kimiyə pilov.

* * *

Kimsə namərdə möhtac olmasın.

* * *

Kimsə kimsənin nəsibin yeməz.

* * *

Kiş-kiş ilə donuz darıdan çıxmaz.

* * *

Kişi kişidən qorxmaz, amma utanar.

* * *

Kişi öz sözünün ağası olar.

* * *

Kişi seldir, arvad göl.

* * *

Kişi sevdiyinin nazını çəkər.

* * *

Kişini tez qocaldar axşamdan yatan arvad.

* * *

Kişinin hörməti öz əlindədir.

* * *

Kişinin malı göz qabağında gərək.

* * *

Kişinin sözü bir olar.

* * *

Kişinin üzünə baxma, sözünə bax.

* * *

Kor Allaha necə baxsa, Allah da kora elə baxar.

* * *

Kor Allahdan nə istər?

– İki göz; biri əyri, biri düz.

* * *

Kor at ölmədi, meydan qurtarmadı.

* * *

Kor atı minən şahlıq iddiası elər.

* * *

Kor atı minib köndələn çapır.

* * *

Kor atın kor da nalbəndi olar.

* * *

Kor atlanır öz ölkəsini çapar.

* * *

Kor da bilir balıq şordu.

* * *

Kor dəyənəyini bir dəfə itirər.

* * *

Kor əlifə vav deməyib.

* * *

Kor gözdən yaş umulmaz.

* * *

Kor gözün, sahibinə nə faydası?!

* * *

Kor gözündən qorxar, çolaq qıçından, keçəl başından.

* * *

Kor ilə çörək yeyəndə Allahı arada gör.

* * *

Kor keçəli bitləyəər ay qaranlıq gecədə.

* * *

Kor kimdir? – Nabələd.

* * *

Kor kora dedi: çırt bu yandakı gözünə.

* * *

Kor kora kor deməsə bağı çatlar.

* * *

Kor kora necə baxar, Allah ikisinə də elə baxar.

* * *

Kor qız toyda dönunu tanıdı.

* * *

Kor qoyun gecə də otlar.

* * *

Kor quşun yuvasını Allah tikər.

* * *

Kor quşun darısını Allah öz əliylə əkər.

* * *

Kor quşun ruzusun Tanrı yuvasında yetirər.

* * *

Kor leyləyin yuvasın Allah öz əliylə yapar.

* * *

Kor nə istər? İki göz – biri ayrı, biri düz.

* * *

Kor odur ki, düşdüyü quyuya bir də düşə.

* * *

Kor olsun o iki göz ki, dostun, düşmənin tanımır.

* * *

Kor ölər, adı qalar badamgöz.

* * *

Kor tapıbdı keçəli, durun burdan qaçəli.

* * *

Kor tutduğun buraxmaz (əldən qoymaz).

* * *

Kor tutduğundan kəsər.

* * *

Kor ya burda, ya Bağdadda.

* * *

Kora gecə də, gündüz də birdir.

* * *

Kora verirsen – mənə ver, şilə verirsen – mənə ver.

* * *

Korlar ölkəsində çaşlar padşah olar.

* * *

Koru kor yanında həyan üçün qoyarlar.

* * *

Korun ağacı özündən qabaq gedər.

* * *

Korun istədiyi bir göz, iki göz olsa – nə söz?!

* * *

Korun qabağını əliəğaclı kəsməzlər.

* * *

Korun nə borcu ki, şam bahalanıb...

* * *

Korun nə vecinə nöyüt bahadı...

* * *

Koroğlu deyibdi: “basılanı kəsmə”.

* * *

Koroğlu bir gəlib, bir gedib.

* * *

Koroğlunu tutmağa bir keçəl Həmzə gərək.

* * *

Kosa getmişdi saqqal gətirməyə,
bığını da qoydu gəldi.

* * *

Kosa kəndə girməmiş yallısını başladı.

* * *

Kosaya lağ eləyənin top qara saqqalı gərək.

* * *

Kotan nə bilir ki, qayış nə çəkir?!

* * *

Kovxa atlanır, öz kəndin çapar.

* * *

Kovxa ilə hesaba oturan borclu qalar.

* * *

Kovxa mənəm – növbət sənindir.

* * *

Kovxanı gör, kəndi çap.

* * *

Kovxası gülüm olanın başına külüm olar.

* * *

Köç dala qayıdanda axsaq keçi qabağa düşər.

* * *

Köç köçər, it yüyürər, ikisi bir mənzilə çatar.

* * *

Köçdən azan qaruya bundan betəri gərək!

* * *

Köçən yurdun qədrini qonan yurdda bilərlər.

* * *

Köçün yaraşığı dananın soncuqlamağıdır.

* * *

Köhlən at başından, insan dilindən bağlanar.

* * *

Köhlən atın çulu cırıq olar.

* * *

Köhnə bazara təzə nırx qoyma.

* * *

Köhnə dost düşmən olmaz.

* * *

Köhnə hamam, köhnə tas.

* * *

Köhnə qar sovuruq verməz.

* * *

Köhnə pambıq bez olmaz.

* * *

Köhnə sevgi köhnəlməz.

* * *

Köhnə tülkü hiyləbaz olar.

* * *

Köhnə un çuvalıdır, vurduqca toz qoparar.

* * *

Köksüz ağac tez yıxılar.

* * *

Kölgədə bitən ağacın meyvəsi olmaz.

* * *

Kölgədə yatan biçinçinin orağı iti qalar.

* * *

Kölgədə yatanın kölgəsi olmaz.

* * *

Kölgəsində yatdığı ağacı budama.

* * *

Kömürçü iti kimi hər üstü qaraya quyruq bular.

* * *

Kömürçünün evinə girən üzü qara çıxar.

* * *

Kömürçünün qaralmaqdan nə arı?!

* * *

Könlü balıq istəyən quyruğun buza qoymalı.

* * *

Könlü balıq sevən künəsin soyuq suya qoyar.

* * *

Könlü yemiş istəyən dolanar tağ başına.

* * *

Könlüm, nə dərd çəkirsən;

Allah sənə sarıdır.

* * *

Könül bir saraya bənzər, tikməsi zor, sökməsi asan!

* * *

Könül bir şüşədir, sındırmaq olmaz.

* * *

Könül dostun tanır.

* * *

Könül evi xoş olmasa, dodaqların gülə bilməz.

* * *

Könül gözdən su içər.

* * *

Könül nə mey istər, nə meyxanə,

könül dost istər, mey bəhanə.

* * *

Könül sevən göyçək olar dünyada.

* * *

Könül sevən gözəlin nə ağrı, nə qarası?!

* * *

Könül tutan keçəldə ayıb olmaz.

* * *

Könüldən könülə yol var.

* * *

Könülə güc yoxdur.

* * *

Könülsüz hürən köpək sürüyə qurd gətirər.

* * *

Könülsüz işin axırı olmaz.

* * *

Könülsüz namaz göylərə çıxmaz.

* * *

Köpək artığın aslan yeməz.

* * *

Köpək saxladım, qancıq apardı,
qancıq saxladım, köpək apardı.

* * *

Köpək elə köpəkdi, xaltası qızıl olsa da.

* * *

Köpək itin qarnı tox gərək.

* * *

Köpək köpəyin dayağıdır.

* * *

Köpək qaya kölgəsində yatar, elə bilər öz kölgəsidir.

* * *

Köpək qocalanda qurdun gülüncü olar.

* * *

Köpək olmuşdun, belə hüzməmişdin.

* * *

Köpəyin ağzını kiçiklikdə yandır.

* * *

Köpəyin axmağı qaysavadan pay umar.

* * *

Köpəyin ayılanı ələ düşməz.

* * *

Köpəyin duası yerinə yetsə,
göydən gündə sümük yağar.

* * *

Köpəyin könlü kəpəklə xoş olur.

* * *

Köpəyin qarnı tox olsa, gecə ulduza hüzməz.

* * *

Köpəyin yükü yağ da olsa, burnu yerdədir.

* * *

Körpünü keçincə ayıya dayı de.

* * *

Köşə daşı yerdə qalmaz.

* * *

Kövşənlikdə danışaq, xərməndə toz qorpmasın.

* * *

Küçə iti ev qorumaz.

* * *

Kül başına güllüklər, qarğalar səni dimdiklər.

* * *

Küldən təpə olmaz.

* * *

Külü ocaqdan götür.

* * *

Külək kolu tutmaz.

* * *

Küp yumalanar – çuxurunu tapar.

* * *

Küpə girməmiş üzüm sirkə olmaz.

* * *

Küplər yanında çox kuzələr sınar.

* * *

Kürü atlan, sonra bərəkallah de.

* * *

Kürdün qocalanı qoyuna gedər.

* * *

Kürəyə düşməyən dəmir yumşalmaz.

* * *

Küsülü qardaş, gəl yükü çataq, yenə küsümüz küsü.

* * *

Küthakütnən it saxlayanın bir təhnə əppəyi gərək.

* * *

Qabağa keçirsən, deyirlər bicdir,
dala qalırsan, deyirlər gicdir.

* * *

Qabağına baxmayanın ayağına daş dəyər.

* * *

Qabaq tağı şamama verməz.

* * *

Qabil şagird ustad olur ustadan.

* * *

Qaçığı el saxlayar.

* * *

Qaçan da Allahı çağırır, qovan da.

* * *

Qaçan qovandan bərk qaçar.

* * *

Qaçanı qovmazlar, yıxılanı vurmazlar.

* * *

Qaçırılan fürsət bir də düşməz ələ.

* * *

Qaçmaq da hünərdəndir.

* * *

Qaçmaq da hünərdir, qovmaq da.

* * *

Qafil başın ağrısını beyin bilər.

* * *

Qafil quşun ovçusu çox olar.

* * *

Qala içəridən alınar.

* * *

Qalan işə qar yağar.

* * *

Qalın incəlincə incə üzülər.

* * *

Qamış bizim eldə bitər, sümsünü ləzgi çalar.

* * *

Qan eləyib qapıdan girmişəm.

* * *

Qan eylə qanun ilə.

* * *

Qan yol verməz.

* * *

Qanı qan ilə yumayıblar.

* * *

Qanı su ilə yuyarlar.

* * *

Qanlı, qapımda nə qayırırsan?

– Qan ayaqlım var!

* * *

Qanlıdan qada əskik olmaz.

* * *

Qanlıni qan tutar.

* * *

Qanacaqlı həm qanar, həm qandırar.

* * *

Qanan ilə daş daşı, qanmazla yemə aşı.

* * *

Qanana bir söz yetər, qanmayana yüz oxu.

* * *

Qanana dambur da sazdır,
qanmayana davulbaz da azdır.

* * *

Qanmaza yumruğunu
əvvəl düyünlə, sonra söz qandır.

* * *

Qanmazın başmağını cütlədim,
dedi, dalın gözümü çıxartdı.

* * *

Qanadı quşdan kirə istəmər.

* * *

Qapan it dişin göstərmər.

* * *

Qapını bağla, qonşunu oğru tutma.

* * *

Qapını haramdan gözlə, yoxsa bərəkətin olmaz.

* * *

Qapısın it açar, pişik örtər.

* * *

Qapılan qapanın, tapılan tapanındır.

* * *

Qar dağa çıxar dadlanar.

* * *

Qar ili – var ili.

* * *

Qar yağıb – ayıbların üstü örtülübüdü.

* * *

Qar yağmağıynan qarğa ağarmaz.

* * *

Qara da qurd düşür, amma iylənmiş.

* * *

Qarlar yağdı, izlər itdi.

* * *

Qara dolaşaya qırmızı papuş yaraşmaz.

* * *

Qara eşşək, ağ palan?!

* * *

Qara eşşəyin başına yüyən vurmaqla qatır olmaz.

* * *

Qara gün, hara gedirsən qaraltmağa.

* * *

Qara günün ömrü az olar.

* * *

Qara günün ağ günü də var.

* * *

Qara xəbər tez yayılar.

* * *

Qara qatır nə bilir xatır?

* * *

Qara qız bəzəninçə toy əldən gedər.

* * *

Qara qız gəlin oldu, ürəyi sərin oldu.

* * *

Qara qız gəlməsəydi, külfəni kim odlardı.

* * *

Qara qızdan xatın olmaz, boz eşşəkdən qatır olmaz.

* * *

Qara qızın baxtı olsaydı, anadan ağ doğulardı.

* * *

Qara qul özünü öldürdü ki, ağasına zərəri olsun.

* * *

Qara qula şahlıq versən,
əvvəl nənəsinin əmcəyini kəsər.

* * *

Qara quşa ləyər öz dimdiyindən toxunar.

* * *

Qara mal doyanda samanı göyə sovurar.

* * *

Qara məni basınca mən qaranı basım.

* * *

Qara, yumaqnan ağarmaz.

* * *

Qaradan artıq boya olmaz.

* * *

Qarabaxt dağlara çıxanda dağları duman alar.

* * *

Qaraca üzüm var, doğrucu sözüm.

* * *

Qaraçı çalır, kürd oynayır.

* * *

Qaraçı eşitdi ki, qıl bahadı,
öz qılın da qırxdı qoydu üstünə.

* * *

Qaraçı qaraçıya öpüş verməz.

* * *

Qaraçının koyxası qaraçı olar.

* * *

Qara qarğa qarımaz.

* * *

Qaraquş sümüyü ölçər udar.

* * *

Qaraquşa xeyir öz dimdiyindən toxunar.

* * *

Qaranquşa dedilər:

niyə əyri-üyrü uçursan?

Dedi: gah bəlanın üstündən,
gah altından sovuşmaqçün.

* * *

Qaranlıqda halva yeyənin sirtin Xuda bilir.

* * *

Qaravaşa don geydirməklə xanım olmaz.

* * *

Qardaş qardaşı bıçaqlar, dönüb yenə qucaqlar.

* * *

Qardaş qardaşın yoxsulluğun istər,
ölümün istəmər.

* * *

Qardaş olaq, yarı (tən) bölək.

* * *

Qardaşım xandır, xatunu sevinsin.

* * *

Qardaşın necə adamdır?

Yoldaş olmamışam.

* * *

Qarğa dadanan yerdə qoz olmaz.

* * *

Qarğa döşün gərməklə qaz olmaz.

* * *

Qarğa gəldi kəklik yeriş yeriyə,
öz yerişini də itirdi.

* * *

Qarğa könlündən şahinlik keçər.

* * *

Qarğa, qarğa, məndə qoz var!

* * *

Qarğa qarğanın gözünü dəlməz.

* * *

Qarğa qarğaya deyər üzün qaradı.

* * *

Qarğa qaz yerışı yerisə, öz yerişin də yanılar.

* * *

Qarğa qarıldar – başına qar gətirər,
çaqqal ular – başına qal gətirər.

* * *

Qarğa nədir, qasığı nola, birə nədir, büzüyü nola?!

* * *

Qarğa özü nədi ki, qarılısı da nə ola.

* * *

Qarğa özün quş bilər, umac özün aş bilər.

* * *

Qarğadan gözəl quş istədilər, balasın göstərdi.

* * *

Qarğalar mənim toyuğumdu,
yumurtasın görmərəm.

* * *

Qarğanı yüz il bəslə, yenə də tər lan olmaz.

* * *

Qarğaya balası şahin görünər.

* * *

Qarğaya dedilər nəsən, dedi qızılquş.

* * *

Qarğayla yoldaş olanın yediyi peyin olar.

* * *

Qarğıdalı unu it qudurdar.

* * *

Qarğış tökən alqış görməz.

* * *

Qarğışlı baş çox yaşayar.

* * *

Qarı at arpasız?!

* * *

Qarı dizinə döyməklə dəvə pambıqdan çıxmaz.

* * *

Qarı düşmən dost olmaz;
əyridir bir damarı.

* * *

Qarı var – arpa unundan aş elər,
qarı var – buğda unun daş elər.

* * *

Qarın başdan aşağıdır – deyiblər.

* * *

Qarın doyuran aşı göz tanıyır.

* * *

Qarınlar doyandan sonra yetimlər yada düşər.

* * *

Qarnı tox olan it kölgədə yatar.

* * *

Qarnım tox olandan sonra bal da olsa yemərəm.

* * *

Qarnım üçün deyil, qədrim üçündür.

* * *

Qarnın doymayan yerdə aclığını bildirmə.

* * *

Qarnında əlli tülkü quyruq-quyruğa durub.

* * *

Qarışiq ipliyn buruşuq bezi olar.

* * *

Qarışqa qanad gətirəndə ölümü yaxınlaşar.

* * *

Qarışqadan ibrət al; yaz ikən qışı düşün.

* * *

Qarışqanın il yığıntısını
baqqal bir dəfəyə tərəziyə qoyar.

* * *

Qarışqanın ölümü yetəndə qanad gətirər.

* * *

Qart köpək yedəyə gəlməz.

* * *

Qartdıca paxlanın qurtduca alıcısı olar.

* * *

Qaş düzəldən yerdə vurdu göz də çıxartdı.

* * *

Qaş-daşı sərraf tanır, nə bilər hər divanə.

* * *

Qaşığın dalın yalarsan, içindəki dağılar.

* * *

Qaşıq çömçədən irəli olub.

* * *

Qaşıqla aş verib sapıyla göz çıxarma.

* * *

Qaşıqla verib, çömçəylə istəyir.

* * *

Qaşınmayan yerdən qan çıxmaz.

* * *

Qaşıyiram qanım çıxır, qaşımıram canım çıxır.

* * *

Qaşqası böyük olanın sözü çox danışılar.

* * *

Qatıq süzülü – şoru qalar,
ayran süzülü – nəyi qalar?!

* * *

Qatır atasını görməsəydi, özünü xanzada bilərdi.

* * *

Qatır quyruğudur; nə uzanır, nə qısalır.

* * *

Qatır mıxın qopardar, biri yerə dəyər, ikisi özünə.

* * *

Qatırdan soruşdular: dədən kimdir?

Dedi: nənəm atdır.

* * *

Qatırı ya döy, ya başına dön.

* * *

Qayğı ilə borc ödənməz.

* * *

Qayğılıya söhbət haramdır.

* * *

Qayış bilər kotan nə çəkir.

* * *

Qaynayan qazan qapaq saxlamaz.

* * *

Qaz lələyi qanun yazar.

* * *

Qaz uçdu, qarğa qondu.

* * *

Qazan daşanda çömçənin biri bir tümənə gedər.

* * *

Qazan deyər: dibim qızıldır,
Çömçə deyər: bulanmışam çıxmışam.

* * *

Qazan dığırlanar, qapağı tapar.

* * *

Qazan qarası gedər, üz qarası getməz.

* * *

Qazan qazana deyər: üzün qara olsun!

* * *

Qazan olmayan yerdə güvəc də qazandır.

* * *

Qazan üstüörtülü qaynar.

* * *

Qazana nə qoysan, çömçəyə də o gələr.

* * *

Qazanan qazandığın yesə, xan, bəy acından ölər.

* * *

Qazanc qudurdu, mayanı basdı.

* * *

Qazanclı yük yüngül olar.

* * *

Qazanmayınca qazan qaynamaz.

* * *

Qazı ağadan alacağıın olsun;
nə verər, nə danar.

* * *

Qazı evində girdəkan boldur, amma sayı var.

* * *

Qazının çörəyini qarışqa da yeməz.

* * *

Qazının yanına tək gedən şad qayıdar.

* * *

Qeysərin qeysər haqqı.

* * *

Qəcələ dədəsi xeyrinə baş bitdəməz.

* * *

Qədirbilməzin başmağını cütləyəndə
deyər: o yana dur, gözümü çıxarmışdın.

* * *

Qəlb ki var, şüşədir, sındırma, yamamaq olmaz.

* * *

Qəlbədən-qəlbə yol olu.

* * *

Qələm düşmən əlindədir.

* * *

Qələm əyri kəsilsə də, doğru yazar.

* * *

Qələm qılıncdan itidir.

* * *

Qələm tutan əl ətkədən yapışmaz.

* * *

Qələm yazanı qılınc poza bilməz.

* * *

Qələmin bir nöqtəsi koru gözlü edər.

* * *

Qələmin ucu – qılıncın gücü.

* * *

Qələmə gəmirən eşşəyin
qabıq gəmirən qoduğu olar.

* * *

Qələndər dərd əlindən dağa çıxıb,
görən deyir: bəxtəvər yaylağa çıxıb.

* * *

Qəlp mal yiyəsinə qayıdar.

* * *

Qəlp odur ki, qəlbindəkin deməyə.

* * *

Qəm dağı yerindən qopardar.

* * *

Qəm, hara gedirsən? – Qəm yanına.
Dəm, hara gedirsən? – Dəm yanına.

* * *

Qəm səni yeyər sən qəmi yeyincə.

* * *

Qəmli ürək ölməsə də, dirilməz.

* * *

Qərib dərdin tək ağlar.

* * *

Qərib – dostu olmayandır.

* * *

Qərib it hürəndə özünə hürər.

* * *

Qərib it yeddi məhlədən qovular.

* * *

Qərib itin quyruğu qıçının arasında olar.

* * *

Qərib quşun yuvası olmaz.

* * *

Qərib quşun yuvasını Tanrı öz əliylə tikər.

* * *

Qərib yuxusunda yurdun görər.

* * *

Qəribi baxışından tanıyrlar.

* * *

Qəribi vurmuşlar, "vay, vətən" demiş.

* * *

Qəribin boynu bükük olar.

* * *

Qəribin dostu olmaz.

* * *

Qəribin kimsəsi yox, Allahı vardır.

* * *

Qəriblikdə ölənin börkü nişanə gedər.

* * *

Qəşənglik vardan olu, olmasa hardan olu.

* * *

Qətrandan olmaz şəkər, olsa da cinsinə çəkər.

* * *

Qəza ilə oyun olmaz.

* * *

Qəza işin işlər, bizə qalar təşvişlər.

* * *

Qəzadan qaçmaq olmaz.

* * *

Qıfıl oğru üçün deyil, doğru üçündür.

* * *

Qılıqlı quzu yeddi ana əmər,
qılıqsız birindən də qalar.

* * *

Qılıqlı min ev yeyər, qılıqsız bir ev yeyə bilməz.

* * *

Qılinc öz qının kəsməz.

* * *

Qılinc – qurşananın, at – minənindir.

* * *

Qılinc Misir, arvad yesir, döşənəcək həsir.

* * *

Qılincsiz qırğına getdik.

* * *

Qırağına bax bezini al, nənəsinə bax qızını al.

* * *

Qırx bacanağı bir it parçaladı.

* * *

Qırx il oğru oldu, bir kərə haram yemədi.

* * *

Qırx ildə bir oğurluğa çıxdıq, o da düşdü ay işığına.

* * *

Qırx ildə bir namaz, onu da şeytan qoymaz.

* * *

Qırx ildir Kufədə qazılıq eləyir,
bir kəbin kəsməyi də bilmir.

* * *

Qırx ildir mollanın eşşəyini güdür.

* * *

Qırx ilin yolçusudur, indi soruşur
cümə gecəsi nə vaxtdır.

* * *

Qırx illik balığa üzmək öyrədir.

* * *

Qırx quldur bir çılpığı soyammaz.

* * *

Qırx qurda bir aslan neyləsin?!

* * *

Qırxında öyrənən gorunda çalar.

* * *

Qırqovul başını kola soxar, gerisindən xəbəri olmaz.

* * *

Qırmızı araqçın ağaya xoş gəlsə, hamı ondan qoyar.

* * *

Qışığı güclü olanda qorxaq bacadan qaçar.

* * *

Qısıyla-qısıyla behiştə gedincə,
öyünə-öyünə cəhənnəmə gedəsən.

* * *

Qısağa yanan canım, day da dalınca getdi.

* * *

Qış çıxar, üzü qaralıq kömürə qalar.

* * *

Qış qarlı – bahar barlı,

Qış qarsız – bahar barsız.

* * *

Qış otu ilə keçi kökəlməz.

* * *

Qışa dedilər harda qışladın, dedi yoxsulun canında.

* * *

Qışın qarı – yayın barı.

* * *

Qışın güzəranını yayda görərlər.

* * *

Qıtlıqda bal yeyən ucuzluqda utanar.

* * *

Qıyımlının varı-halı aşıb daşar.

* * *

Qız ağacı – qoz ağacı;
hər yetən bir selbə atar.

* * *

Qız alan alanacan, qız verən ölənəcən.

* * *

Qız alan gözlə baxmasın, qulağıyla eşitsin.

* * *

Qız anadan qorxmasa, öyüd almaz.

* * *

Qız evi – naz evi.

* * *

Qız evində danqır-dunqur, oğlan evinin yox xəbəri.

* * *

Qız ilə qızıl gizlin gərək.

* * *

Qız qapısı – şüvə yolu, küyülnən oğlan keçər.

* * *

Qızı özbaşına qoyarsan,
ya halvaçıya gedər, ya nağaraçıya.

* * *

Qızı saldın beşiyə, cehizi çək eşiyə.

* * *

Qızım, sənə deyirəm, gəlinim, sən eşit.

* * *

Qızını vermə dəli dəvəçiyə,
dəvəsi gedər, dəlisi qalar.

* * *

Qızını ya mala ver, ya camala, ya kamala.

* * *

Qızğın başda ağıl olmaz.

* * *

Qızıl Xızırı oynadar.

* * *

Qızıl inək qaraqabaq gəlinə süd verməz.

* * *

Qızıl qəfəsdən hər quşun tikdiyi yuvası xoş.

* * *

Qızıl quşun ayağında qumrov olar.

* * *

Qızıl palçıqda da parıldar.

* * *

Qızıldan balta çəksən, gedər düşər kol dibinə.

* * *

Qızıldan çarıq geysən, yenə adı çarıqdır.

* * *

Qızıldan taxtın olunca bir quruca baxtın olsun.

* * *

Qızılı əli bıçaq kəsməz.

* * *

Qızılıgülə nə ad versən, həmən ətri verəcək.

* * *

Qıblə pakdır.

* * *

Qisas xəncəri uzun olar.

* * *

Qisas qiyamətə qalmaz.

* * *

Qismət çeşməsinin ayrı suyu var.

* * *

Qismət göydən zənbillə enməz.

* * *

Qismətdən artıq yemək olmaz.

* * *

Qismətdən qaçmaq olmaz.

* * *

Qismətsiz it səhərə yaxın yatar.

* * *

Qiyətli mal əldən-ələ gəzər,
qiyətli söz dildən-dilə.

* * *

Qiyətli olanı gözdən uzaq tutarlar.

* * *

Qiyətli yük yüngül olar.

* * *

Qoca at da arpa yeyər.

* * *

Qoca ayrı, qocaman ayrı.

* * *

Qoca – evin umududur.

* * *

Qoca qurd yuvasından əl çəkməz.

* * *

Qoca öküzü öldürmək olar, öyrətmək olmaz!

* * *

Qoca tülkü tora düşməz.

* * *

Qocanın biliyi, cavanın biləyi.

* * *

Qocalıq gəldi getməz, cavanlıq getdi gəlməz.

* * *

Qocalıq soruşmaz – gələr.

* * *

Qocalıqda yorğalıq.

* * *

Qocaya gülən özünə gülər.

* * *

Qoç döyüşməyə, kəlləsi bərkiməz.

* * *

Qoç döyüşünə qoç dayanar.

* * *

Qoç igiddən qoç törər.

* * *

Qoçluq quzu əvvəl öz anasına atlar.

* * *

Qoçun buynuzu qoça ağırlıq eləməz.

* * *

Qoduq böyüyər, çulu böyüməz.

* * *

Qoduq böyüyər eşşək olar.

* * *

Qoduq hürkəndə anasından qabağa düşər.

* * *

Qoduq üşüməyincə töylənin qədrin bilməz.

* * *

Qoduqlasan da yükün boynumdadı,
qoduqlamasan da.

* * *

Qohum gəlməyə-gəlməyə yad olar,
yad gələ-gələ qohum olar.

* * *

Qohumun kimdir? Yaxın qonşun!

* * *

Qolumdan tutan gəlməz, qılçımdan tutan tez gələr.

* * *

Qolun sınığı boyuna yüküdür.

* * *

Qonağa "get" deməzlər, altından palazını çəkərlər.

* * *

Qonağa hörmət elərlər, əyərçi kafər ola.

* * *

Qonağa üz versən, taxça-boğçanı gəzər.

* * *

Qonağı evə qoyan yox, şahqatarın mıxdan asır.

* * *

Qonağı xan olanın anbarında dən qalmaz.

* * *

Qonağı qonşuya tanıdarsan, hər ikisindən olarsan.

* * *

Qonağın ağzına baxıb atına arpa verərlər.

* * *

Qonağın gəlməyi özündəndir,
getməyi ev yiyəsindən.

* * *

Qonağın könlündən keçən
ev yiyəsinin könlündən keçməz.

* * *

Qonağın ruzusu özündən qabaq gələr.

* * *

Qonağını əzizləyən itə də sümük atar.

* * *

Qonaq bərəkət gətirər.

* * *

Qonaq, çörək yeyirsən?

* * *

Qonaq, dur altını süpürüm.

* * *

Qonaq evin xeyir-bərəkətidir.

* * *

Qonaq evinə motal yüklü gələn buğda yüklü gedər.

* * *

Qonaq əvvəl gələndə gül üstə oturur,
sonra gələndə çul üstə,
üçüncü dəfə gələndə, kül üstə.

* * *

Qonaq güclü olsa, ev yiyəsin evdən qovar.

* * *

Qonaq qonağı istəməz, ev yiyəsi heç birin.

* * *

Qonaq qonağın hesabın könlündə saxlar.

* * *

Qonaq özgə evində səliqəli olar.

* * *

Qonaq sevənin süfrəsi boş olmaz.

* * *

Qonaq umduğun yeməz, olduğun yeyər.

* * *

Qonaqsan – xoş gəlmisən, niyə əliboş gəlmisən?

* * *

Qonaqsız evin bərəkəti olmaz.

* * *

Qonşu aşı dadlı olar.

* * *

Qonşu çırağı qonşuya işıq salmaz.

* * *

Qonşu əppəyi qonşuya borcdur.

* * *

Qonşu iti qonşuya hürməz.

* * *

Qonşu, qonşu! – gəl savaşağ.

* * *

Qonşu qonşudan tez durmaq öyrənər.

* * *

Qonşu qonşunun itiyini bayatı çağıra-çağıra axtarar.

* * *

Qonşu qonşuya baxar, canını oda yaxar.

* * *

Qonşu qonşuyınan boğuşdu, qaraçıya fürsət düşdü.

* * *

Qonşu malı şirin olar.

* * *

Qonşu muncuğunu oğurlayan gorda taxar.

* * *

Qonşu odu ilə çıraq yanmaz.

* * *

Qonşu paxıl olmasa, bağ çəpəri neyləyər?!

* * *

Qonşu payı qarın doyurmaz.

* * *

Qonşuda bişər, bizə də düşər.

* * *

Qonşudan gələn qaticıx, qurtarar əppəh batıcıx.

* * *

Qonşudan gələnnən öynəli olmaz.

* * *

Qonşum qonşu olsa, kor qızım ərə gedər.

* * *

Qonşum şah – mən də şah.

* * *

Qonşun tox – sən də tox.

* * *

Qonşuna gənəş, bildiyini əldən vermə.

* * *

Qonşunu iki inəkli istə ki, özün də bir inəkli olasan.

* * *

Qonşunun quzusu qonşuya qoç görünər.

* * *

Qonşunun şamından işıq düşməz.

* * *

Qonşuya umud olan şamsız qalar.

* * *

Qora ikən möyüz oldum.

* * *

Qorx qorxmazdan, utan utanmazdan.

* * *

Qorx payızdan – qabağınca qış gəlir,
qorxma qışdan – qabağınca yaz gəlir.

* * *

Qorx Tanrıdan qorxmayandan.

* * *

Qorxağın səsi gur olar.

* * *

Qorxaq bəzirgan nə xeyir elər, nə ziyan.

* * *

Qorxaq daşın böyüyündən yapışar.

* * *

Qorxaq gündə yüz yol ölər, igid ömründə bir yol.

* * *

Qorxaq hər şeyi dörd görər.

* * *

Qorxaq qaçar hay gəlməmiş,
çırmanar keçməyə çay gəlməmiş.

* * *

Qorxan bəzirgan olmaz.

* * *

Qorxan it uzaqdan hürər, yaxından quyruq bular.

* * *

Qorxma yazı ilanından, qorx adına yazılından.

* * *

Qorxmaz it hürə-hürə qurdu qaçırdar.

* * *

Qorxu adama yalan dedirdər.

* * *

Qorxulu baş salamat olar.

* * *

Qorunan gözə çöp düşər.

* * *

Qovanın gücü varsa, qaçanın da Allahı var.

* * *

Qova-qova mərdi namərd edirlər.

* * *

Qovun şirinlikdən çatlar.

* * *

Qovun yeyən qurtular, qabıq yeyən qurtulmaz.

* * *

Qovurğanın yananı çatlar.

* * *

Qoy desinlər Alabaş da yar yolunda can qoyur.

* * *

Qoy desinlər Qasıməlinin çustu var,
kim nə bilir altı yoxdur, üstü var.

* * *

Qoy mən qaşovu gətirim, sən sonra şıllaq at.

* * *

Qoy mənim inəyim südlü olsun,
vursun sərnici sındırsın.

* * *

Qoyma xaldan xal olmaz, xal özü əsli gərək.

* * *

Qoyun da keçi ayağına gedərmiş.

* * *

Qoyun dediyin eşmə bağırsaqdır;
dalısı heç üzülməz.

* * *

Qoyun deyir: məni çək xarabaya,
səni çıxarım abadanlığa.

* * *

Qoyun qırxılıq altında qurdu unudar.

* * *

Qoyun, quzu ikən quyruq bağliyar.

* * *

Qoyun quzusunun ayağını tapdamaz.

* * *

Qoyun quzusunu iysindən tanır.

* * *

Qoyunu qoyun ayağından, keçini keçi ayağından.

* * *

Qoyunu qurda tapşılmazlar.

* * *

Qoyunun mələdiyini quzu mələməz.

* * *

Qoyunun yaxşısı gedib, keçi qalıb,
adamın yaxşısı gedib, bici qalıb.

* * *

Qozbeli qəbir düzəldər.

* * *

Quda qudurub qızın aparıb...

* * *

Quduran gedər, gicişən qalar.

* * *

Quduran qırx gün yaşar (gedər).

* * *

Qudurasan, qurbağa, gedir ilan vurmağa.

* * *

Qudurmuş köpəyin ömrü qırx gün olar.

* * *

Qul xatasız olmaz, ağa kərəmsiz.

* * *

Qul qulluqda gərək.

* * *

Qulluqçudan borc eləmə;
ya toyda istər, ya yasda.

* * *

Qulun dediyi olmaz, Tanrının dediyi olur.

* * *

Qulaq asma, öz sözünü eşidərsən.

* * *

Qulaq deyər: gündə bir səs eşitməsəm,
qalxana dönərəm.

* * *

Qurban xətaya qalxandır.

* * *

Qurban olum o qana ki, üstündən bir gecə keçə.

* * *

Qurban olum, saqqal, sənə,
heç kəs güman etməz mənə.

* * *

Qurban olum zərgərə, saldı məni pərgara.

* * *

Qurbanı biz elədik, yağış Qaradağa yağdı.

* * *

Qurd anılan yerə gələr.

* * *

Qurd daddığın bilər, udduğun bilməz.

* * *

Qurd dumanlı gün axtarar.

* * *

Qurd ilə qoyunun nə aşnalığı?!

* * *

Qurd ilə qoyunun nə oyunu var?!

* * *

Qurd ilə yeyər, yiyəsiylə şivənə oturur.

* * *

Qurd qaranlıq sevər.

* * *

Qurd qarıyanda köpəyin gülüncü olar.

* * *

Qurd qocalanda burnuna kəpənək qonar.

* * *

Qurd qonşusunu yeməz.

* * *

Qurd qoyun yeməkdən tövbə eləməz.

* * *

Qurd quduranda elini qapar.

* * *

Qurd qurda dal çevirməz.

* * *

Qurd quzuya dəyməsə, quzu İsfahana gedər.

* * *

Qurd nə bilir qatır bahadır.

* * *

Qurd ovladığın quşla yeyər,
quş tutduğun göyə çəkər.

* * *

Qurd öz aclığını itə bildirməz.

* * *

Qurd öz örüşündə ac qalmaz.

* * *

Qurd sürüyə gələndə
təqoyunlunun qoyunun aparar.

* * *

Qurd tutduğu yerdən qanıq olur.

* * *

Qurd tükünü dəyişər, xasiyyətin dəyişməz.

* * *

Qurd yeməyə qonşu uşağı yaxşıdır.

* * *

Qurd yırtdığı bilər, udduğun bilməz.

* * *

Qurd yuvasından sümük əskik olmaz.

* * *

Qurda dedilər: səni çoban seçəcəklər,
dedi: bəlkə məni aldadırsınız?

* * *

Qurda qonaq gedən köpəyini yanına alar.

* * *

Qurda qoyun tapşırmaq olmaz.

* * *

Qurda nə qədər yem ver, yenə gözü meşədədir.

* * *

Qurda sən tikmək öyrət, yırtmaq dədəsi peşəsidir.

* * *

Qurddan çoban olmaz.

* * *

Qurddan qorxan qoyun saxlamaz.

* * *

Qurddan olan qurd olur, adamla da böyüsə.

* * *

Qurddan qalanı kaftar aparar.

* * *

Qurddan törəyən qurd olur.

* * *

Qurdu görmək mübarək, görməmək daha mübarək.

* * *

Qurdu qurd ilə boğuşdururlar.

* * *

Qurdu nə qədər bəslə, yenə gözü meşədə.

* * *

Qurdun adı yesə də, qurddur, yeməsə də.

* * *

Qurdun əti qurda haramdır.

* * *

Qurdun səbəbinə quş da yeyər.

* * *

Qurdun üzü ağ olsa, gündüz çıxar eşiyə.

* * *

Qurdun üzü ağ olsa,
abadanlığa gecə gəlməz, gündüz gələr.

* * *

Qurdun yanında quş da doyar.

* * *

Qurd ilə qoyun olmaz, qılinc ilə oyun.

* * *

Qurdluca paxlanın qurdluca alıcısı olar.

* * *

Quru oduna yaşlar yanar, alışar daşlar yanar.

* * *

Quru salamı yel alır.

* * *

Quru süfrəyə nə bismillah?!

* * *

Quru torbayla at bir kərə tutular.

* * *

Quru-quru qurbanın olum.

* * *

Qurumuş ağacın kölgəsi olmaz.

* * *

Qurumsaq ağacdan yonulmur ki?!

* * *

Quş dimdiyindən, insan dilindən.

* * *

Quş qanadı ilə, adam adıyla.

* * *

Quş qanadından kirə istəməz.

* * *

Quş qızıl qəfəsdə ola, yenə dustaqdır.

* * *

Quş özü nədir, şorbası da nə ola?!

* * *

Quş var ətin yeyərlər, quş var ət yedirərlər.

* * *

Quş yuvasından uçar.

* * *

Quşa qızıl qəfəs zindandır.

* * *

Quşa süd nəşib olsaydı, anasından olardı.

* * *

Quşlara xəbər gəldi, gecəquşu qanadını göstərdi.

* * *

Quşların fağırını leyləkdi, ilanı diri-diri udar.

* * *

Quşu quş ilə tutarlar.

* * *

Quşun bəzəyi lələkdir, insanın bəzəyi bilikdir.

* * *

Quşun qanadı özünə ağırlıq eləməz.

* * *

Quşqun olub quyruğa keçincə, yüyən ol ağıza keç.

* * *

Quyruğunu kəsməklə tula köpək olmaz.

* * *

Quyu qazıyan! Dərin qaz, gen dur, özün düşərsən.

* * *

Qyunu öz boyuna görə qaz ki, düşsən çıxa biləsən.

* * *

Quyuya su tökməklə sulu olmaz.

* * *

Quzu otaranımız da var, yun darayanımız da.

* * *

Quzunun təqsiri qurdun acımasıdır.

* * *

Quzusuna qiymayan kabab yeyə bilməz.

* * *

Qürbət qızı xanım olmaz.

* * *

Qürbətdə keçən ömür ömür sayılmaz.

* * *

Qürbətin ocağından vətənin tüstüsü gözəldir.

* * *

Laçın balasın verməz, bəlkə zorla alarlar.

* * *

Laxlayan daş ərkdə qalmaz.

* * *

Lalın dilini anası bilər.

* * *

Laylayı bilirsən, niyə yatmırsan?

* * *

Leş görəndə qarğa quzğuna dönər.

* * *

Ley vuran oldu, mənim kimi tükü dağılan olmadı.

* * *

Lələ köçüb, yurdu qalıb.

* * *

Ləvəndə qoşulan bəlaya düşər.

* * *

Ləzgiyə dedilər: can şirindi, bəkməz?
dedi: iki dostun arasına girməğ olmaz.

* * *

Ləzgiyə dedilər: göyə çıxa bilərsənmi?
dedi: bəkməz yesəm çıxaram.

* * *

Loxma qarın doyurmaz, amma məhəbbət artırar.

* * *

Lotu lotunu tapmasa, qara geyər yaslı olar.

* * *

Lotu lotunun sözünə inanar.

* * *

Lotular qoydular ki, yatıb səni yuxuda görəəm.

* * *

Lotuluq tərg götürməz.

* * *

Löyünsüzə böyüklük eləmək olmaz.

* * *

Lütün dərdi olmaz.

* * *

Lütdən kəsən harda yeyəcək?!

* * *

Mal adama həm dostdur, həm düşmən.

* * *

Mal gedər bir yana, iman gedər min yana.

* * *

Mal itdi, iman itdi.

* * *

Mal sahibindən qiymət götürər.

* * *

Mal yiyəsinə oxşamasa haramdır.

* * *

Malı gedənin imanı da gedər.

* * *

Malı qırov öldürər, qışın adı bədnamdır.

* * *

Malı mal yanında tanıyrlar.

* * *

Malı yox – oğru apara, imanı yox – şeytan apara.

* * *

Malım budu, yarısı sudu,
alsan da budu, almasan da.

* * *

Malın mal olunca bazarın bazar olsun.

* * *

Malınyeməzin malını yeyərlər.

* * *

Malını əziz tutan canını zəlil tutar.

* * *

Malını itlər yeyər, canını bitlər.

* * *

Malını talan apardı, camalına nə gəldi?!

* * *

Malını yaxşı saxla, qonşunu oğru tutma.

* * *

Mamaça çox olanda uşaq tərs gələr.

* * *

Matahın matah olunca bazarın bazar olsun.

* * *

Maya budlu gəlin al ki, nə budlu oğul doğsun.

* * *

Maya doğar, nə doğmaz.

* * *

Mayasız fətir olar.

* * *

Mazandaranda çaqqal azıdı,
biri də böyürdən dazıdı.

* * *

Mehtərin səsi uzaqdan xoş gələr.

* * *

Meşə çaqqalsız olmaz.

* * *

Meşədə ağacın düzün seçərlər.

* * *

Meşəyə gedən öz ağacını kəsər.

* * *

Meşəyə od düşəndə quru da yanar, yaş da.

* * *

Meyxanaçıdan şahid istədilər, sərxoşu göstərdi.

* * *

Meyxanaçının şahidi üzümayaqlayan olar.

* * *

Meymuna dedilər oyna, dabanını qovzadı.

* * *

Meymunun su xırtdanağına çıxanda
balasını ayağının altına alar.

* * *

Meyvəli ağaca daş atan çox olar.

* * *

Meyvənin qurdu öz içindən olar.

* * *

Məclisdə yerin tanı, deməsinlər dur burdan!

* * *

Məcnun kimi dərs oxuyan axır vəlleylidə qalar.

* * *

Məhəbbət gözdə olmaz, könüldə olar.

* * *

Məğribdə aşpaz səhv eləyib,
məşriqdə dəlləyin boynun vururlar.

* * *

Məkkədən gələn mən, xəbər verən sən!

* * *

Mən Allah-Allah ilə day öyrədirəm,
sən papaq atıb hürküdürsən?!

* * *

Mən balamı istərəm, balam istər balasın.

* * *

Mən belə holavar eşitməmişəm.

* * *

Mən billəm hansı inəyin buzovusan.

* * *

Mən bu evin öküzüyəm,
istər kotana qoşsunlar, istər cütə.

* * *

Mən deyirəm axtayam, deyir neçə oğlun var?

* * *

Mən dəli, anam dəli, bir dəli bacım da var.

* * *

Mən qaçırım qadadan, qada çıxır qabaqdan.

* * *

Mən qurd isəm – alıram, mən çobanam – vermirəm.

* * *

Mən mürdəşirəm, yuyaram,
istər cənnətə getsin, istər cəhənnəmə.

* * *

Mən oğru oldum, gecə ay-aydın.

* * *

Mən ölürsəm yarə nə, yar ölürsə çarə nə?

* * *

Mən səni bəyənmədim, bulama,
sən mənim bıçığa batdın.

* * *

Məndə elə tale hayandadı,
oynaş qoynuna girəm,
qonşum da üstümü örtə.

* * *

Məndən ötdü, qardaşıma dəydi,
elə bildim un çuvalına dəydi.

* * *

Məndən sənə öyüt: dənini özün üyüt.

* * *

Mənə bax nə gündəyəm, yara bax – nə sallanır.

* * *

Mənə bitməz iş deyir, adım qoyur yarıtma.

* * *

Mənə dəyməyən qurd min yaşasın.

* * *

Mənəmlik şeytana yaraşır.

* * *

Məni aparan suya dərya deyərəm.

* * *

Məni aparan suya Kür də deyərəm, Araz da.

* * *

Məni bir ilan çaldı, dilimi bilən çaldı.

* * *

Məni xublara möhtac, gözüm, sən eyləmişən!

* * *

Məni sayanın quluyam, saymayanın ağası.

* * *

Məni yeməyən qurda köpək demərəm.

* * *

Mənim balalarım Dəmirqarı Dərbəndi yarır.

* * *

Mənim bişmiş aşıma su calama.

* * *

Mənim malıma mallanırsan,
məni görəndə sallanırsan.

* * *

Mənim yaram ağrıyır, sənin haran ağrıyır.

* * *

Mənzil yaxın, kirə çox;
bunda bir əlamət var.

* * *

Mərd ələ yapışar, namərd ayağa, haray!

* * *

Mərd əli kasad olmaz.

* * *

Mərd igidlər süfrə açar, ad alar.

* * *

Mərd kişi çörəyini daşdan çıxardar.

* * *

Mərd qədrini mərd bilər.

* * *

Mərd mərdə qənim olar, Mürtəza Əli hər ikisinə.

* * *

Mərd özündən bilər, namərd özgədən.

* * *

Mərdə arxa çevir, namərdə vermə yaxa.

* * *

Mərdə güllə dəyməz heç kürəyindən.

* * *

Mərdi qova-qova namərd eləmə.

* * *

Mərdimazar olmasa, neyləyər bağ çəpəri?!

* * *

Mərdimazarı axtarmaqla deyil, rast gəlməklədir.

* * *

Mərdin gözü tox olar, namərdin gözü ac.

* * *

Mərdin qapısı açıq olar!

* * *

Mərdin paxılı deyilsən ki?

* * *

Mərəkdə itəni döllükdə axtar.

* * *

Mərifət manqura dəyməz, simuzər dövranıdır.

* * *

Məscid qapısıdır;
nə sındırmaq olur,
nə də yandırmaq.

* * *

Məscid tikilməmiş kor əsasını dayadı.

* * *

Məscidin qapısı açıq oldu, itin həyasına nə gəldi?!

* * *

Məsəldə münaqişə olmaz.

* * *

Məzlum zalıma şərikdir.

* * *

Məzlumun ahı, devirər şahı.

* * *

Milçək şirəyə yığışar.

* * *

Milçəyin oluşu bir şey deyil, di gəl ürək bulandırır.

* * *

Min bilsən, bir biləndən xəbər al.

* * *

Min evli Kəsəmənə də bir ay oruc,
yeddi evli kəndə də bir ay oruc?!

* * *

Min haramdan bir halal yaxşıdır.

* * *

Min qapıda duz dadan bir qapıda bənd olmaz.

* * *

Min ulduz var, bircə ay.

* * *

Min yeyənin olsun, bir deyənin olmasın.

* * *

Minarə başında nərdivan dayanmaz.

* * *

Minarəyə xərci çıxmayan deyər
bəs yerdən göbələk çıxıb.

* * *

Mindin atın sağırsına, qatlaş yanın ağrısına.

* * *

Minmə qoduq, vermə cərimə.

* * *

Minmədiyın eşşəyə arpa vermə.

* * *

Minnət altında qalan bel tez sınar.

* * *

Minnətli pilovdansa, minnətsiz şor-çörək yaxşı.

* * *

Mis ki gəldi, saxsı, qaç!

* * *

Mis sındı, ya cingildədi.

* * *

Miyançının kisəsi gen olar.

* * *

Molla alacağını unutmaz.

* * *

Molla aş gördü, Yasini unuttu.

* * *

Molla bəyə qoşuldu, xalqın evi yıxıldı.

* * *

Molla evindən aş çıxmaz, kor gözdən yaş.

* * *

Molla gəlmiş ikən ölən ölsün.

* * *

Molla Qurandan kəsər, şeytan imandan.

* * *

Molla Nəsrəddin sağ ola, eşşəklərini qurd yeyə?!

* * *

Molla olmaq çox asan, adam olmaq çox çətin.

* * *

Molla tuluq zurnasıdır; qarnı dolmasa səsi çıxmaz.

* * *

Mollanı iki yerə çağıranda bağı çatlar.

* * *

Mollanın qarnı beşdir, həmişə biri boşdur.

* * *

Mollanın öz duası özünə kar eləməz.

* * *

Mollanunki azardı, tacirinki bazar.

* * *

Mollaya dedilər: qonşuda bir kasıb ölmüş,
dedi: naxoşam.

* * *

Mollayla oturan-duran axır mürdəşir olar.

* * *

Motala dadanan köpək bir də gələr.

* * *

Murdar əsgü od tutmaz.

* * *

Murdaı murdar aparar.

* * *

Müftə sirkə baldan da şirin olar.

* * *

Müxənnətin üstünə getmə; igid edərsən.

* * *

Mülk satan qırx gün tox olar.

* * *

Mürdəşir haqqı ilədir, ölü necə olur olsun.

* * *

Mürüvvətə əndazə olmaz.

* * *

Müştəridə göz olsa, satan acından ölər.

* * *

Nacins ağac düyünlü olar.

* * *

Nacins qarpızın toxumu çox olar.

* * *

Nahaq qan yerdə qalmaz.

* * *

Naxır yerli-dibli yoxdur, bu da ala dana axtarır.

* * *

Naxırçı qızı naxır əppəyi istər.

* * *

Naxırçı qızından xanım olmaz.

* * *

Naxırçı qızını verdi, torba dağarcığı da üstəlik.

* * *

Naxırçının könlü naxır çörəyi istər.

* * *

Naxırda inəyim yox, naxırçıyla nə hesabım.

* * *

Naxırda qoduq tapıldı, qaldı erkək-dişisi.

* * *

Naxırda malım yox, nobatda başım ağrıyır.

* * *

Nalını almamış mıxını çalma.

* * *

Namərd yoldaşından görər, mərd Allahından.

* * *

Namərdə tuş olanın ciyəri qana dönər.

* * *

Namərdi bir gördün, bir də görsən, namərdсэн.

* * *

Namərdin çörəyi dizinin üstündə olar.

* * *

Namərdin gözü dar olar.

* * *

Namərdin sözünü söz eləmək olmaz.

* * *

Naşıya zurna verəndə yoğun başından yapışar.

* * *

Necə baxım, gözüm gəlin gözünə oxşasın?!.

* * *

Necəsən qanmayım, atan yansın!

* * *

Neylərəm qızıl teşti içinə qan qusam.

* * *

Neylərəm o imanı ki, yarısı qardaşa yanmaya.

* * *

Neyləyirəm qızıl taxtı, bir qızıl baxtım olsa...

* * *

Neyləyəsən düz ayrını kəsəcək.

* * *

Nə ağacı tovla, nə iti hürdür.

* * *

Nə altda unсан, nə üstdə kəpək.

* * *

Nə artsa çiydən artar, bişmişdən heç nə artmaz.

* * *

Nə azğın ol asıl, nə məzlum ol basıl.

* * *

Nə bağım var, nə də çaqqalla davam.

* * *

Nə balını yeyirəm, nə bəlasın çəkirəm.

* * *

Nə biçinin biçirəm, nə ayranın içirəm.

* * *

Nə cini gör, nə də bismillah de.

* * *

Nə çapağım var çapam, nə bəxtim var tapam.

* * *

Nə çiy yeyim, nə də qarnım ağrısın.

* * *

Nə daş atdın ki, qolun da ağrısın.

* * *

Nə dərin suya gir, nə Xıdır Nəbini çağır.

* * *

Nə dəvənin südünü istə, nə ərəbin üzünü gör.

* * *

Nə dindən dönür, nə də dinardan.

* * *

Nə diriyə hay verər, nə ölüyə pay.

* * *

Nə əkərsən, onu biçərsən.

* * *

Nə gələndən üz çevir, nə gedəni qovar ol.

* * *

Nə işin var dərin yerdə, çağırasan Xızır İlyası.

* * *

Nə qanır, nə qandırır.

* * *

Nə qədər eşşəyi vardı, palan axtarırdı,
palanı tapan kimi eşşəyi qurd yedi.

* * *

Nə qorx, nə də qorxunu ürəyindən çıxart.

* * *

Nə qoyarsan ənginə, rəngi çıxar rənginə.

* * *

Nə sal ilədir, nə mal ilədir,
gülüm, ululuq kamal ilədir.

* * *

Nə söyüd ağacından bar, nə arsızdan ar.

* * *

Nə şaşqın ol basıl, nə daşqın ol asıl.

* * *

Nə şeytanı görüm, nə qulf allah oxuyum.

* * *

Nə şiş yansın, nə kabab.

* * *

Nə titrərsən, əllərim, verməyincə ala bilməzsən.

* * *

Nə tökərsən aşına, o çıxar qaşığına.

* * *

Nə tökülən dolar, nə də keçən qayıtmaz.

* * *

Nə ucudu, nə ortası, qırılıb qarın qartası.

* * *

Nə umursan bacından, bacın ölür acından.

* * *

Nə varlıya borclu ol, nə yoxsuldən alacaqlı.

* * *

Nə versən adındı, nə yesən dadındı, qalanı yadındı.

* * *

Nə yada sirrini ver, nə namərdə bel bağla.

* * *

Nə yaraşır arığa, gedə girə qoruğa?!

* * *

Nə yardan doyur, nə əldən qoyur.

* * *

Nə yaş olub sıxılmalı, nə quru olub qırılmalı.

* * *

Nə yatdı ki, nə yuxu görsün?!

* * *

Nə yağurdum, nə yaptım, hazırca kökə tapdım.

* * *

Nə zalım ol asıl, nə miskin ol basıl.

* * *

Nəcabət adamın zatında olar.

* * *

Nəcib atları nəcib kişilər mindi getdi.

* * *

Nəciblik canda deyil, qandadır.

* * *

Nəfəsə Haqdan gəlir.

* * *

Nəfs nəfsdir, bədnəfsin adı bədnamdı.

* * *

Nərin dizi bağlı gərək.

* * *

Nəsil artırmaq heyvan işidir, əsil artırmaq insan işi.

* * *

Nisyə çaxır içən iki yol keflənər.

* * *

Niyə elə yerdə yatıram ki, altıma su çıxsın?!

* * *

Niyyətin hara – mənzilin ora.

* * *

Nökər nədi, bekar nədi.

* * *

Nökərsən, niyə bekarsan?

Aç qapını, ört qapını.

* * *

Növbə bizə gələndə çırağın yağı qurtarar.

* * *

Növbə yetimə çatanda qaşığın dəstəsi sınar.

* * *

Nuh deyər, peyğəmbər deməz.

* * *

O baş qorxsun ki, dost yolunda dayanmaz.

* * *

O gəlsə daşla, sən get aşla.

* * *

O göz kor olsun ki, düşməninini tanımasın.

* * *

O hacı, bu hacı, kim olacaq boyaçı?!

* * *

O – haqverməzdi, bu – haqbatırmaz.

* * *

O qardan bizim də qarıya yağar.

* * *

O qədər dövlətli deyiləm ki, ucuz şey alam.

* * *

O qədər küp yanında küpəçələr sınıb ki?!

* * *

O qədər səmən var ki, yasəmən yada düşmür.

* * *

O nə pəhriz, bu nə alça turşusu?

* * *

O – şahlıq dəvəsidi ki, yüklənməz.

* * *

O – verdiyin and, bu da buyurduğun qulluq.

* * *

Oba durdu köçmağa, qarı durdu gəzmağa.

* * *

Oba köçüb, yurd ağlayır.

* * *

Oba yiyəsiz qalanda donuz tərəyə çıxar.

* * *

Oba yox, qara yox, səndən başqa çara yox.

* * *

Obalar bizə, biz obalara.

* * *

Ocağın altdan köz, adamın altdan söz.

* * *

Ocaq içindən tutuşar.

* * *

Ocaq yeri külündən bəlli olar.

* * *

Ocaqdan kül əskik olmaz.

* * *

Od düşdüyü yeri yandırar.

* * *

Od hər yana düşsə özünə yer açar.

* * *

Od ilə pambığın nə aşnalığı?!

* * *

Od olmayan yerdən tüstü çıxmaz.

* * *

Oddan kül törər, küldən nə törər?

* * *

Oddan, sudan yenə qar amanlıdır.

* * *

Odu söndürüb külüylə oynamazlar.

* * *

Oğlan evlənər, bəy oldum sanar.

* * *

Oğlanı kamal ilə, qızı camal ilə.

* * *

Oğul atadan görər, süfrə açar.

* * *

Oğul atanın kövsənin əkər.

* * *

Oğul düşmən qapısına aparar.

* * *

Oğul yönlü olsa, neylər ata malını,
yönsüz olsa, neylər ata malını?!

* * *

Oğulun əfəli qohum yerdən qız alar.

* * *

Oğru anası gah döş yeyər, gah döşünə vurar.

* * *

Oğru elə bağırır, doğrunun bağı yarılır.

* * *

Oğru barlı bağa girər.

* * *

Oğru elə bilər, hamı oğrudur.

* * *

Oğru ev olmaz, ev yiyəsini evlilikdən salar.

* * *

Oğru əyri kolda gizlənər.

* * *

Oğru it xoflu olar.

* * *

Oğru it özünü bildirər.

* * *

Oğru qalana yanar, mal sahibi gedənə.

* * *

Oğru ol, xoşu ol, dilin olsun.

* * *

Oğrudan qalanı rəmmal aparar.

* * *

Oğrudan oğruya halaldır.

* * *

Oğrunu oğru əliylə tutarlar.

* * *

Oğrunun arzusu bir qaranlıq gecədir.

* * *

Oğurluğa dayın evinə get, tutulanda döyməsinlər.

* * *

Oğurluğa getsən, insafı əldən qoyma.

* * *

Oğurluğun əvvəli, o da ay işığında.

* * *

Oğurluqla çəngilik qırx gün gedər.

* * *

Oğursaq tülkü kəndə qaçar.

* * *

Oha var dağa qaldırar, oha var dağdan yendirər.

* * *

Oxu atıb yayını gizlətməzlər.

* * *

Oxuduğunu demə, anladığını de.

* * *

Oxusaydım, molla olardım.

* * *

Olacağa çarə yoxdur.

* * *

Olan yerdən olacaq.

* * *

Olan yerdən umarlar.

* * *

Olanda göz qızarar, olmayanda – üz.

* * *

Olar aşım suyu, olmaz başım suyu.

* * *

Oldu ilə öldüyə çarə yoxdur.

* * *

Olma gözəl, inciməyəsən.

* * *

Olmasın xoca Bağırın bir bağ ipəyi.

* * *

On iki imama yalvarınca, bir Tanrıya yalvar.

* * *

On iki imamı qoyub, gözün Axırazzamana dikib.

* * *

On ölç, bir biç.

* * *

Orta oyunu orta yerdə oynanar.

* * *

Ortada gedən dananı qurd yeməz.

* * *

Ortaq çox olanda ziyan az olar.

* * *

Ortaqlı malı xalq yeyər.

* * *

Ortalıq qazanı qaynamaz.

* * *

Oruc tutma, namaz qılma, işin belə düz gəlsin?!.

* * *

Oruc tutmayanın oğluna Ramazan adı qoyarlar.

* * *

Ot öz kökü üstə bitər.

* * *

Ot yolun gah altında bitər, gah üstündə.

* * *

Otumu otlarsan, gəvşəyimi gətirə bilməzsən.

* * *

Otuz iki dişdən çıxan otuz iki məhləyə yayılar.

* * *

Ovçu neçə al bilsə, ayı da onca yol bilir.

* * *

Ovçu ov tapmayanda öz papağın nişana qoyub atar.

* * *

Ovçu ovda, yolçu yolda gərək.

* * *

Ovçuya dağı nişan verdilər, ovu nişan verməzlər.

* * *

Ovu bərəsində vururlar.

* * *

Ovurdunda yaxşı yer eləyibsən,
əgər baqqal armud versə.

* * *

Oyağı gözündən elər, yayağı dizindən.

* * *

Oynamaq bilməyən yerim dardır deyər.

* * *

Oynamayın, gülməyin, kəndə darğa gəlibdi.

* * *

Oynaş yanından gəlib ər başı yarar.

* * *

Oynaşa umudlu olan arvad ərdən olar.

* * *

Oynayan oynayır, dingildəyən nə deyir.

* * *

Öküz cırıldamaqdan boyunduruq cırıldayır.

* * *

Öküz dəvəcən olanda, dəvə dağcan olar.

* * *

Öküz öldü, ortağ ayrıldı.

* * *

Öküzlüyə gönü borc verərlər.

* * *

Öküzü durğuzub altından buzov istəməzlər.

* * *

Öküzü ölənə yol göstərən çox olar.

* * *

Öküzü taya tərəf çəkə bilməyəndə
tayı öküzə tərəf çək.

* * *

Öküzün böyüyü pəyədə qalıbdır.

* * *

Öküzün cütə getməyəni ətlik adına satılar.

* * *

Öküzün qaşqasını döyərlər.

* * *

Öküzün qocalanı dana-buzova qoşular.

* * *

Öküzün yorulanına çox söz deyərlər.

* * *

Öl mənim üçün, ölüm sənin üçün.

* * *

Öldürən ox, günahkar ox atan.

* * *

Öldürmə deyəndən qorxma, ölləm deyəndən qorx.

* * *

Ölən atın başı qızıldan olar.

* * *

Ölən ilə ölmək olmaz.

* * *

Ölən inək südlü olur.

* * *

Ölən öldü, vay qalanın halına.

* * *

Ölənün borcunu baqqal dirilərə yüklər.

* * *

Ölər Koroğlu, getməz bu yerdən.

* * *

Ölmə eşşəyim, ölmə, yaz gələr yonca bitər.

* * *

Ölmək ölməkdir, xırıldamaq nə deməkdir?!

* * *

Ölməyinə baxmır, qoz ağacından tabut istəyir.

* * *

Ölməz itməz Xədicə, görər nəvə-nəticə.

* * *

Ölmüş eşşək axtarır nalını çıxartmağa.

* * *

Ölü dağı çəkilər, diri dağı çəkilməz.

* * *

Ölü dərdi dərd olmaz, haray diri dərdir.

* * *

Ölü gör necə ölüdür, Əzrayıl da halına ağlayır.

* * *

Ölü kimi ölginən, mürdəşir kimi yuyum.

* * *

Ölü mənimdi, ayağını yeyirəm.

* * *

Ölü öldü, diriyə dirilik gərək.

* * *

Ölüdən şeytan da əl çəkib.

* * *

Ölülər elə bilir dirilər halva yeyir.

* * *

Ölüm Allahdan, qəbir vəqfdən,
kəfən Məmməd Cəfərdən, niyə ölməmək?!

* * *

Ölüm bir dəvədir ki, hamının qapısından keçər.

* * *

Ölüm haqq, miras halal.

* * *

Ölüm qaşla göz arasındadır.

* * *

Ölüm var ölüm kimi, ölüm var zülüm kimi.

* * *

Ölüm-dirim bizim üçündür.

* * *

Ölümdən başqa hər şeyə çarə var.

* * *

Ölümlü görəcəksən ki, bayılmağa da razı olasan.

* * *

Ölümün atı çaparaq olar.

* * *

Ölünü öz xoşuna qoysan, kəfəni yırtar qaçar.

* * *

Ölünün böyüyü-kičiyi olmaz.

* * *

Ölüsü olan bir gün ağlar, dəlisi olan hər gün ağlar.

* * *

Ölüsü ölən kiridi, yasa gələn kırımədi.

* * *

Ölçməmiş biçmə.

* * *

Ölkə abad ikən dəyirman xaraba idi.

* * *

Ömür qarısı da, könül qarımaz.

* * *

Ördək qaz yerışı yeriyəndə paçası aralı qalar.

* * *

Örkən nə qədər uzun ola,
yənə dolanar doğanaqdan keçər.

* * *

Örtülü bazar – dostluğu pozar.

* * *

Öyrənən ağız çərəzsiz qalmaz.

* * *

Öyrənməyə ar olmaz.

* * *

Öyündə yox urvalıx, könlündən keçir koyxalıx.

* * *

Öz çörəyini özgə süfrəsində yemə.

* * *

Öz daş-tərəzisiynən çək.

* * *

Öz evində başın bağlaya bilməz,
özgə evində gəlin başı bağlar.

* * *

Öz əliylə öz ayağına balta çalır.

* * *

Öz gözündə bayquşun balası tavusdan gözəldir.

* * *

Öz gözündə tiri görmür, özgə gözündə qıl axtarır.

* * *

Öz kövşənində otlayan mal ac qalmaz.

* * *

Öz qədrini bilməyən özgə qədrin heç bilməz.

* * *

Öz qurdu özünü yeyibdi.

* * *

Öz örüşündə Muradalı da bəydir.

* * *

Öz-özünü bəyənən ağam vay!

* * *

Özü it oğludur, amma indi qurd basır.

* * *

Özü saqqoy, atı saqqoy, yol da saqqqa.

* * *

Özü üçün yatır, özgələr üçün yuxu görür.

* * *

Özü yıxılan ağlamaz.

* * *

Özüm qoturam, keçim ha qotur deyil?!

* * *

Özümə yer elərəm, gör bir sənə neylərəm.

* * *

Özün etdin özünə, külü səpdin gözünə.

* * *

Özün özünə elədiyini el (aləm) yığıla eləyəmməz.

* * *

Özündən yuxarı baxanda özündən aşağı da bax.

* * *

Özünə baxma, sözünə bax.

* * *

Özünə bir iynə, yoldaşına çuvaldız.

* * *

Özünə qıymadığını özgəyə qıyma.

* * *

Özünə umac ova bilmir, başqasına əriştə kəsir.

* * *

Özünə yeyər, özgəyə minnət qoyar.

* * *

Özünü tanımayan Allahın da tanımaz.

* * *

Özünü yorulmuş bilsən, yoldaşını ölmüş bil.

* * *

Özününkünü verib yarılığa, özgədən tutub kiralığa.

* * *

Özgə ağzına baxan ac qalar.

* * *

Özgə atına minən tez düşər.

* * *

Özgə buzovu çatı qırar.

* * *

Özgə danası bağlayanın çatısı əlində qalar.

* * *

Özgə evində tülküdür, öz evində aslan.

* * *

Özgə əlində kömbə böyük görünər.

* * *

Özgə qapısını bağlı istəyənin öz qapısı bağlı qalar.

* * *

Özgə özgənin namazın dəstəməzsiz qılar.

* * *

Özgə özgənin ölüsün holavar ilə ağlar.

* * *

Özgə pilovundan bizim şorba yaxşıdır.

* * *

Özgənin qarğası özgəyə qırğı gəlir.

* * *

Özgənin yaman gününə gülən, öz gününə ağlar.

* * *

Özgənin ipək, bizimki köpək?

* * *

Özgəyə it hürər, bizə Mazandaran çaqqalı.

* * *

Özgəyə quyu qazan özü düşər.

* * *

Padarın ulağı zağada yatar, qonağı çöldə.

* * *

Padşahda qırx adamın ağılı olmasa, padşah olmaz.

* * *

Padşahı da arxasınca söyrlər.

* * *

Padşahın ayağı dəyən yerdə yeddi il ot bitməz.

* * *

Padşahsız nağıl olmaz.

* * *

Paxıl artsa, qurd artar.

* * *

Paxıl olma, qüssən olmasın.

* * *

Palaza bürün, elnən sürün.

* * *

Paltarın çirki yumaqla, ürəyin çirki deməklə.

* * *

Pambıq satan ağ itdən qorxar.

* * *

Pambıqçının ağ itdən zəhləsi gedər.

* * *

Pampağa papağı ağırlıq elər.

* * *

Papağı isti-soyuqdan ötrü qoymurlar.

* * *

Papaq namus üçündür.

* * *

Papaqçının könlü olsa,
bir dəridən doqquz papaq tikər.

* * *

Paslı dəmirdən qılınc olmaz.

* * *

Payını payımın üstə qoy,
ya altından ye, ya üstündən.

* * *

Payını yalqız yeyən tayını yalqız qaldırar.

* * *

Peyğəmbərlərdə bəs niyə Cərcisi tapdın?!

* * *

Pəyə dar olanda, günahı inək inəkdə görər.

* * *

Pəzəvəngin axırı dərviş olar.

* * *

Pıç-pıç ev yıxar.

* * *

Pıç-pıç Mustafa xanı qaçırdı.

* * *

Pilovun yağlının yeyən yaxşı fatihə oxuyar.

* * *

Pinəçinin mayası iynəylə bizdir.

* * *

Pir mənimdir, kəramətin bilirəm.

* * *

Pis günün ömrü az olar.

* * *

Pis olmasa, yaxşının qədri bilinməz.

* * *

Pis söz yiyəsinə qayıdar.

* * *

Pisliyi torpağa əkdilər, göyərmədi.

* * *

Pişik balasını istədiyindən yeyər.

* * *

Pişik balasını külə bulayıb yeyər.

* * *

Pişik dədəsi xeyrinə siçan tutmaz.

* * *

Pişik evdən çıxanda siçanın toyu olar.

* * *

Pişik evdən çıxanda siçanlar "mərcangülü" oynar.

* * *

Pişik olmayan yerdə siçanlar baş qaldırar.

* * *

Pişiyə dedilər qəbahətin dərmandı, üstün quyladı.

* * *

Pişiyi dara qısnayanda dönər üzünü cırmaqlar.

* * *

Pişiyin ağzı ətə çatmaz, deyər nə qoxuludu.

* * *

Pişiyin dərdi iti öldürər.

* * *

Pişiyin gözü siçan deşiyində olar.

* * *

Pişiyin könlü samanlıqda idi, it də qovub saldı ora.

* * *

Pişiyin qonaq yeri samanlıqdır.

* * *

Pitiklə donuz darıdan çıxmaz.

* * *

Piyada atlıya gülməsə, bağı çatlar.

* * *

Piyadanın qaydasıdır – atlıya gülər.

* * *

Polad sınaq, əyilməz.

* * *

Pul can yonqarıdır.

* * *

Pulda vəfa olsaydı, əldən-ələ keçməzdi.

* * *

Pullu adamdan bəla da qorxar.

* * *

Pulluya bəli deyərlər, pulsuza dəli.

* * *

Pulu pul qazanar, yaxşı igid palçıq basar.

* * *

Pulun getdiyinə baxma, işin bitdiyinə bax.

* * *

Pulun verən mal alar, heç verməyən nə alar?

* * *

Rahatlıq istəyən adam – kar, kor, lal gərək.

* * *

Ramazanda yalan deyən bayramda üzü qara çıxar.

* * *

Rast gəlməyən işə peşiman olma.

* * *

Rəhmət düzənə, lənət pozana.

* * *

Rəngimə bax, əhvalımı xəbər al.

* * *

Rizasız tikənin ləzzəti olmaz.

* * *

Ruzi həllacbazarda gəzir.

* * *

Ruzi qismətlə gələr.

* * *

Ruzi olsun, ocaqda olsun.

* * *

Ruzinin gələn vaxtı köpəyi yuxu tutar.

* * *

Sabun qara palazı ağırtmaz.

* * *

Sacın canı qızmasa, çörək bişirməz.

* * *

Saçı ölünün üstə kəsərlər.

* * *

Sadağa qada qaytarar.

* * *

Sadağa saraydan çıxmaz.

* * *

Sadağa verən əllər dərd görməz.

* * *

Sağ armud sapdan düşməz.

* * *

Sağ əlin verdiyini sol əl gərək bilməyə.

* * *

Sağ əlin sol ələ xeyri yoxdu.

* * *

Sağ gözü sol gözə möhtac olmasın.

* * *

Sağ gözü tut, sol gözdən ona işıq yoxdu.

* * *

Sağalsa həkiməm, sağalmasa mən kiməm?

* * *

Sağlığında kor Fatma, öləndə badam gözlü?!

* * *

Sağlığında nəydi ki, sayrılığında nola?!

* * *

Sağlıq sevən çox yeməz.

* * *

Sağlıq sultanlıqdı, demə yoxsulam.

* * *

Sağmal inək bizdə, satdıq yağ sizdə.

* * *

Sağrıya minən dalının ağrısına qatlaşar.

* * *

Sağsağan elə yorulmadı, bir də yağıra qona.

* * *

Sağsağan kəkliyə baxar, öz yerişin itirər.

* * *

Sağsağan yalançı olsa da, şad xəbər verir.

* * *

Sahibsiz eşşəyə yük çatan çox olar.

* * *

Sahibsiz iti seyid də daşlar.

* * *

Sahibsiz qoyunu qurd yeyər.

* * *

Saxla gönü, gələr günü.

* * *

Saxlat samanı, gələr zamanı.

* * *

Saxsıya verə-verə çıxdı misin bahası.

* * *

Sakit olan, salamat olar.

* * *

Sakitliklə olan iş qışqırıqla başa gəlməz.

* * *

Saqqal feyz olsaydı, keçi şeyxlik elərdi.

* * *

Saqqalım yoxdu, sözüm ötmür.

* * *

Salam Allahın adıdır.

* * *

Salavat gücə bağlıdır.

* * *

Sallaqxana köpəyi arsız olar.

* * *

Saman sənin deyil, samanlıq ki sənindir.

* * *

Samanın tüstüsü göz çıxardar.

* * *

Sambalı xoş, içərisi boş.

* * *

Sanılı pul durumsuz olar.

* * *

Sap üzülən yerdən qırılar.

* * *

Sarı yağnan yağlayır, sarımsağnan dağlayır.

* * *

Sarımsağı gəlin eləmişlər,
qırx gün qoxusu çıxmamış.

* * *

Sarsaqlar olmasaydı, yaltaqlar acından ölərdi.

* * *

Satdığın kimi al.

* * *

Savab tükülüb, yıǵanı yoxdur.

* * *

Savaşan savaşana başuva dönüm deməz.

* * *

Savaşanda barışmağa üz yeri qoyarlar.

* * *

Sayanın quluyam, saymayanın ağası.

* * *

Saydığını qoy qırağa, gör fələk nə sayır.

* * *

Sayılan pulun bərəkəti olmaz.

* * *

Sayğısız igidi düşmən aldadar.

* * *

Saymaz it adam tutar.

* * *

Sel gətirən ucuz olar.

* * *

Selnən gələn yelnən gedər.

* * *

Selbəni meyvəli ağaca vururlar.

* * *

Sevənin gözü kor olur.

* * *

Sevgi od deyil, amma oddan yamandı.

* * *

Sevgi adamı selə verər.

* * *

Sevildiyin yerə çox getmə.

* * *

Sevindim – quşum var, quşum var!

Aralığa çıxdı sərçə balası.

* * *

Seyid cəddinə arxayın olar.

* * *

Seyidin cəddi var, mənim də Allahım.

* * *

Səbr acıdır, meyvəsi şirin.

* * *

Səbr ağacı hər bağda göyərməz.

* * *

Səbr Allahdan, səbirsizlik Şeytandan.

* * *

Səbr cənnət açarındır.

* * *

Səbr elə, könlüm, səbr elə.

* * *

Səbr eləyənin muradına yetişər.

* * *

Səbr eyləyənin ağzı bal dadar.

* * *

Səbr elərəm, səbir daşı, çatladı ürəyim başı.

* * *

Səbr eləyənləri Allah dost tutar.

* * *

Səbr ilə halva olar, ey qora, səndən.

* * *

Səbir-səbir, axır bir sınıq qəbir.

* * *

Sədəf yağış görməyincə mirvari olmaz.

* * *

Səhər günüylə qızmayan axşam günüylə qızınmaz.

* * *

Sən ağa, mən ağa, inəkləri kim sağa.

* * *

Sən ağacı əlinə al, oğrunu it qapacaq.

* * *

Sən ağacı götür, suçlu özün bildirər.

* * *

Sən balını hazırla, qonaq Bağdaddan gələr.

* * *

Sən baş vurdun, mən ayaq, gəl bunu ortalayaq.

* * *

Sən bir qərib qaraçı, gümüş zurna nəyinə gərək.

* * *

Sən bizim nəhrəmizi çalxala,
mən gedim bəylik evinin
nəhrəsin çalxamağa.

* * *

Sən burda dur, yamanca, mən bir yaxşısını tapınca!

* * *

Sən daşını at; suçlu baş özü o daşı tapacaq.

* * *

Sən də bir gün bu körpüdən keçərsən.

* * *

Sən doğru ol, əyri bəlasın tapar.

* * *

Sən gördüyün ağaclar kürəkliyə kəsildi.

* * *

Sən gülüm ol, mən üstünün arısı ollam.

* * *

Sən gündüz gedən yolları mən gecəylə gəlmişəm.

* * *

Sən haqla ol, haqq da səninlə olar.

* * *

Sən ki qorxursan pişikdən, niyə çıxırsan deşikdən?

* * *

Sən kütüm ol, mən itin ollam.

* * *

Sən qurd isən, al görüm, mən çobanam, vermərəm.

* * *

Sən meyxanaya gedərsən, mən məscidə,
bir-birimizi harda görək?!

* * *

Sən məni atının tərkinə almırsan,
mən səni itimin tərkinə almaram.

* * *

Sən mənim bir üzümü ağart ki,
mən də sənin iki üzünü ağardım.

* * *

Sən oxuyanları mən toxumuşam.

* * *

Sən özünə dost qazan, düşmən ocaq başında.

* * *

Sən razı, mən razı, nə qələt eləyir qazı?!

* * *

Sən saydığını say, gör fələk nə sayır.

* * *

Sən sözü at, yiyəsi özü götürər.

* * *

Sən tatlı, mən göyçəli, hardan olduq əmoğlu?!

* * *

Sən yediyini bilməsən, mən doğradığımı bilirəm.

* * *

Səndən ehtiyacı olanı başqasına möhtac eləmə.

* * *

Səndən hərəkət, Allahdan bərəkət.

* * *

Səndən qüvvətli ilə tutuşma.

* * *

Səndən ötrü xəstə olana sən öl.

* * *

Sənə güvəndiyim dağlar, sənə də qar yağarmış.

* * *

Sənə möhtac olanı ayrı qapıya yollama.

* * *

Səni istərəm, çox istərəm, bir gözünü yox istərəm.

* * *

Səni səndən soruşmazlar, eldən soruşarlar.

* * *

Sənin atın mənim arpamın gücünə yorğa gedir.

* * *

Sənin həftəndən motal olmaz.

* * *

Sənin üçün ya bağa yarpağı, ya quzu qulağı.

* * *

Səninki səndə, mənimki məndə.

* * *

Sənətə kəc baxan ac qalar.

* * *

Sənətinə kim xor baxar, boynuna torba taxar.

* * *

Sərçə dağdan küsüb, dağın da xəbəri yox.

* * *

Sərçə deyil budun verim, toyuq deyil qanadın;
bu dövədən sənə nə verim?!

* * *

Sərçə nədi, bildirçinə don biçə?!

* * *

Sərçə olsun, əlimdə olsun,
neynirəm göydə uçan qazı.

* * *

Sərçədən qorxan gərək darı əkməsin.

* * *

Sərçənin nəğməsi yox, civ-civi çox.

* * *

Sərv ağacı nə qədər uca ola,
əslə yoxdu, budağında bar olmaz.

* * *

Sınıq qol boyuna yüküdür.

* * *

Sıyıq ilə yıxılan ev aş bişir viran olsun.

* * *

Siçan görəndə pələngə oxşayan pişik
pələng görəndə siçana dönər.

* * *

Siçan olmadan dağarcıq dibi dəlidir.

* * *

Siçana dedilər: bu deşikdən çıx,
gir o deşiyə, beş min altun verək sənə!
Siçan dedi: bunda nə var?
Mənzili yaxın, pulu çox?!

* * *

Siçandan olan torba kəsər.

* * *

Sidq ilə qara daşdan mətləb almaq olar.

* * *

Sifariş ilə hac qəbul olmaz.

* * *

Sirkə nə qədər tünd olsa, öz qabını çatladar.

* * *

Sirkənin tündü qabına zərər edər.

* * *

Sirkə-sarımsağını hesab eləyən paça yeməz.

* * *

Sirr açandan el qaçar.

* * *

Sirli söz quyuda da qalmaz.

* * *

Sirrini vermə yarına, yarının da yarı var.

* * *

Siyavuş qanıdı – yatmaz.

* * *

Sizin evdə yeyək, bizim evdə oynayaq.

* * *

Sizin qazanınız var deyə,
vuraq güvəcimizi sındıraq?!

* * *

Soğan göyərdi, dedi: mən də bir güləm.

* * *

Soğan seyrək olduqca başı da yekə olar.

* * *

Soğan soyun itirməz, sarımsaq iyin.

* * *

Soğan yeməyibsən, için niyə göynəyir?!

* * *

Sonalayan ya kora, ya keçələ.

* * *

Sonanı göldə, tərlanı çöldə.

* * *

Sonradan gələn buynuz qulağı keçdi.

* * *

Sonrakı peşmançılıq fayda verməz.

* * *

Sonsuz adam var-dövləti çox istər.

* * *

Soruşan dağlar aşar, soruşmayan düzdə çaşar.

* * *

Soruşa-soruşa İstanbula getmək olar.

* * *

Söhbət ki var, darı torbasıdı, deşildisə – axacaq.

* * *

Söhbətin şirin yerində
moltanı gəldi ki, “Allah saxlasın”.

* * *

Söndü bizim çırağımız, yandı sizin çırağınız.

* * *

Sövdanı pul aşırır, duanı qılinc.

* * *

Söyləyəndən dinləyən arif gərək.

* * *

Söyləyənə baxma, söylənənə bax.

* * *

Söymə nökrə babamı, söyməyim bəy babanı.

* * *

Söyüd ağacı bar verməz.

* * *

Söyüd ağacında heyva-nar olmaz.

* * *

Söz ağızdan çıxınca sənindir.

* * *

Söz bir olsa, zərbi kərən sındırar.

* * *

Söz dediyin dəmirkdir, döyüldükcə uzanar.

* * *

Söz eşitmək ədəbdəndir.

* * *

Söz haqdan gəlir.

* * *

Söz ki gəldi, məqamında de gəlsin.

* * *

Söz ki var, bir ucu yalandısa, bir ucu doğrudu.

* * *

Söz odur ki, haqqa vara.

* * *

Söz sahibi ölsə də, söz qalır.

* * *

Söz sözü (özü) çəkər.

* * *

Söz sözün söykəyidir.

* * *

Söz vaxtına çəkər.

* * *

Söz var el içində, söz var ev içində.

* * *

Söz var – gələr keçər,
söz var – dələr keçər.

* * *

Söz var xalx içində, söz var xılx içində.

* * *

Söz var şahid istər, söz var şahidi özündəndir.

* * *

Söz yerinə düşməsə, qiyməti olmaz.

* * *

Sözdən söz ayrılır.

* * *

Sözü ağızda bişir de.

* * *

Sözü at yerə, gedər yerini tapar.

* * *

Sözü deginən alana, qulağında qalana.

* * *

Sözü unamadan yiyəsini qınama.

* * *

Sözü uzadarsan, bəsdir deyərlər.

* * *

Sözün başı axırından anlanır.

* * *

Sözün bilməyən ağız başa toxmaq vurdurar.

* * *

Sözün damarı olar, çəkdikcə uzanar.

* * *

Sözün doğrusu dəmiri dələr.

* * *

Sözün doğrusunu de, atını min qaç!

* * *

Sözün doğrusunu uşaqdan xəbər al.

* * *

Sözün düzünü zarafatla deyərlər.

* * *

Sözün yaxşısı baldan dadlıdır.

* * *

Sözün yanlışları olar, yalanı olmaz.

* * *

Sözünü bilməyənə aşağı başda da yer yoxdu.

* * *

Su axar, çuxuru tapar.

* * *

Su axdığı yerdən bir də axar.

* * *

Su başdan aşanda ya bir qarış, ya yüz qarış.

* * *

Su başdan bulanıqdır.

* * *

Su bərk yerdə dayanar.

* * *

Su bulandırmaqla balıq tutulmaz.

* * *

Su bulanmayınca durulmaz.

* * *

Su çəkən də mən olum, bərə gəzdirən də?

* * *

Suçıxmaz arxa cuvar qoydular,
adımı da qoydular yaratmaz.

* * *

Su da bir yerdə qalanda iyyər.

* * *

Su gəldiyi arxa bir də gələr.

* * *

Su girdi qaba – oldu içməli.

* * *

Su hər şeyi təmizlər, üz qarasın təmizləməz.

* * *

Su ilə odun nə oyunu var?!

* * *

Su kiçiyindir, yol böyüyün.

* * *

Su kuzəsin su tanır.

* * *

Su meymunun boğazına çıxanda
balasını ayağı altına alar.

* * *

Su murdarlıq götürməz.

* * *

Su özünə yol elər.

* * *

Su sənəyi suda sınar.

* * *

Su yatar, düşman yatmaz.

* * *

Suda boğulan ilana sarılar.

* * *

Suda boğulan saman çöpündən yapışar.

* * *

Sudan ayrılan balığın oddan nə qorxusu?!

* * *

Susuz it kəhrizə baxar.

* * *

Suya gedən – tat eşşəyi, oduna gedən – tat eşşəyi.

* * *

Suyu ağaclı yerdən, qızı qardaşlı yerdən.

* * *

Suyu ver susayana, içsin qana-qana.

* * *

Suyun əvvəli bulantı gələr.

* * *

Suyun lal axanı, adamın yerə baxanı.

* * *

Suyun yavaşından qorx.

* * *

Susmaq da bir cavabdır.

* * *

Sübhün açılmağını xoruz anlar.

* * *

Süd ilə girən sümüklə çıxar.

* * *

Süddən ağzı yanan qatığı üfləyə-üfləyə içər.

* * *

Südə gəldiyi yetməz, sərnici də dalında tutur.

* * *

Südlü aş yaxşı olar bir gün sizdə, bir gün bizdə.

* * *

Südlü inək ol, badyanı vur dağıt.

* * *

Südlü qoyun sizdə, satdıq yağ bizdə.

* * *

Südlü qoyun öz sürüsündən çıxmaz.

* * *

Südüň qədrini qısırəmən dana bilər.

* * *

Südüňə görə mələ.

* * *

Südüňə kəm baxanın gözlərinə ağ damar.

* * *

Süfrədə əlini saxla, məclisdə dilini.

* * *

Süfrənin başı-ayağı olmaz.

* * *

Sünbül dolduqca başın aşağı əyər.

* * *

Sürməni Allah aparıb paxlanın gözünə çəkib.

* * *

Sürü axsaqsız olmaz.

* * *

Sürü çobansız olmaz.

* * *

Sürü qoyun sizdə, satdıq yağ bizdə?!

* * *

Sürü sənə qurbandır, amma çəpişin biri bir tümənə.

* * *

Sürüdən ayrılan qoyunu qurd yeyər.

* * *

Sürüyə qurd gələndə köpəyin yuxusu tutar.

* * *

Sürüyə qurd gəldi, vay bir keçisi olanın gününə!

* * *

Şad günün dostu çoxdu.

* * *

Şadaradan keçən xəlbirdə qalar.

* * *

Şah Abbasa yaradı, keçəl Abbasa yaramadı?!

* * *

Şah bilər, şahsevən bilər.

* * *

Şah da bilir Şirvan sünnüdü.

* * *

Şah Xudabəndə, səninki səndə, mənimki məndə.

* * *

Şah əyəni torpaq dikəldər.

* * *

Şah-şah dediyim öz canım üçündür.

* * *

Şahın da dəvələri ayaqyalın gəzər.

* * *

Şahın ürəyi Allahın əlindədir.

* * *

Şalbanın bir ucu sənin çiyindədir.

* * *

Şalğam şorbasında turp özünü yağ sanar.

* * *

Şam bahadı – korun nə vecinə.

* * *

Şam özü gər yanmasa, pərvanəni yandırılmaz.

* * *

Şey qurdlayar – duz səpərlər,
duz qurdlayar – nə səpərlər?!

* * *

Şeytan Allah dərgahından naümid deyil.

* * *

Şeytan başqa, cin başqa.

* * *

Şeytan çox bildiyindən bir gözü kor olubdu.

* * *

Şeytan əzabda gərək.

* * *

Şeytan getdi, meydan bizə qaldı.

* * *

Şeytan karxanası boş qalmaz.

* * *

Şeytan olmasa, qurd qoyunla gəzər.

* * *

Şeytanın dostluğu dar ağacına qədərdir.

* * *

Şeytanla şərikli buğda əkən saman biçər.

* * *

Şəfa Haqdandır, həkim könül xoşluğu.

* * *

Şəfa verən ağıdan da verə bilir.

* * *

Şəhər burclu-qalalı gərək, igid başı bəlalı.

* * *

Şəhəri gördün gözüqırıq, sən də ol gözüqırıq.

* * *

Şəbpərə gecə gəzər, gündüz gəzməz,
elə bilər özü bilər, özgə bilməz.

* * *

Şələsi olmayan dəyirmanı girməz.

* * *

Şər deməsən, xeyir gəlməz.

* * *

Şərikli qazan gec qaynar.

* * *

Şərikli malın xeyri olmaz.

* * *

Şəriklik yaxşı olsaydı, Tanrı özü üçün tutardı.

* * *

Şərti şumda kəs, xırmanda yabalaşma.

* * *

Şıqqıldatmağa qozum var, cırıldatmağa bezim.

* * *

Şir gərək pəncə vura şir ilə.

* * *

Şir qocalanda özünə gülməyi gələr.

* * *

Şirin dil yüz evi yeyər, acı dil bir evi yeyə bilməz.

* * *

Şirin dillə ilan yuvadan çıxar.

* * *

Şirin sözün şirin də cavabı olar.

* * *

Şirin-şirin yeməyin acı-acı qusmağı var.

* * *

Şirincə gəl, şirincə get.

* * *

Şor yer sünbül gətirməz.

* * *

Şoranlıqda eşşək tapdın, erkək-dişiliyin axtarma.

* * *

Şor yeyən suya gələr.

* * *

Şux tər lan yerində cürə bağlanıb.

* * *

Şüşə evdə yaşayan gərək başqasına daş atmaya.

* * *

Taxçadaki qarnında, boxçadaki əynində.

* * *

Taxt mənimdi, üstündə yatmıram, altında yatıram.

* * *

Tamah adamı cəhənnəmə aparar.

* * *

Tamahkarı yalançı aldadar.

* * *

Tamahkarın gözü kor olar.

* * *

Tamarzıdan al, öyrənmişə ver.

* * *

Tanrı ac istəyəni bəndə doydura bilməz.

* * *

Tanrı dəvəyə qanad versəydi,
yıxmadığı dam qalmazdı.

* * *

Tanrı nişan vurduğu quldan qorxmaq gərək.

* * *

Tanrı verən dövlətin zavalı olmaz.

* * *

Tanrı verib Zeyniyə, dişləri yox çeyniyə.

* * *

Tanrıdan gəlməsə, bəndədən nə gələr?!

* * *

Tapılan tapanın olsa, çöldə çoban bəy olardı.

* * *

Tarı bilir kim qazana, kim yeyə?!

* * *

Tarı bir yandan bağlasa, bir yandan açar.

* * *

Tarı eşşəyi tanıyırdı buynuz vermədi.

* * *

Tarı qarğıyanı peyğəmbər əsası ilə döyər.

* * *

Tarı yandıran çırağı söndürmək olmaz.

* * *

Tarıdan gəlməsə bəndədən nə gəlir?!

* * *

Tarının günü bir çuval darıdan da çox.

* * *

Tarısın tanımayanndan nə umarsan?!

* * *

Tarlada izi olmayanın süfrədə üzü olmaz.

* * *

Tat ata mindi, Tanrısın tanımadı.

* * *

Tatın gəlişi, kürdün görüşü.

* * *

Tava dəlik, tas dəlik, boş da gəldi üstəlik.

* * *

Taylı tayın tapmasa, ah-vayla keçər günü.

* * *

Tazı haman tazı, amma adın dəyişmiş.

* * *

Tazı heyiz olanda dovşan kənd qırağında gəzər.

* * *

Tazının heyizliyindən dovşan samanlıqda doğar.

* * *

Tazının topal olduğu dovşanın qulağına yetişib.

* * *

Tazının yiyəsi varsa, dovşanın da Allahı var.

* * *

Tək daşdan divar olmaz.

* * *

Tək əlin səsi çıxmaz.

* * *

Tək gəzən dananı qurd yeyər.

* * *

Tək qoyundan sürü olmaz.

* * *

Təklük Allahın özünə yaraşır.

* * *

Təkə sürüyə böyük olmazdı,
qoyunlar qoyun olsaydı.

* * *

Təkədə qoç hünəri olmaz.

* * *

Təkəyə dedilər buynuzların
niyə haçadır, dedi arasında iş var!

* * *

Təki ayranım olsun, qab tapılmasın.

* * *

Təki südlü inək ol, vur sərnici sındır.

* * *

Təqdir ilə yazılan tədbir ilə pozulmaz.

* * *

Tələdən qaçan tülkü bir də tələyə düşməz.

* * *

Tələsən ovçu vurammaz.

* * *

Tələsənin kündəsi küt gedər.

* * *

Tələsik işə şeytan qarışar.

* * *

Tələsirsən, yavaş yeri.

* * *

Tənbəl dağda qar gördü, yorğanına büründü.

* * *

Tənbəl deyər ver yeyim,
ört yatım, gözlə canım çıxmasın!

* * *

Tənbəl eşşək hoşu Allahdan istər.

* * *

Tənbəl günortayacan neyləyib ki,
günortadan sonra neyləsin?!

* * *

Tənbələ dedilər: qapını ört,
dedi: yel əsir örtər.

* * *

Tənbələ həftənin hər günü cümədir.

* * *

Tənbələ iş buyur, sənə ağıl öyrətsin.

* * *

Tənəli sözdənsə iti qılınc.

* * *

Tərə yeyən də yaza çıxar, kərə yeyən də.

* * *

Tərəkəmə öz obasını Bağdaddan böyük bilər.

* * *

Tərəkəmə pendirində qurd görməz.

* * *

Tər lan yerin çalağan tutmaz.

* * *

Təzə ay doğanda köhnə ayı doğrayıb ulduz edərlər.

* * *

Təzə çıxan daylaqlar çuluna görə oynaqılar.

* * *

Təzə gəldi bazara, köhnə, gözün bozara.

* * *

Təzə gəldi bazardan, köhnə düşdü nəzərdən.

* * *

Təzə kuzə suyu sərin saxlayar.

* * *

Təzək yığan əllər ipək gördü dolaşdı.

* * *

Tikan əkən gül götürməz.

* * *

Tikan olub ayağa batınca gül ol yaxaya sancıl.

* * *

Tikə dostu dost olmaz.

* * *

Tikə qarın doydurmaz, amma ülfət artırar.

* * *

Tikə ilə dost olan illər-illər küsülü.

* * *

Tısağa çanağından çıxdı, çanağın bəyənmədi.

* * *

Tox canım, ac canım, ələ tutağac canım.

* * *

Tox elə bilər heç acmaz, ac elə bilər heç doymaz.

* * *

Tox ikən yemək yeyən məzarın dişiyənən qazar.

* * *

Tox it ac bəydən yaxşıdır.

* * *

Toxun acdan nə xəbəri?!

* * *

Toxum torbada göyərməz.

* * *

Toxumluğa haram qatarsan, bitməz.

* * *

Toxumu gətir, yer axtar.

* * *

Topal eşşəklə karvana qoşulma.

* * *

Topalla gəzən axsamağı öyrənər.

* * *

Topuğumuza çıxmayan sular başımızdan aşdı.

* * *

Tora düşən səbr eləməsə, özün ölümə verər.

* * *

Torpağın sirrini əli torpaqda olandan sor.

* * *

Torpaq deyər: – öldür məni, dirildim səni!

* * *

Torpaq deyər: – Sən mənə tər ver,
mən sənə zər verim!

* * *

Tovuz quşunu tükünə görə kəsərlər.

* * *

Toy da olsa toyuğun vayıdı, vay da olsa.

* * *

Toy günün qoyub, vay günün oynayır.

* * *

Toydan sonra mağara xoş gəldin, Bayram ağa.

* * *

Toysuz ev tapılar, vaysız ev tapılmaz.

* * *

Toyumda oynamazsan, yasımda ağlamazsan,
daha nəyimə lazımsan?

* * *

Toyuğun başı kəsiləndə də gözü eşənəkdə qalar.

* * *

Toyuğun cəriməsi yumurtasıdır.

* * *

Toyuğun gözü küllükdədir.

* * *

Toyuğun qıçı birdir ki, bir.

* * *

Toyuğun uçuşu zibilliyə qədər olar.

* * *

Toyuq anasından süd görməyib.

* * *

Toyuq bir su içər, bir göyə baxar.

* * *

Toyuq istər qaz yerışı yeriyə, vurar çəçənəyi çatlar.

* * *

Toyuq tapanın muştuluğu bir yumurta olar.

* * *

Toyuq yumurtasına görə qaqqıldar.

* * *

Toyuqlardan ağıllısı çil toyuqdu;
onun da ağılı yoxdu.

* * *

Tökülən çanaq daha dolmaz.

* * *

Tövbəsini sındıran məlundur.

* * *

Tövlə dibindən yoxdur, deyir at yəhərlə.

* * *

Tula itdən də murdar.

* * *

Tulanın qulağını kəsmək ilə köpək olmaz.

* * *

Tulanın yavalığından
tülkü gəlib samanlıqda balalayır.

* * *

Tumançağın yuxusuna beş arşın bez girər.

* * *

Tumançaqdan tuman umur.

* * *

Tumanım, köynəyim özümdən,
becə yerə düşdüm elin gözündən.

* * *

Tumanın darlığı bezin qıtlığındandır.

* * *

Turac əti yemisən? – Uçducağın görmüşəm.

* * *

Tut yetişənəcən Novruz bayramıdı.

* * *

Tutu, çiyələyi birdən dəydi.

* * *

Tutulmamış oğru – xandan-bəydən doğru.

* * *

Tüklüynən tüksüzün dostluğu
başlayan gün qurtarar.

* * *

Tülək tər lan yerinə sar bağlamaq olmaz.

* * *

Tülkü çox bildiyindən tələyə düşər.

* * *

Tülkü dəliyə girə bilməz,
quyruğuna süpürgə bağlar.

* * *

Tülkü suvaqlı dama girməz.

* * *

Tülkü tülkülüyünü bildirincə
dərisin boğazından çıxardarlar.

* * *

Tülkü tülküyə buyurar, tülkü də quyruğuna.

* * *

Tülkü var gödən çıxarır, qurdun adı bədnamdır.

* * *

Tülküdən bic heyvan yoxdu,
cələyə dörd ayağından düşər.

* * *

Tülküdən şahid istədilər, quyruğunu göstərdi.

* * *

Tülkünün dərisi xatirinə qovarlar.

* * *

Tülkünün andına inanım, xoruzun quyruğuna?

* * *

Tülkünün gedib-gələcəyi, kürkçü dükanıdır.

* * *

Tülkünün quyruğu düzdü, ayrılık özündədi.

* * *

Tülkünün meydanda nə işi var ki,
dərisinə qiymət qoysunlar?!

* * *

Tülkünün şahidi quyruğudur.

* * *

Türkünün zirəngi iki ayağından tələyə düşər.

* * *

Tünd gedən tez yorular.

* * *

Türk atının samanı bol gərək.

* * *

Türk bilir dağarda nə var.

* * *

Türk gedən yerə bərəkət gedər.

* * *

Türk söydükcə qızar, durduqca bezər.

* * *

Türkün gəlişi, tatın görüşü.

* * *

Türkün sonrakı ağı.

* * *

Türkü at yıxar, tatı ət.

* * *

Türkmən atıdır; həm torbadan yeyir, həm axurdan.

* * *

Tüstü kötükdən çıxar, budaqdan çıxmaz.

* * *

Uca dağın başı qarlı olar.

* * *

Uca-uca dağlar başı qarlı da olur, qarsız da,
igidlərin canı sağ olsun, varlı da olur, varsız da.

* * *

Ucuz aldın; quyuğunu düşünlə.

* * *

Ucuz ətin şorbası olmaz.

* * *

Ucuz verən tez satar.

* * *

Ucuzdan bahalısı yox.

* * *

Ucuzdan bahası olmaz.

* * *

Ucuzdur var illəti, bahadır var hikməti.

* * *

Ucuzluqda alanın üzün görmə, bahalıqda satanın.

* * *

Ucuzluqda o qədər yemişəm,
bahalıqda yadıma düşmür.

* * *

Ulamağın bilməyən köpək sürüyə qurd gətirər.

* * *

Ulduzu barışmayanın salamı da savaşıdır.

* * *

Ulu sözünə baxmayan ulaya-ulaya qalar.

* * *

Umac özün aş bilər, qarğa özün quş bilər.

* * *

Uman yerdən küsərlər.

* * *

Ummadığın keçidən bir batman yağ çıxar.

* * *

Umud qaldı kosaya, kosa saqqalın daraya.

* * *

Umulmayan daş yarar baş.

* * *

Ununda da var, urvasında da...

* * *

Ununda varsa, urvasında da var,
bişirən köpək qızında da.

* * *

Uruğum olsun, Urumda olsun.

* * *

Urvan özündən olsa, xəmirin küt getməz.

* * *

Usta əli dəyməyən iş haramdır.

* * *

Usta görməyən şeyird ondan-bundan qarmalar.

* * *

Usta görməyən şeyirdin gözü əllərdə qalar.

* * *

Ustad duasın almayan mətləbə çatmaz.

* * *

Ustad görməyən şeyird hər tərəfə yorğalar.

* * *

Ustadına xor baxan boğazına torba taxar.

* * *

Ustadına kəc baxanın gözlərinə qan damar.

* * *

Uşağa iş buyur, dalıyca yüyür.

* * *

Uşağa yoldaş olma;
sən yxılsan gülər,
özü yxılsa ağlar.

* * *

Uşağı yemək böyütməz, fərəh böyüdür.

* * *

Uşağın hökmü padşahın hökmündən artıq.

* * *

Uşaq adamı qanlı qapısına aparar.

* * *

Uşaq atasından güclüsün bilməz.

* * *

Uşaq gördüyün götürər.

* * *

Uşaq olan evdə qeybət olmaz.

* * *

Uşaq yxııla-yxııla böyüyər.

* * *

Uşaq yxıldığı yerə baxar.

* * *

Uşaqdan al xəbəri.

* * *

Uşaqlıqda yalan deyənə böyüyəndə inanmazlar.

* * *

Utan utanmazdan, qorx qorxmazdan.

* * *

Utananın oğlu olmaz.

* * *

Utanmasan oynamağa nə var ki?!

* * *

Utanmaz üzdən qara nə var?!

* * *

Uyuşar – qatıq yeyərik, uyuşmaz – süd içərik.

* * *

Uzaqdan baxana dava asan görünər.

* * *

Uzaqdan baxırsan, sambalı xoşdu,
yaxından baxırsan, quşqunu boşdu.

* * *

Uzun bazarın bu başında biri yalan demiş,
o başından çıxanacan özü də inanmış.

* * *

Uzun sözün qıyası, gəlin, səni sevmişəm.

* * *

Uzun yaşın axırı yenə ölümdü.

* * *

Ürək deyəni dil desə, baş-göz yarılar.

* * *

Ürək istəyəni əl eylər.

* * *

Ürək ki var, şüşədir, sındırarsan kim yamar?!

* * *

Ürək öz dostun tanıyar.

* * *

Ürək yanmasa, gözdən yaş çıxmaz.

* * *

Ürəkdə olmayanı dil deməz.

* * *

Ürəkdən ürəyə yol var.

* * *

Ürəkdən gələn söz ürəyə işlər.

* * *

Ürəyi yanan yaxşı fatihə verər.

* * *

Ürkütməsən, sanamaq olmaz.

* * *

Üstü bəzək, altı təzək.

* * *

Üstümü unlu görüb adımlı dəyirmançı çağırma.

* * *

Üz döndü, könül döndü.

* * *

Üz ki var, ürəyin aynasıdır.

* * *

Üz üzdən utanar.

* * *

Üz verdik Alıya, gəldi s..dı xalıya.

* * *

Üz vermə – arsız olar, az vermə – xırsız olar.

* * *

Üzdə dost, qəldə xain, mən belə dostu neylim?!

* * *

Üzü bəzək, içi təzək.

* * *

Üzü üstə gələni arxası üstə çevirməzlər.

* * *

Üzük nişanəsindən ürək nişanəsi yaxşıdır.

* * *

Üzüyü qaşla tanırlar.

* * *

Vaxt ikən ağla, aşıq; el gələr, tünlük olar.

* * *

Vaxt olar ki, şahın da qaraçıya işi düşər.

* * *

Vaxtını itirən baxtın itirər.

* * *

Vaxtsiz açılan gül tez solar.

* * *

Vaxtsiz banlayan xoruzun başın kəsərlər.

* * *

Vaxtsiz qonaq öz kisəsindən yeyər.

* * *

Var adama oyun öyrədər.

* * *

Var evi kərəm evi, yox evi vərəm evi.

* * *

Var var üstündən gələr.

* * *

Var yıxmayanı fələk də yıxmaz.

* * *

Varını verən utanmaz, yoxdan verən dəlidir.

* * *

Varkən yox demə, cavabı yoğnuq olar.

* * *

Varlı gedər doşab alar, bal çıxar,
Kasıb gedər qarpız alar, kal çıxar.

* * *

Varlı varından pay versə, yoxsulluq aradan gedər.

* * *

Varlının atı da yeyin gedər.

* * *

Varlının əli yaralansa, yoxsul ətəyin cırar.

* * *

Varlının halvasın baldan bişirərlər.

* * *

Varlının xoruzu da yumurta qoyar, toyuğu da.

* * *

Varlının iti harın olar.

* * *

Varlının könlü olunca yoxsulun canı çıxar.

* * *

Varlının malı yoxsulun canın yeyər.

* * *

Varlının varı kasıbın çənəsini yorar.

* * *

Varlığa nə darlıq.

* * *

Varlığa tələsən yoxsulluğa tez düşər.

* * *

Vay o gündən, adamın öz iti özün qapa.

* * *

Vay o gündən ki, varlı yoxsula möhtac ola.

* * *

Vay o sürünün halına ki, çobanı canavarla dost ola.

* * *

Vay ondadır çarvadar bacadar ola.

* * *

Ver, əllərim, alanda üzün utanmasın.

* * *

Verdiyini bir yumurta, onu da yırtı-yırta.

* * *

Verən əl alan əldən üstün olar.

* * *

Verən əl dərd görməz.

* * *

Verən əli hər kəs sevər.

* * *

Verən əli kəsməzlər.

* * *

Verərsən adındır,
yeyərsən dadındır,
yığarsan yadındır.

* * *

Verim vara baxmaz.

* * *

Vəz oxumaq asandı, əməl eləmək çətin.

* * *

Vəfalı dost yad olmaz, görməsə yüz il səni.

* * *

Vəsmə bol olanda qaşa da çəkərlər, gözə də.

* * *

Vətən viranə də olsa, yenə cənnətdir.

* * *

Vətən yadına düşən qərrib ağlamasın neyləsin?!

* * *

Vətənə gəldim, imana gəldim.

* * *

Vətənsiz olan kəfənsiz qalar.

* * *

Vəziri qarğa olanın ağzı zibillikdə gərək.

* * *

Vur, babam, dövran sənindir.

* * *

Vur dedik, öldür demədik.

* * *

Vur deyənlə vuran yarıdır.

* * *

Vura bilməyən daşın böyüyündən yapışar.

* * *

Vuran igid dayısına gəyəşməz.

* * *

Vuran öküzə Allah buynuz verməz.

* * *

Vurmadığı ondan bəllidi ki,
ağacın yekəsini götürür.

* * *

Vuraram ölər, kiş deyərəm – getməz.

* * *

Vuruşun kor vuruşuna oxşamır.

* * *

Ya bu dövəni güdməli, ya bu diyardan getməli.

* * *

Ya dövə ölər, ya dövəçi, ya da üstündəki hacı.

* * *

Ya qarnımda, ya könlümdə.

* * *

Ya lələ şələni basar, ya da şələ lələni.

* * *

Ya unçu ölər, ya dəyirmançı.

* * *

Ya zətdən, ya süddən.

* * *

Yabaya dözməyən xırmana girməz.

* * *

Yabılarda qotur yabı mərd olar,
yorulanda yiyəsinə dərd olar.

* * *

Yabıya tumar eləsən, şıllaq atar.

* * *

Yad gəlib aşna olunca aşna-yar əldən gedər.

* * *

Yad itin quyruğu qısılı olar.

* * *

Yada arxa verən tək qalar.

* * *

Yaddan yoldaş olunca qardaş əlindən gedər.

* * *

Yağ yağ üstə gedər, yarma yavan qalar.

* * *

Yağ yeyən it tükündən bəlli elər.

* * *

Yağıdan qalanı yağmur apardı.

* * *

Yağışdan çıxdıq, yağmura düşdük.

* * *

Yaxşı at köhnə çulun altda da bilinər.

* * *

Yaxşı at özünə qamçı vurdurmaz.

* * *

Yaxşı at yemin artırar, pis at qamçısın.

* * *

Yaxşı ata bir qamçı, yaman ata min qamçı.

* * *

Yaxşı bez arşınsız da satılar.

* * *

Yaxşı biçinçi xərcin yerdən çıxardar.

* * *

Yaxşı dost qardaşdan əzəldir.

* * *

Yaxşı dost yaman gündə bilinər.

* * *

Yaxşı elə yaxşıdı, çalış yamanı yaxşı elə.

* * *

Yaxşı getməyincə qədri bilinməz.

* * *

Yaxşı gündə düşmən gələr dost olar,
igid odur yaman gündə dayana.

* * *

Yaxşı gündə yad yaxşı, yaman gündə vay qohum?!

* * *

Yaxşı günün yoldaşı, yaman günüm düşdü, gəl!

* * *

Yaxşı igid dalı gözlər, yaxşı at qabağı.

* * *

Yaxşı igidin adını eşit, üzünü görmə.

* * *

Yaxşı kişilər yaxşı köhlənləri minib getdilər.

* * *

Yaxşı niyyət – yarım dövlət.

* * *

Yaxşı oğul – ata bağı, pis oğul – ürək dağı.

* * *

Yaxşı olanda – xanımdan, pis olanda – qaravaşdan.

* * *

Yaxşı ovçunun toruna ov öz ayağıyla gələr.

* * *

Yaxşı övlad atasını vəzir elər, pis övlad rəzil.

* * *

Yaxşı saxla adını; bədnamçılıq el gəzər.

* * *

Yaxşı saxla aşığı; bədnamçıdı – el gəzər.

* * *

Yaxşı, yaxşılığın deyilir, yaman, nəyin deyilir?

* * *

Yaxşı yarağım vardı, Ənzəlidə qaldı.

* * *

Yaxşıları yer tanıyar.

* * *

Yaxşını yada vermə – hayıfıdı,
yamanı da vermə – ayıfıdı.

* * *

Yaxşıya yanaş, yamandan uzaş.

* * *

Yaxşılığa yaxşılıq hər kişinin işidir,
Yamanlığa yaxşılıq ər kişinin işidir.

* * *

Yaxşılığa yamanlıq – kor eşşəyə samanlıq!

* * *

Yaxşılığın əcrin Allahdan istə.

* * *

Yaxşılıq elə at dəryaya,
balıq bilməz, Xalıq bilər.

* * *

Yaxşılıq baş ucaldar.

* * *

Yaxşılıq bilməyən adam adam yerinə sayılmaz.

* * *

Yaxşılıq yerdə qalmaz.

* * *

Yalan olmasa, doğru yeriməz.

* * *

Yalan söz üz qızardar.

* * *

Yalan tez ayaq tutar, amma yeriməz.

* * *

Yalan ki var, doğrunun quludur.

* * *

Yalanın bir ayağı gödəkdir.

* * *

Yalanın xoruzu yox ki, banlasın.

* * *

Yalanla dünyanı gəzmək olar,
amma qayıtmaq olmaz.

* * *

Yalançı ayağı dəyən şumda toxum göyərməz.

* * *

Yalançı kimdir? – Hər eşitdiyın danışan.

* * *

Yalançı olmasaydı, doğru danışan bilinməzdi.

* * *

Yalançı şahidi uzaqda istər.

* * *

Yalançı tamahkarı aldadar.

* * *

Yalançını mənzilinəcən qovarlar.

* * *

Yalançının evi od tutdu yandı, heç kimsə inanmadı.

* * *

Yalançının ipiylə quyuya düşən quyuda qalar.

* * *

Yalançının işığı yassıya qədər yanar.

* * *

Yalançının yaddaşı olmaz.

* * *

Yalançılıq üz qızardar.

* * *

Yalavac üçün yay da borandır.

* * *

Yalqız əldən səs çıxmaz.

* * *

Yalqız quş yuva salmaz.

* * *

Yaman atın yolu uzun olar.

* * *

Yaman baş yiyəsinə donuz güddürər.

* * *

Yaman günə səbr edən yaxşı günə tez çatar.

* * *

Yaman günün ömrü az olur.

* * *

Yaman qonşu, kor oğul;
qov yanından – qadadır.

* * *

Yaman qonşu, yaman arvad, yaman at,
birindən köç, birin boşa, birin sat.

* * *

Yaman yerdə ot bitməz.

* * *

Yaman yeyənin olsun, yaman deyənin olmasın.

* * *

Yamanı yaman gündə.

* * *

Yamanca, sən dur burda mən yaxşıcanı tapınca.

* * *

Yan mənə, yanıq sənə, qurbandır canım sənə.

* * *

Yanan öz dərdinə yanar.

* * *

Yanan yerdən tüstü çıxar.

* * *

Yanana yanmazlar.

* * *

Yanğıdan çıxdım, yalova düşdüm.

* * *

Yanıq mal, hara gedirsən?

– Yandırmağa.

* * *

Yanmayanda yanmaz, ha yellə, ha ətəklə.

* * *

Yanlış da bir naxışdır.

* * *

Yanlış hesab Bağdaddan qayıdar.

* * *

Yanşağı cəhənnəmə apardılar, dedi odunu yaşdır?

* * *

Yar bağı, söhbət bağı.

* * *

Yar getdi, yeri qaldı.

* * *

Yar mənimlə yar olsun, kol dibi diyar olsun.

* * *

Yardan danışırım, yar görməmişəm.

* * *

Yarı gör özün danış, ev yıxar ara sözü.

* * *

Yarın yara sovqatı bir dəstə bulaqotu.

* * *

Yarından ayrılan yeddi il ağlar,

yurdundan ayrılan ölüncə.

* * *

Yara var bağlarlar, yara var dağlarlar.

* * *

Yaralının dərini nə bilər yarasızlar.

* * *

Yarası avand olanın təbibi qabağına gələr.

* * *

Yaradana yan baxan gözdən olar.

* * *

Yarımayan gəlinin salamı söyüş olar.

* * *

Yas yiyəsi ovunub, yasa gələn ovunmayıb.

* * *

Yaş ağac tez əyilər.

* * *

Yaş ağaca balta vuran əl enməz.

* * *

Yaş odun satmayıbsan, niyə qorxursan?

* * *

Yaşadı – cıqırçı çıxmadı, öldü – cıqır bağladılar.

* * *

Yaşına-yaşına, çıxdın ocaq başına.

* * *

Yat qara öküzüm, yat, borc verən gələr,
ya səni aparar, ya məni.

* * *

Yatağan aslandan gəzəyən tülkü yaxşıdır.

* * *

Yatan aslan olursa, fürsət, hə, oyağındı.

* * *

Yatan ilanın quyruğunu basdama.

* * *

Yatan iti oyatma.

* * *

Yatan öküzün başına duran öküz batırar.

* * *

Yatan ölməz, yetən ölər.

* * *

Yatmağına baxanda gördüyü yuxuya min şükür.

* * *

Yava it nə özü yeyər, nə başqasına yedirər.

* * *

Yava itin yava da küçüyü olar.

* * *

Yavaş gedən yorulmaz.

* * *

Yay fağırın yorğan-döşəyidir.

* * *

Yayda başı bişənin qışda da aşı bişər.

* * *

Yayı işlə, qışı ye.

* * *

Yayı kölgədə oturan qışı ocaq axtarar.

* * *

Yaylaq yolunun yoxuşu varsa, enişi də var.

* * *

Yaz əkinçi – qış dilənçi.

* * *

Yaz gününün yağışı, ər-arvadın savaşı.

* * *

Yaza çıxartdıq dananı, bəyənəmz oldu ananı.

* * *

Yaza, qısa bir ağıl neyləsin.

* * *

Yazın hərəkəti – payızın bərəkəti.

* * *

Yazan da Bədəl, pozan da Bədəl.

* * *

Yazan sən, pozan sən, kim deyər yalansan.

* * *

Yazılan başa gəlir.

* * *

Yedəkdə gələn cecəkdə gedər.

* * *

Yekə baş yiyəsinə donquz güddürər.

* * *

Yekə başın faydası yox;
içində beyin gərək.

* * *

Yel gətirəni sel aparar.

* * *

Yel gətirəni yel aparar, sel gətirəni sel.

* * *

Yel ilə gələn, sel ilə gedər.

* * *

Yel qayadan nə aparar?!

* * *

Yelpənək puluna alınan eşşəyin ölümü sudan olar.

* * *

Yemə namərd çörəyini, axır başına vurar.

* * *

Yeməklə dost olan hər gün küsülü gəzər.

* * *

Yeməklə doymayan yalamaqla heç doymaz.

* * *

Yeməyin yalnız yeyən yükün yalnız qaldırar.

* * *

Yeməyən qurd barama sarımaz.

* * *

Yeyən bilməz, doğrayan bilər.

* * *

Yeyər ağız, utanar üz.

* * *

Yeyici üçün Allah yetirər.

* * *

Yeyilənim yeyilir, qonağım kəsülü gedir!

* * *

Yemiş vaxtı xırçının qulaqları kar olar.

* * *

Yengəmiz Yetər oldu, günümüz betər oldu.

* * *

Yengiloy bəxti gətirməyəndə
darvazasının yerin dəyişər.

* * *

Yer bərk olanda öküz öküzdən görər.

* * *

Yer bəyin, yurd xanın, işlə ha, çıxsın canın.

* * *

Yer var danışarlar, yer var udarlar.

* * *

Yerə düşməklə gövhər qiymətdən düşməz.

* * *

Yerin də qulağı var.

* * *

Yersiz gəldi – yerli, qaç.

* * *

Yersiz söz dostu düşman eləyər.

* * *

Yeri-yeri, kürkü yırtıq, nəyindir məndən artıq?
Atım atına barabar, tulam itindən artıq.

* * *

Yeriməsən, biz də var.

* * *

Yeriyən at yemin özü artırır.

* * *

Yetim deyib: mən gülərəm,
Allah demiş: mən hardayam.

* * *

Yetim diriləcək, Əzrayılın pisliliyi özünə qalacaq.

* * *

Yetim, kimə zərər verərsən?
– Mənə çörək verənə!

* * *

Yetim qızsan, qıvrıl yat!

* * *

Yetim quzudan qoç olmur.

* * *

Yetim malı oddan yaman yandırar.

* * *

Yetim oğurluğa çıxar, ay ilk axşamdan çıxar.

* * *

Yetim öləgən olar.

* * *

Yetim yarımaz, yarısı da, qarımaz.

* * *

Yetim yekələr, Əzrayılın pislili özünə qalar.

* * *

Yetimə ay da qaranlıqdı, gün də.

* * *

Yetimə çörək ver, borclu çıx.

* * *

Yetimə hərə bir daş atdı,
seyid də götürüb birin atdı ki, savabdı.

* * *

Yetimə öyüd verən çox olar, çörək verən az olar.

* * *

Yetimə vay-vay deyən çox olar, çörək verən az.

* * *

Yetimi vurma, döymə, çörəyini əlindən al.

* * *

Yetimin ağzı aşı, başı daşı.

* * *

Yetimin bağırı yağ bağlamaz.

* * *

Yetimin qaydasıdı; gec gülər, tez-tez ağlar.

* * *

Yeyin at özünə qamçı vurduramaz.

* * *

Yeyin gedən yolda qalar.

* * *

Yezidin Şama getməyi gerçək oldu.

* * *

Yığma dən üçün xırman açılmaz.

* * *

Yıxılan yığıldığı yerdən qalxar.

* * *

Yıxılana balta çalan çox olar.

* * *

Yıxılanı tutmaq ər kişinin işidir.

* * *

Yıxılanın dostu olmaz.

* * *

Yıxılmasa dikəlməz.

* * *

Yırtıcı quşun ömrü az olar.

* * *

Yırtılmışca qarın olmasaydı, axçalar qazanardım.

* * *

Yiyəsini sevən itinə çörək doğrar.

* * *

Yiyəsinin yanında pişik də it basar.

* * *

Yiyəsiz evə it girər.

* * *

Yiyəsiz mal qapı tanımaz.

* * *

Yox yerdən Əzrayıl da can ala bilməz.

* * *

Yoxa qələm işləməz.

* * *

Yoxdan Allah da bezardır.

* * *

Yoxsul axça tapdı, yer tapmadı.

* * *

Yoxsul yoxsul, oduna-suya da yoxsul?

* * *

Yoxsulun ahı taxtdan endirər şahı.

* * *

Yoxsulun sacı qızanda xəmir kündəsi qurtarar.

* * *

Yoxsulluğa düşməyən varlıq qədrini bilməz.

* * *

Yoxsulluğu görüm yox olsun.

* * *

Yoxsulluq eyib deyil, könül yoxsul olmasın.

* * *

Yoxsulluqda varından demə, qocalıqda – zorundan.

* * *

Yol bilən karvana qatılmaz.

* * *

Yol həmişə bostan kənarından düşməz.

* * *

Yol oğrusu ol, yoldaş oğrusu olma.

* * *

Yol yeməyi yük olmur.

* * *

Yola tək çıxan yüyrək olar.

* * *

Yolçudan yolçuya pay olmaz.

* * *

Yolçuluğa gedən çölməyin dalısında tutmaz.

* * *

Yoldan çıxanı yol vurar.

* * *

Yoldan çıxmaq eyib deyil, yola gəlməmək eyibdir.

* * *

Yoldan çıxsan da, eldən çıxma.

* * *

Yoldan irəli yoldaş, eldən irəli qardaş.

* * *

Yoldan qal, yoldaşdan qalma.

* * *

Yoldaş yolda sınınar.

* * *

Yoldaşıma ağac dəydi,
elə bildim saman çuvalına dəyir.

* * *

Yoldaşının sözünə inan, özününkündə dayan.

* * *

Yoldaşını bab elə, görən desin ha belə.

* * *

Yoldaşını göstər mənə, sən kim olduğunu deyim.

* * *

Yolsuz gedən tez yorular.

* * *

Yolsuzu yola tapşır; yol özü vurağandı.

* * *

Yolu azana it səsi xoş gələr.

* * *

Yolu bilən yorulmaz.

* * *

Yolu ulu tut; ayağın sayalı olar.

* * *

Yolun azanın qazanı boş qalar.

* * *

Yoluyla gedən yorulmaz.

* * *

Yoluğun nəyi var ki, şuluğa da verə?!

* * *

Yorğun eşşək hoş deməyi Allahdan istər.

* * *

Yorulan yolda qalar.

* * *

Yoruldu sarvana, acdın çobana.

* * *

Yönlü cücə yumurtasında cikkildər.

* * *

Yuxarı baxıb fikir eləyincə, aşağı baxıb şükür elə.

* * *

Yuxarı evə baxıb aşağı evi yıxma.

* * *

Yuxarı qoymurlar, aşağıda mən oturmuram.

* * *

Yuxarı tüpürürəm – bığdı,
aşağı tüpürürəm – saqqal.

* * *

Yuxunun yanlışı olar, yalanı olmaz.

* * *

Yumru daş yosun tutmaz.

* * *

Yumurtana görə qığılda.

* * *

Yumurtanın sarısından pay uman cəhənnəmlidir.

* * *

Yumurtlamadı, yumurtlamadı, falını da yedi?!

* * *

Yurd yiyəsiz qalanda donuz təpəyə çıxar.

* * *

Yusif bazarıdı; hər kəsin matahı varsa gətirsin.

* * *

Yuvanı erkək quş tikər.

* * *

Yük ağır olanda öküz öküzdən görər.

* * *

Yük əyməsə, daş qəribliyə düşməz.

* * *

Yüklə gələn tayla gedər, tayla gələn – vayla gedər.

* * *

Yüksəkdən baxan alçağa tez enər.

* * *

Yükün yığdı təpəyə, elə arxa çevirdi.

* * *

Yüyürən at arpasını artırar.

* * *

Yüz ağac sağrıya, sağrı bir yol ağrıya.

* * *

Yüz bilici olsan, yenə bir bilməzlə danış.

* * *

Yüz birə qoşulmaz, bir yüzə qoşular.

* * *

Yüz cübbəli yığışa, bir çılpağı soya bilməz.

* * *

Yüz dost azdır, bir düşmən çoxdur.

* * *

Yüz gün yaraq, bir gün gərək.

* * *

Yüz gün sel oyanı bir gün dərd oyar.

* * *

Yüz il gərək qanqal otlayasan ki,
ağzın dəvə ağzına oxşaya.

* * *

Yüz il sel gələ oymaz, bir gün qəm oyan yeri.

* * *

Yüz iynə yığsan, bir çuvalduz olmaz.

* * *

Yüz qayğı bir borcu ödəməz.

* * *

Yüz mamaça yığıla, yenə güc doğana düşər.

* * *

Yüz namərdin çörəyin doğrasan, kasa dolmaz.

* * *

Yüz ölç, bir biç.

* * *

Yüz yeyənin olsun, bir deyənin olmasın.

* * *

Yüzbaşının şahidi çavuş olar.

* * *

Zahid, məni aldatma; cəhənnəmdə od olmaz.

* * *

Zalım axır zəlil olur.

* * *

Zalıma Allah bəla verir.

* * *

Zalımın çörəyi dizi üstə olar.

* * *

Zalımın qılıncından kasıbın ahı pisdi.

* * *

Zaman keçər, söz qalar.

* * *

Zaman sənə saz olmasa, sən zamana saz ol.

* * *

Zamana adamı hər rəngə boyar.

* * *

Zamana ilə düzəlişən həmişə rahatdır.

* * *

Zamanaya bax; ayıya qaval çaldırır.

* * *

Zəhmət çəkməyən bal yeməz.

* * *

Zəhmət çəkməyən rahatlığın qədrin bilməz.

* * *

Zəhməti bülbül çəkər, gülü qucar yenə xar.

* * *

Zəhmətin məşşatə çəkər, ləzzətin damad aparar.

* * *

Zəhmətlə yeyilən acı soğan
minnətlə yeyilən baldan şirindir.

* * *

Zəhmətsiz bal yeməzlər.

* * *

Zəhmətsiz rəhmət olmaz.

* * *

Zəncir aslan üçündür.

* * *

Zər ilə olan zor ilə olmaz.

* * *

Zər qədrini zərgər bilər.

* * *

Zərbə həmişə ağrıyan yerdən dəyər.

* * *

Zərərin yarısından qayıtmaq da qazandır.

* * *

Zərrə qədər iman, dünya qədər güman.

* * *

Zindana səbr eləyən axırı taxta çıxar.

* * *

Zirəm, sənə su verəcəm,
bu gün verəcəm, sabah verəcəm,
özüm billəm haçağ verəcəm.

* * *

Zirək quş dimdiyindən tələyə düşər.

* * *

Ziyankardan qəza əskik olmaz.

* * *

Zıncırovu pişiyin boynuna kim asacaq?

* * *

Zoğal dərənımız də var, səbət hörənımız də.

* * *

Zor qapıdan gələndə haqq bacadan qaçar.

* * *

Zora dağlar dayanmaz.

* * *

Zorla gedən köpək qoyuna fayda verməz.

* * *

Zorla gözəllik olmaz.

* * *

Zurnaçı zorun üzünə verər.

* * *

Zurnanı naşıya versən, gen başından püfləyər.

* * *

Zülm ilə abad olan bir gün gəlir bərbad olur.

* * *

Zülm ilə abad olan ədl ilə viran olar.

* * *

Zülmət daşdı; götürən də peşmandı, qoyan da.

* * *

Zülmün axırı olmaz.

* * *

**Yazılı qaynaqlardan seçmə
atalar sözləri**

“DƏDƏ QORQU D KİTABI”ndan seçmələr

Allah-Allah diməyincə işlər önməz.

Alp ər ər dən adın yaşırmaq eyib olur.

Alp ərə qorxu vermək eyib olur.

Ana haqqı – Tanrı haqqı.

Aslan ənigi yenə aslandır.

At işləməsə, ər öyünməz.

At yeməyən acı otlar bitincə bitməsə yey.

Ata adını yürütməyən xoyrad oğul,
ata belindən enincə enməsə yey.

Baş əsən olsa, börk bulunmazmı olur?

Bu dünyayı ərənlər əql ilə bulmuşlardır.

Çıxan can geri gəlməz.

Doğru yolu görürkən, ərri yoldan gəlməyəlir.

Dövlətli oğul qopsa – ocağının közüdür.
Dövlətsiz oğul qopsa – ocağının külidir.

Əcəl vədə irməyincə kimsə ölməz.

Ər comərdin, ər nakəsin ozan bilir.

* * *

Ər malına qıymayınca adı çıxmaz.

* * *

Əski pambıq bez olmaz.

* * *

Əzəldən yazılmasa, qul başına qəza gəlməz.

* * *

Gəlimli-gedimli dünya!

Son ucu ölümlü dünya!

* * *

Könlün yuca tutan ərdə dövlət olmaz.

* * *

Kül tərəcik olmaz.

* * *

Qadir Tanrı verməyincə ər bayımaz.

* * *

Qaravaşa don geyirsən qadın olmaz.

* * *

Qarı düşman dost olmaz.

* * *

Qırımından dönməsə, qaçmasa, ərlik yaxşı.

* * *

Qız anadan görməyincə öyüd almaz.

* * *

Qonağı gəlməyən qara evlər yıxılsa yey.

* * *

Qurd üzi mübarəkdir.

* * *

Oğul atadan görməyincə süfrə yaymaz.

* * *

Oğul dəxi neyləsin, baba ölüb mal qalmasa,
Baba malından nə fayda, başda ağıl olmasa?..

* * *

Su Həqq didarın görmüşdür.

* * *

Tanrının birliginə yoxdur güman.

* * *

Təkəbbürlük eyləyəni Tanrı sevməz.

* * *

Yad oğulu saxlamaqla oğul olmaz,
böyüyəndə salır gedər, gördüm deməz.

* * *

Yalnız igit alp olmaz.

* * *

“OĞUZNAMƏ”dən seçmələr

Ac ilə dost olalım dersən, qarnın doyur.

* * *

Allah sağ gözi sol gözə möhtac eyləməsün.

* * *

At yerinə eşək bağlama.

* * *

Basılan kürəşə doymaz.

* * *

Başa yazılan gəlür.

* * *

Bəglər xəşmi Tanrı xəşmindən artıqdır.

* * *

Bəsləmə qarğayı, axır gözün çıxarır.

* * *

Bilir bilür biliri, bilməz nə bilür biliri?!

* * *

Bilməzəm demək can qolayıdır.

* * *

Bin tədbiri bir təqdir bozar.

* * *

Bin yıl yaraq, bir gün gərək.

* * *

Bir taş ilə iki quş urulmaz.

* * *

Böyük qarğa nə ötersə, küçük qarğa anı ötər.

* * *

Can yüki ağır olur.

* * *

Çırağın yağı çox olicək yanmaz.

* * *

Çoban ata bincək kəndüzini bəg sanur.

* * *

Çoq gəzən çoq görər.

* * *

Çoq ögülən çürük çıqağan.

* * *

Çoq sevdüginə çoq varma.

* * *

Çoq söyləyən çoq yanılır.

* * *

Doğru gələn dolaşmaz.

* * *

Dostun yoğ isə, düşmənin də mi yoq?

* * *

Dögülmək eşəgə yaraşur.

* * *

El keçdügi köprüdən sən də keç.

* * *

Elün dilini kimsə tutmaz.

* * *

Eşəginə gücün yetməsə, palanın dögmə.

* * *

Eşəgi issi dedügi yerə bağla.

* * *

Eşəgün ölümü itə düğündür.

* * *

Eyibsiz yar istəyən yarsız qalur.

* * *

Ər olan rizqin taşdan çıxarur.

Gördün ki, zaman sana uymadı, sən zəmanəyə uy.

Günəş balçıq ilə tutulmaz.

Hər nə ki başına gəlirsə, Haqdan bil.

İki sevgi bir könüldə olmaz.

İlk sonanı uçmaqda görmüşlər.

İmanlı qullarda yatluluq yoxdur.

İşi işləyən könüldür.

İt itə buyursa, it də quyuğuna buyurar.

Kişinin hörməti kəndü elində azdır.

Kölgəsində yatacaq ağacı budama.

Könül kimi sevərsə, görklü oldur.

Könüldən könülə yol var.

Qasıq ilə aş verüp, sapıyla gözün çıxarma.

Qoca kafir müsəlman olmaz.

Qoca müsəlman kafir olmaz.

Qoltuğu altından yeyənin qarnı toymaz.

Quduzun ömri qırq gündür.

Qurd anarsan, qurd gəlür.

* * *

Qurd ilə qoyunun nə oyunu var?!

* * *

Qurd ilə quzu yeyüb, qoyun ilə şivən urma.

* * *

Nakəsə əl açmaqdan ac olmaq yegdir.

* * *

Neylərsən eylə, yoldan çıxma.

* * *

Nəsibində var isə, qaşığında çıqa gələ.

* * *

Oğlan ağlamayınca məmə verməzlər.

* * *

Oyunda ağlayanın başı kəl olur.

* * *

Ögəy ana, ocağa yana.

* * *

Öldüğün yetməz, qoz ağacından tabut istərsən.

* * *

Ölmə, eşəcigüm, yonca bitə, yeyəsən.

* * *

Ölüm olmasa, kişi bildüğün edərdi.

* * *

Satun alınmış sarımsaq sapınadək tatlı olur.

* * *

Sevdüğünü güllə də urma.

* * *

Sədəqə verən əllər dərd görməsün.

* * *

Səni bir sevməyəni sən iki sevmə.

* * *

Sənin səndə, bənim bəndə.

* * *

Söz ulunun, su kiçinin.

* * *

Su bulanmayınca durulmaz.

Su ilə odun nə oyunu var?

Suç ölənindir, öldürənin degildir.

Tağ nə qədər yuca isə, üzərindən yol aşar.

Tanış, tanış, amma bildügin işlə.

Tanrıyı göz ilə görmüş kimsə yoq, əqlə bulurlar.

Toğruya zəval yoqdur.

Toğun önünə aş qosan, bin dürlü bəhanə bular.

Türkə yüz vermə kim, cahanı yıqar.

Ulu gözilə qız al, ərgən gözilə at al.

Ulular sözün tutmayan ulayu qalur.

Uzaq yoquşu yorğun bilər.

Üşümüş yılanı qoynuna qoyma, ısıncaq səni soqar.

Vay ol kişiyə kim, Tanrıdan qorqmaya.

Yad fəriştədən biliş albız yegdür.

Yaxşı söz ilə yılan indən çıxar.

Yalnızlıq bir Allaha yaraşır.

Yazın kölgə bəkləyənin qışın unı qar olur.

Yenilə bay olan salam almaz.

* * *

Yerü gög götürməz anı ki, insan götürər.

* * *

Yılanın öcin kərtənkələdən alma.

* * *

Yurdundan sürülən yurdına varınca ağlar.

* * *

Yüksək dəpəyə çıxmaq zəhmətdir,
amma çox tamaşası var.

* * *

Yüksəkdən baqan alçağa tez enər.

* * *

“ƏMSALİ-TÜRKANƏ”dən seçmələr

Ağac nə qədər bar götürür, başı alçaqdadır.

* * *

Ağır əqlən ki, batman gələsən.

* * *

Allah-Allah deməyincə işlər olmaz.

* * *

Anasına bax qızın al, qırağına bax bezin.

* * *

At təpigün at götürür.

* * *

At ilən qatır təpişür, aralıqda eşşəg ölür.

* * *

Ayın on beşi qaranqu isə, on beşi aydunluqdur.

* * *

Ayınun oyunu armud üstədür.

* * *

Azacuq aşum, ağrumaz başum.

* * *

Bir əldən səda çıxmaz.

* * *

Bulamaca nə bismillah?!

* * *

Bunda yatar, handa hürər.

* * *

Cücəni güz sayarlar.

* * *

Çıxmağun düşməgi də var.

* * *

Dəmür qapunun ağac qapuya işi düşər.

* * *

Dinsizə imansuz gərək.

* * *

Dovşanın yügürdigin gördüm, ətindən zəhləm getdi.

* * *

Düşmənin qarınca isə, xar bilmə.

* * *

El ilən duran yıxılmaz.

* * *

El qarımış, törəsi qarımamış.

* * *

Eşşəgüm ölmə, yonca bitüncə.

* * *

Ev hesabıylan bazar hesabı dürüst gəlməz.

* * *

Əgri əglənüb doğru danışmaq gərək.

* * *

Əkməgi əkməgçiyə, bir əkməg də üstəlik.

* * *

Əsil azmaz, yağ iyiməz.

* * *

Ət ilən dırnaq arasına girən çürür çıxar.

* * *

Fələk heç kimin rəyincə getməz.

* * *

Güvəndüğüm qara dağ, sənə dəxi qar yağdı!

* * *

Haram halalı aparur.

* * *

Heyvan iləşə-iləşə, insan dilləşə-dilləşə.

* * *

İlan sancan alaca ipdən qorxar.

* * *

İştansızun düşünə beş arşun bez girər.

* * *

İt iyəsi qarusunda güclü olur.

* * *

Köpəgin könli köpəklən xoş olur.

* * *

Qadir Allah verməyincə ər bay olmaz.

* * *

Qaravaşdan doğan xatun olmaz.

* * *

Qırx yaşında tənburə ögrənən axirətdə çalır.

* * *

Qutlu gün doğuşundan bəllü olur.

* * *

Oynaşına ümid bağlayan ərsiz qalır.

* * *

Savaş gəndən baxana asan gəlür.

* * *

Söz gümüşdən olsa, deməmək qızıldandır.

* * *

Sürmə ki çox olsa, həm qaşa, həm gözə.

* * *

Tanrı ac edəni bəndə doyura bilməz.

* * *

Tikəsin yalquz yeyən tayın dişilən dutar.

* * *

Uc ev köçəndə orta ev uc olur.

* * *

Zülm ilən yapılan yapu tez xarab olur.

* * *

El deyimlərindən

Ağına-bozuna baxmamaq

* * *

Ağzı süd qoxumaq

* * *

Ağzını Allah yolunda qoymaq

* * *

Anası namaz üstə olmaq

* * *

Aralarından qara pişik keçmək

* * *

Aydan arı, sudan duru

* * *

Bağrına daş bağlamaq

* * *

Beli bağlı olmaq

* * *

Beşdə alacağı yox, üçdə verəcəyi

* * *

Bəxti gül dərmək

* * *

Bostanına daş atmaq

* * *

Dalağı sancmaq

* * *

Dəlinin yadına daş salmaq

* * *

Dəvəni xəlbirənə suvarmaq

* * *

Dəvənin quyruğu yerə dəyəndə

* * *

Elə bil qırx eşşəyi sağına gəlir

* * *

Əli ətəyindən uzun

Gönü suya vermək

Gördüyündən göz kirəsi istəmək

Gözünün qurdunu öldürmək

Hansı yuvanın quşudur

Hörümçəkdən can diləmək

Xala xətrin qalması

Xəncərinin qaşu düşməzdi ki

İpliği üzülmək

İt ağzına düşmək

İt ilə çuvala girmək

Keçəl başa qurd düşüb

Kor kor, gör gör

Köhnə palan içi tökmək

Qanının arasına girmək

Qara qızın dərdi varmış

Qaragöz oyununa düşmək

Qulağı darı dəlmək

Qurd ilə qiyamətə qalmaq

Qurd görmüş it kimi dağılışmaq

Quru yerin qurbağasına dönmək

Mindiyini saymamaq

Nadiri taxtda görüb, Şah Abbasi qundaxda

Onun sirkəsi o suyu götürmür

Saqqızını oğurlamaq

Səbir kasası dolmaq

Şeytana pəriş tikmək

Tox evin ac pişiyi

Uçan quşa borcu olmaq

Vayına çökmək

Yağmasan da gurulda

Yel əsib qoz tökülüb

Yetənə yetib yetməyə nə daş atmaq

Yorğunu yoxuşa salmaq

Azərbaycan türk atalar sözləri.
Tərtib edən: Cəlal Bəydili (Məmmədov).
Bakı, Elm və təhsil, 2025, 352 səh.

Nəşriyyat direktoru:
Ülya Məmmədli

*Kitabın cildini hazırlayan,
kompüter tərtibçisi və
dizayner:*
Ləman Abdulkalıqova

Kağız formatı: 84x108 1/32
Mətbəə kağızı: №1
Tirajı: 150

*Kitab Azərbaycan MEA Folklor İnstitutunun
Kompüter Mərkəzində yığılmış, səhifələnmiş,
“Elm və təhsil” NPM-də ofset üsulu ilə
hazır diapozitivlərdən çap olunmuşdur*